

گلاب شاہ نصیر

مرتب: ڈاکٹر نواز علی شوق

شاہ نصیر الہ آبادی، ثقافتی
دامیت، ہرز فیرو

کلام

شاه نصیر

مرتب

ڈاکٹر نواز علی شوق

شاه نصیر الدین ادبی ۽ ثقافتی کمیٹی

نوشہرو فیروز

سڀ حق ۽ واسطا قائم

ڪتاب جو نالو	:	ڪلام شاهه نصير
مرتب	:	ڊاڪٽر نواز علي شوق
ڇاپو پهريون	:	اپريل 2004
تعداد	:	هڪ هزار
ڪمپوزنگ	:	ونسٽر ڪمپوزرس، E-22، سچل ڳوٺ ڪراچي
ڇپائيندڙ	:	پير منير الدين ۽ سيد طارق علي شاهه

اصلاحي سلسلي جي سهڪار سان

KALAM SHAH NASEER

Compiled By: Dr. Nawaz Ali Shouq

Published By: Pir Munirudin & S. Tariq Ali Shah

RS. 150 Only

انتساب

درويش صفت دوست

پياري سائين محسن علي شاهه جي نالي

پلاڻي آهيئن، پرين پلاڻي پانهنجي
سڀاجها سرچڙهيو، ڏوراپون نه ڏين
مان ڏي مديون ٿين، سچڻ سڄاين ۾

(شاهه)

نواز علي شوق

ٻه اکر

هيءَ هڪ حقيقت آهي ته ڪاڍ سنڌي زبان جي مقبول صنف آهي. سنڌ ۾ ڪافي گو شاعرن جو وڏو انگ نظر ايندو. جيئن ته ڪافيءَ ۾ موسيقيءَ سان گڏ پنهنجو ماحول هوندو آهي، تنهنڪري اها دل تي اثر ڪري ٿي.

مون ننڍي لاکون شاهه لطيف، سچل سرمست، رکيل شاهه، بيدل، بيڪس، ٻيڙي فقير، خوش خير محمد، مفتون همايوني، عثمان سانگي، شاهه نصير، فقير هدايت علي نجفي تارڪ، روجل فقير، دريا خان، مير علي نواز علوي، غمدل فقير ۽ ٻين صوفي شاعرن جون ڪافيون مختلف ڳائڻن کان ٻڌيون. انهن صوفي شاعرن جي ڪلام مون تي تمام گهرو اثر ڪيو. ايم اي ڪرڻ کانپوءِ مون صوفي شاعرن جو ڪلام، شاعريءَ جا بياض ۽ ان قسم جو قلبي مواد ڪنو ڪرڻ شروع ڪيو.

فقير هدايت علي نجفي تارڪ جي سنڌي ڪلام تي Ph.D ڪرڻ کان پوءِ، صوفي شاعرن جي ڪلام جو مطالعو ڪندو رهيس. سالن جا سال مطالعو ڪرڻ کانپوءِ انهن جي ڪلام ۽ پيغام تي ڪتاب تيار ڪرڻ شروع ڪيم. حضرت شاهه عبداللطيف ڀٽائي رح تي چار ڪتاب تيار ڪيا اٿم. جي ڇپائي جا منتظر آهن. حضرت سچل سرمست تي پنج ڪتاب مختلف ادارن پاران ڇپجي چڪا آهن. ديوان تارڪ سنڌي ادبي بورڊ پاران ڇپجي چڪو آهي. مير علي نواز علوي جو ڪلام پڻ ڇپجي چڪو آهي.

فقير عثمان سانگي، شاهه نصير، صوفي دلپت تي ڪتاب تيار ڪري ڪمپوز ڪرائي، ڪاپيون پيسٽ ڪرائي ڇڏيم. مون کي اميد هئي ته اهي ڪتاب هڪ نه هڪ ڏينهن ضرور ڇپبا. خاص طور عثمان سانگي ۽ شاهه نصير جي ڪلام ڇپجڻ جو يقين هو. واقعي ٿيو به ائين. ڪجهه ڏينهن اڳ پير منيرالدين ۽ سيد طارق علي شاهه قرب ڪري مون وٽ آيا ۽ هنن شاهه نصير جي ڪلام جي گهر ڪئي ۽ چيائون ته، "اسان اهو ڪلام هن ئي مهيني ڇپرائي پڌرو ڪنداسون ۽ ميلي جي موقعي تي ان ڪتاب جي پڌرائي ڪئي ويندي." اهو ٻڌي مون کي تمام گهڻي خوشي ٿي ۽ مون پيسٽ ٿيل ڪاپيون سندن حوالي ڪيون.

مونڪي تمام گهڻي خوشي آهي جو هيءُ ڪتاب سهڻي نموني ڇپجي
پڌرو ٿيو آهي. ان لاءِ مان پير منيرالدين ۽ سيد طارق علي شاه جو ٿورائتو آهيان.

عثمان سانگي جو ڪلام محترم ساگر ابرو ۽ سندس ساٿي ڇپرائڻ
گهرڻ ٿا. جلد ئي ان ڪتاب جون پيسٽ ٿيل ڪاپيون سندن حوالي ڪيون وينديون.
انشاء الله عثمان سانگيءَ جو ڪلام به جلد ئي ڇپجي ويندو.

حقيقت ۾ شاه نصير پنهنجي دؤر جو سنڌي ۽ سرائڪي جو تمام وڏو
شاعر هو. هن سنڌي ۽ سرائڪي کانسواءِ اردو ۽ فارسي ۾ پڻ ڪلام چيو آهي
جيئن ته اهو ڪلام هت نه اچي سگهيو تنهنڪري هن ڪتاب ۾ شامل ٿي نه سگهيو
آهي. اسان جي اها ڪوشش رهندي ته، شاه نصير جو اردو ۽ فارسي ڪلام هت
ڪري ڪتاب جي ٻئي ڇاپي ۾ شامل ڪريون.

هيءُ ڪلام گڏ ڪرڻ ۾ محترم بشير احمد هيسباڻي گهڻي مدد ڪئي
جنهن لاءِ مان سندن تمام گهڻو ٿورائتو آهيان.

ڊاڪٽر نواز علي شوق

مقدمو

سند صدين کان صوفي سونهارن جي سر زمين رهي آهي. مختلف شهرن، وستين ۽ واهڻن ۾ صوفين جون درگاهون آهن، جتي ڀرت جا پانڌينرا، اچي فيض حاصل ڪن ٿا. اهڙي هڪ درگاه صوفي عبدالحی نقشبندي جي نوشهري ۾ آهي. هو هڪ وڏو عالم ۽ عارف هو ۽ جهوڪ ميران پور جي صوفي بزرگ فضل الله قلندر (۱) جو دوست هو. سندن وفات کان پوءِ سندن فرزند شاھ نصير گادي نشين ٿيو.

شاھ نصير جي ولادت سن ۱۲۲۳ھ ۾ نوشهري شهر ۾ ٿي. هڪ زوايت آهي ت سندن والد صوفي بزرگ سائين عبدالحی کي خواب ۾ حضرت قلندر لعل شهباز رح هڪ فرزند جي ڄمڻ جي خوشخبري ٻڌائي هئي ۽ اهو پڻ فرمايو هئائون ت ان جي ساڄي ٻانهن جي هيٺان هڪ مهر لکيل هوندي. واقعي اهو خواب سورهن آنا سڄو ثابت ٿيو ۽ ٻارڙي کي قلندري مهر جو نشان هو، جيڪو ڄمڻ کان مرڻ گهڙي تائين قائم رهيو.

پير نول گهوٽ عارف عبدالحی جي هڪ گادي نشين جي چوڻ موجب سندن نسبي تعلق حضور جن جي مشهور صحابي حضرت جابر انصاري رض سان آهي. سندن وڏا عرب کان هجرت ڪري پهريائين اچي افغانستان جي هڪ شهر احرار ۾ رهيا. جتان کان سندن هڪ بزرگ حاجي محمد عثمان اچي نوشهري فيروز ۾ رهيو. سندن هڪ بزرگ حضرت شهاب الدين سير ٽئي يمن ۾ مدفون آهي.

شاھ نصير جي والد سائين عبدالحی بن حافظ حاجي عطا محمد کي "درگاه وارو سائين" سڏيو ويندو هو.

شاھ نصير ابتدائي تعليم پنهنجي والد بزرگ سائين عبدالحی کان حاصل ڪئي، ان کانپوءِ وڌيڪ تعليم مولوي محمد قاسم ۽ قاضي غلام محمد کان حاصل ڪيائون. مگر روحاني فيض پنهنجي وڏاڻن کان حاصل ڪيائون جنهن جو ذڪر هن هڪ هنڌ هن ريت ڪيو

آهي. فرمايو اٿن.

شـــــــــــــــــ:؛ نقشبندان تون سر الاهي
تنهنجي اهر قائم، سدا بادشاهي
تون صاحب ڪرامت ۽ شمس الولايت
تنهنجو هر طرف ۾ فقر بي نهايت
تنهنجو شش جهت ۾ وڃي طبل شاهي
تنهنجي خاکِ قدمن جي آهي تاج سر جو
تفاوت تنهين ۾ ناهي ڪو تر جو
سپاهين جو آهي نصيرا سپاهي

تعليم حاصل ڪرڻ کان پوءِ ڪهڙو وقت رياضت ۾ گذاريندا هئا.
راڳ ويراڳ سان کين ننڍپڻ کان ئي دلچسپي هئي. سندن درگاه تي
سدائين سماع جون محفلون متل هونديون هيون. خاص طور فقير خوش
خير محمد هيسبائي (۲) ۽ فقير عثمان سانگي (۳) هن درگاه جا عقيدت
مند مريد هئا. سندن والد سائين عبدالحى، عثمان سانگيءَ کي شاھ
نصير جي تربيت لاءِ مقرر ڪيو هو. تنهن ڪري عثمان سانگي ڪهڙو
وقت درگاه تي گذاريو.

شاھ نصير پنهنجي زندگيءَ جو ڪهڙو حصو سير سفر ۾ گذاريو،
افغانستان جو سير ڪيائين ۽ هندوستان به ويو. سندن عقيدت مند سنڌ
جي ڪيترن ئي شهرن ۾ رهن ٿا. خاص طور خيرپور، نوشهري ۽
نوابشاھ ۾ سندن ڪهڙائي عقيدت مند هوندا هئا. جن مان دولهه دريا
خان ڪلهوڙو، ۽ ان جو ڀاءُ نشان علي فقير، فقير حاجن شاھ، فقير عالم
شاھ، فقير عين علي شاھ، موهن فقير، فقير حشمت راءِ، فقير هري
سنگھ ۽ خوشيرام سوداني، مشهور آهن. فقير دريا خان، نشان علي
فقير ۽ موهن فقير ۽ هري سنگھ ۽ خوشيرام سوداني سنڌي زبان جا
سهڻا شاعر هئا. پر انهن مان ڪنهن به هڪ جو ڪلام اڄ ڏينهن
تائين شايع ڪون ٿي سگهيو آهي.

شاھ نصير جي وفات سنڌ ۱۹۰۰ع ۾ ٿي. سندن آخري آرام
گاه نوشهري ۾ آهي. جتي هر سال ميلو لکندو آهي. هزارين عقيدت مند
اچي دلي سرور ۽ سڪون حاصل ڪندا آهن.

سنڌي بيت ۽ ڪافيون صدين کان سنڌ ۾ مشهور آهن. ڪافي جي بيت ۾ غزل ڪا حيثيت ڪون ٿو رکي. ان جو وڏو سبب اهو آهي ته ڪافي اسان جي پنهنجي آهي. جڏهن ته غزل پرانو ۽ پرڏيهي آهي. غزل ايران ۽ هندوستان کان ڦرندو اچي هتي پهتو. حڪمران طبقي ۽ ڪن ٻين ٿورن ماڻهن ان کي پسند ڪيو، پر بهراڙيءَ جو عام ماڻهو ايراني ماحول سان مانوس نه ٿي سگهيو. نرگس، نسترن ۽ لال جي عام ماڻهوءَ کي ڪهڙي خبر. ساڳيءَ ريت دل نادان، زلف پيچان، ساقِي ۽ ميخانا، سڀ هنن لاءِ نوان هئا. ايراني تشبيهون ترڪيبون ۽ زير اضافت وارا لفظ هنن لاءِ اوڀرا، اٿاوا ۽ ڳرا هئا. الو ميان! چئي سنڌي بيت ۽ ڪافي آلاپڻ واري مسڪين ماڻهوءَ جي انهن سان ڪهڙي دلچسپي ٿي سگهي ٿي. اهو ئي سبب آهي جو اڄ اوطاقتن ۽ اوتارن، درگاهن ۽ خانقاهن تي غزل بجاءِ سهڻي شاه لطيف، سچل سائين، بيدل، بيڪس، رکيل، بيدري فقير، خوش خير محمد، شاه نصير، مصري شاه، روحل، دريا خان، عثمان ۽ ٻين سون صوفي شاعرن جو ڪلام ٻڌڻ ۾ ايندو، جيڪو روح کي راحت رسائي ٿو. ڀڳت به ڀڳت جي موقعي تي صوفي شاعرن جو ڪلام ڳائيندا رهيا. خاص طور ڪنور ڀڳت جو راڳ سڄي سنڌ ۾ مشهور هو. ڪنور انهيءَ راڳ کي عبادت سمجهندو هو. گهڻو ڪري ڪافيون ئي اهڙيون ڳائيندو هو، جن ۾ نمرت، نمائائي، وينتي ۽ ماروئڙن سان محبت جو سهڻو سبق سمايل هوندو هو.

• نالي الڪ جي پيڙو تار منهنجو

• ڪيئن ريجهايان توکي، ڪيئن پرچاين

ڏس ڪو ڏانءُ

• آءُ کانگا ڪر ڳالهه، مون سان تن ماروئڙن جي

ماروئڙن جي، سانگيئڙن جي

حضرت شاه عبداللطيف ڀٽائي رح کان وٺي موجوده دور تائين وايون ڪافيون صدين کان سنڌ واسين جي من جي مونجهه مٽائي، اندر اجاري، سڪ پریت، امن ۽ ايڪتا جا پر پيالا پياري نينهن جا نشا ڏياري مست و مست ڪنديون رهيون آهن. سچل سائين فرمايو

جنهن دل پيتا عشق دا جام
سا دل مست و مست مدام

شاه نصير ب شاه لطيف ۽ ٻين صوفي بزرگن جو تسلسل
آهي. هن ب انهن ساکين صنفن ۾ ڪلام چيو ۽ اهوئي پريت جو پيغام
ڏنو. اهوئي سبب آهي جو شاه نصير جو ڪلام نه فقط سنڌ پر هند ۾
پڻ بيحد مقبول آهي. آل انڊيا ريڊيو تان اڪثر سندن هي ڪافيون ٻڌڻ
۾ اينديون آهن.

- غمزن ساڻ غلام، ڪيو آ يار اسان کي
- شاه حسن جي شوق ۾، ويا لاڳاپا لهي لهي

شاه نصير هندو - مسلم ايڪتا (بهڙي) جو پرچارڪ هو.
اهوئي سبب آهي جو مسلمانن کان سواءِ ڪيترائي هندو سندن مريد
هئا. خاص طور لاڙڪاڻي ۾ سندن ڪهڻا مريد هئا، جتي پاڻ اڪثر
ويندا رهندا هئا، عاقل ڳوٺ ضلع لاڙڪاڻي وارو موهن فقير سندن خاص
مريد هو، جيڪو سٺو شاعر هو.

پنهنجي ڪلام ۾ ڪيترن ئي صوفياڻن نڪتن جي سهڻي
نموني سمجهاڻي ڏني اٿن. مثال طور هڪ بيت پيش ڪجي ٿو، جنهن
۾ نفي ۽ اثبات جو ذڪر تمام سهڻي نموني ۾ ڪندي، وحدت واري
واڌيءَ بابت ٻڌائي ٿو.

جان جان ڪرين نفي، تان تان ٿو اثبات ٿئي،
نانهن نصير نگاه ۾ الف بنا ڪو اي
جت وحدت سنڌي وي، ٿئي نفي نه اثبات

حضرت شاه عبداللطيف ڀٽائي جن جڏهن حضرت خواج
محمد زمان لواريءَ واري سان ملڻ ويا ته خواج صاحب جن ان مهل
مراقبي ۾ محو هئا، شاه صاحب سندن ويجهو وڃي فرمايو:
سامي سفر هليا، ڪو پروڙي پنڌ،
جنيڻ هيٺان ڪنڌ، آءُ نه جيئندي ان ري
تنهن تي خواج صاحب جن ڪنڌ مٿي ڪڍي فرمايو:

ڪين آهين، ڪين ٽنين، وڃي ڪين ڪماءِ
لاڳاپا لوڪ جا "لا" سڀين لهراءِ
سامي پوءِ سلنديا، ڪجهه پريان جي ڪالهه جو.
اهو "ڪين" وارو فسلفو شاھ نصير هن ريت سمجھائي ٿو:

ڪين کڻي وڃ ڪين ڏي، تون پي ٿي ڪي ڪين
ويندڙ وڃڻ وڃائي، رک قلب ۾ ڪي ڪين
ڪين نصير ڪين، ڪين ڪني ڪهر ڪين ۾
حضرت شاھ عبداللطيف ڀٽائي رح فرمايو آهي:

سر جي تان سور، ساماني تان سک ويا
اهي ٻئي پور، نمائيءَ نصيب ٿيا.
اهو ساڳيو خيال شاھ نصير پنهنجي هڪ بيت ۾ هن ريت
پيش ڪيو آهي. جنهن ۾ سهڻي خيال سان گڏ تمام سهڻي ٻولي نظر
ايندي، فرمائي ٿو:

سور ٿيا ٿم سامهان، ننڍائي لاڪون
جيڏيون منهنجي من ۾، ڪيون اصل اوڻاقون
هيندڙو هل حسن جي، ڦوڙي ڪيو ڦاڪون
جيئن چوڪ ڏني چاقون، تينن دل سورن ساڙي وڌي.
پنهنجي شهر نوشهري سان سندس نينهن جا ناتو هو. مٺي
محبوب کي منٿون ڪندي چوي ٿو:

هڪر ويهه اچي، نوشهري ۾ نصير چوي
سچ چوان ٿو سهڻا، چاڻچ ڪالهه سچي
رنگ تنهنجي ۾ رانول ويو روح رچي
تنهنجي ڪڏهن ڪچي، ڪنهن سان ڪندس ڪينڪي.

شاھ نصير پنهنجي ڪلام ۾ سنڌ جي رومانوي داستانن کي
تمام سهڻي نموني ڳايو آهي. سندن ڪلام تي حضرت شاھ عبداللطيف
ڀٽائي جو اثر نمايان نظر اچي ٿو. سسني کي جڏهن ساهيڙيون پنهنونءِ
جي ڳولا کان روڪين ٿيون ۽ گهر ۾ ماڻ ڪري ويهي رهڻ جي صلاح
ڏين ٿيون، تڏهن سسني کين چوي ٿي تـ اي جيڏيون! مونکي گهر ويهي
رهڻ جون صلاحون نه ڏيو، مان پنهنونءِ واري رنگ ۾ رتل آهيان، تنهن

ڪري ڪيچ ڏي ڪاهي وينديس، جن جي پنهنون سان پريت آهي، تن جو پنيور سان ڪهڙو ڪم:

ساهيڙيون سرتيون، مٿيون ڏيون مٺيءَ کي
ڪاهينديون سي ڪيچ ڏي، جي انهيءَ رنگ رتيون
جي پنهل سان پرتيون، سي ڏينديون باهه پنيور کي.

شاهه نصير شاهه لطيف جي پيروي ڪندي پنهنجي ڪلام ۾
جوگين ۽ سامين جو ذڪر ڪيو آهي. هو پنهنجي هڪ بيت ۾ ٻڌائي ٿو
ت جوگي بڻجڻ سولو نه آهي، ڇو ته سڄي جوگيءَ کي جوگ ڪمانڊو
پوي ٿو ۽ پاڻ کي عشق جي آتش ۾ جلائڻو پوي ٿو. مطلب ته جيڪو
ڏک نه ڏسندو ۽ سدائين سڪن جو طالب رهندو ته اهو جوگي ڪونه
چنبو. فرماني ٿو:

جوگي چئي، جوگي نه ٿين، جوگ نه ڪمائين
منجهه آتش عشق جي، جان نه جلائين
ڇو سامي سدائين، نصير نروار ٿي.

حضرت شاهه عبداللطيف جيان شاهه نصير جي ڪلام ۾ سر
سارنگ ۾ چيل سهڻا بيت نظر اچن ٿا. هو پنهنجي هڪ بيت ۾ مينهن
جو ذڪر ڪندي ٻڌائي ٿو ته، سارنگ سنڀار لڏي آهي، ڪڪرن جا
ڪڙڪا آهن، مولا مينهن وسايا، ساري سنڌ سرهي آهي. فرماني ٿو:

موٽي لڏيون ملڪ جون، سارنگ سنڀارون،
رعد جي رڙين کان، ٿيون طرحين تنوارون،
پرور جي پارون، ساري سنڌ نهال ٿي.

جيئن پٺاڻي سر مارئي ۾ وطن دوستيءَ جو درس ڏنو آهي،
تهڙيءَ ريت شاهه نصير پڻ وطن جي حب ۽ سانگيڙن جي سڪ جو
سهڻو سبق ڏنو آهي. پنهنجي هڪ بيت ۾ سانگيڙن جي سڪ جو
ذڪر ڪندي فرماني ٿو:

سڪ ۾ سانگيڙن جي، سڙي ويم سرير
دل اندر اتمان ڏني، نئين وهان نير
وسري مور نه دل تان، بنان موت ملير
زهر برابر سومرا، پانيا ڪنڊون ڪير.

جيء اندر ٿم جهير، ميان ماروئڙن جا.
شاه نصير جي ڪن ڪافين ۾ سچل سر مست وارو رنگ نظر
اچي ٿو. سچل سانين جي هڪ مشهور ڪافي آهي:

ڏس عشق جو هي انصاف، سڀ مذهب ڪيائين معاف.
انهيءَ ڪافي کان متاثر ٿي شاه نصير ساڳئي رنگ ۾ هڪ
تمام سهڻي ڪافي چئي آهي. هو عشق وارن جي تعريف ڪندي ٻڌائي
ٿو ته عاشق اهي آهن، جيڪي سر قربان ڪن ٿا، بيا ڪوڙا ٻڌاڪي
آهن. سچن عاشقن جا سينا صاف هوندا آهن. فرمائي ٿو:

ڏس عاشقن جو انصاف، ڏين سر گهوري گهوري
عاشق سڀ ڪو ناهن سڏائي
لڄا هنن ٿا لاف، اڃا پنڌ اوري اوري
باهه برهه ۾ بهرن ٿا عاشق
ٻاهر نه نڪري باهه، چيائون نه چپ چوري چوري
شاه نصير عاشق اهي سڏجن
سينا جن جا صاف، ڏين ڪنڌ ڪوري ڪوري
حسن ۽ عشق جو مضمون شاعريءَ جي سونهن ۽ سينگار سان ڪڍ
لازم ملزوم آهي. صوفي شاعرن من مان مير ڪڍي، حرص هوا ڇڏي،
سيني مان ڪينو ڪڍي ڇڏيو، تڏهن حضرت عشق اچي سندن دل ۾
ڍرو ڍمايو. اهو ئي سبب آهي جو شاه نصير فرمايو آهي:

نئين نڌ ڦٽاءِ، جي اٿي آتش عشق جي
ڇڏي حرص هوا سڀ، پير پرت ۾ پاءِ
لنو لالڻ سان لاءِ، جي اٿي سڌ سڪڻ جي.
هن هڪ بيت ۾ ڪوڙن ۽ سڌرين کي تشبيهه ڪندي فرمائي ٿا:

رکين سڌ سڪڻ جي، ٿو سمهين ساري رات
تو ۾ اهي ڪا نه ڪا، بره سڌي بات
مڪر ڪرين ٿو ماڻهن سان، ڪانهني طلب تات
اڳتي مٿان عشق جي، وائي ڪرين وات
لنو سڌي ڪا لات، نه ٿي، "نصيرا" دل ۾

شاه نصير جي ڪلام ۾ ڪٿي پٽاني وارو رنگ آهي تـ
 ڪٿي وري سچل ۽ بيدل وارو رنگ نظر اچي ٿو. رامڪلي جي ڪنڌيءَ
 وارن بيتن وانگر شاه نصير بـ ”جي پانين جوکي ٿيان“ جي ڪنڌيءَ
 وارا بيت چيا آهن. هڪ بيت ۾ قرآن پاڪ جي آيت آئيندي سهڻيون
 صلاحون ڏيندي، فرمائي ٿو:

جي پانين جوکي ٿيان، سڌون سڀني سڌ
 اينما ٿولو فٽر ۽ حُـ، الله، اک اديسي پٽ
 نينهن ۾ نصير چئي، جان جڻو تون ڦٽ
 ڏنهن محبت منهن ۾ مٽ، ت وايون ٿين وصال جون

شاه نصير مختلف سُرُن ۾ تمام سهڻا بيت چيا آهن، جن ۾
 سر سسني، سر جوک، سر سارنگ، سر مارئي ۽ سر بسنت اچي وڃن
 ٿا. سر مارئي جو هڪ بيت هنر واري فن جو تمام سهڻو مثال آهي.
 فرمائي ٿو:

پسيون خاطر پيٽ جي، اچن پنهور پٽيون
 ورڙا ڏين ويڙهين ۾، جينن ڪوئي ڪام پٽيون
 سڪن ستا سيجن تي، وٺين واه پٽيون
 رات نصيرا روج ۾، منهنجون اکيون ڪين پٽيون
 اهي پنهنوار پٽيون، ٻڌندا ڦٽ فراق جون.

هي هڪ حقيقت آهي ت شاه نصير ڪافيءَ جو شهنشاه
 شاعر هو. سندس ڪافيون هند سنڌ ۾ مشهور ۽ مقبول آهن. شاه نصير
 جي هيٺ ڏنل ڪافي سهڻي مضمون، اثرانتي انداز بيان ۽ سهڻي سنڌيءَ
 جو اعليٰ مثال آهي. ان ۾ محبوب جي رمزن غمزن ۽ سڪ محبت کان
 سواءِ عشق جو اعليٰ شان بيان ڪيو اٿانين. فرمائي ٿو:

ٺله: غمزن سان غلام، ڪيو آ يار اسان کي
 ڪنهن کي دين مليو، ڪنهن کي دنيا
 عشق اصل کان انعام، ڪيو آ يار اسان کي

عجيب جي اکڙين جو مضمون هر شاعر پنهنجي ڪلام ۾ آندو
 آهي سائين پٽاني بادشاه هجي يا سچل سرمست، بيدل هجي يا
 بيڪس هر ڪنهن جو پنهنجو رنگ ۽ ڍنگ آهي. مصري شاه اکين جي
 جيڪا تعريف ڪئي آهي، ان جو مثال ملڻ مشڪل آهي. فرمائي ٿو:

ڪنڀانون ڪٺلي نيٺ ڪهرا ڪلابي
 پري باجهه نرڪس عجب نيم خوابي
 ڪهرا ڪلابي ۽ نيم خوابي نيٺ! سبحان الله! پر خيرپور جي
 ميرن جي هڪ خدمتگار مينهن جي ميهار پيرل ڦلپوٽي پنهنجي هڪ
 ڪافيءَ ۾ سانورين اکين جي سونهن نهايت ئي خوبصورت انداز ۾ بيان
 ڪئي آهي: ان ڪافيءَ جو تله ملاحظ فرمايو:

سهڻيون اڪيون تنهنجون سانوريون
 سُر مي بنان وتن سي سانوريون
 پر شاه نصير جو انداز، نه فقط نيارو آهي، پر ڏاڍو پيارو آهي.
 ان ۾ سهڻيون تشبيهون ۽ سهڻي ٻولي نظر ايندي، فرمائي ٿو:
 وه وه وه سچ تنهنجيون اڪيون
 اڪيون رب رکيون

ديدان دلبر تنهنجون دٺاليون
 خون ڪرڻ لڏ پرين تو پاليون
 شهباز زري جان بڪيون

دٺالين کان دور ورهين ٿيون
 منجهئون ڏاڍي چوه چئن ٿيون
 سي ت بهي اسان سان بڪيون

نيٺ نصير قريبن قهري
 سٺ ڏين جيئن باشا بحري
 وٺن اندر جون وڪيون

وه وه وه سچ تنهنجيون اڪيون
 اڪيون رب رکيون

مطلب ته شاه نصير سنڌي سرائڪي ڪافي جو بلند پايه شاعر هو. ڪيترائي شاعر سندن ڪلام کان متاثر ٿيا ۽ ڪي سندن طالب ٿيا. سندن سلسلي جا هيٺيان مشهور شاعر ٿي گذريا آهن. موهن فقير (وفات ۱۸۰۵ع)^۱ رستم لغاري (وفات ۱۹۰۰ع) دريا خان ڪلهوڙو (وفات ۱۹۲۰ع) ۽ سندس ننڍو ڀاءُ نشان علي فقير (وفات ۱۸۸۴ع)^۲ خوشيرام سودائي^۳. (جنهن سنه ۱۸۸۰ع ۾ شاه نصير جي سلسلي جي شاعرن جو ڪلام ڪٺو ڪيو) ۽ موسيٰ فقير. مذڪوره مڙني شاعرن پنهنجي مرشد سائين شاه نصير جي شان ۾ ڪافيون چيون. هتي موسيٰ فقير جي هڪ سنڌي سرائڪي گاڏڙ ڪافي پيش ڪجي ٿي جنهن ۾ هن پنهنجي مرشد سان عقيدت ۽ محبت جو اظهار ڪيو آهي:

ٿلهه: عشق سندنو ارباب. نقشبند وچ نوشهري دي
اسان داڳيل هون. تنهن ديـري دي

شاه نصير جنهن دا نالا. بره پڇيندا بيحد بالا
وڏو ته آهي جنگ جواب. شاه علي شهزوري دي

مئي دي مٽ اٿانهين آهن. صورت سانگي سردي چاون
جنهن دا هي هر تاب. جان جگر وچ جيري دي

هن اڏي تي ڪيئي اُون. ڪڏ ڪڏ عاشق ڪنڌ ڪپاون
ڪسي ٿين ڪباب. هٿون مرد مٿيري دي

صدق موسيٰ لک وار اٿاهون. محب مئي مختيار اٿاهون
جنهن ختم ڪيتا سڀ حجاب. توجه نال ٽڪيري دي

^۱ موهن فقير جو مڪمل ڪلام بنده راقم جي ڪتب خاني ۾ موجود آهي.

^۲ دريا خان ۽ نشان علي جو ڪلام فقير هدايت علي نجفي ڪڍ ڪيو هو. اهي ٻئي قلمي ڪتاب راقم سنه ۱۹۶۵ع ۾ مرحوم ڊاڪٽر ميمڻ عبدالمجيد سنڌي وٽ ڏٺا هئا.

^۳ خوشيرام جو بياض ميان غوث محمد گوهر ڪوٽڙي ڪبير واري جي ڪتب خاني ۾ محفوظ آهي.

سنڌي ڪلام

بسم الله الرحمن الرحيم

بيت

ڪڏهن آهن آڳ. ڪڏهن وانگر وڃ،
ڪڏهن آب عميق ٿئي، لاهوني ڪنهن ڏاک،
ڪڏهن خالص خاڪ ٿئي. راوت انهيءَ راک،
محويت جي ماڳ، بنهه نصير نفي ٿيو

جان جان ڪرين نفي، تان تان ٿو اثبات ٿئي،
ناھ نصير نگاه ۾، الف بنا ڪو اي،
جت وحدت سندي وي، تتي نفي نه اثبات ڪو.

نانه منجهان ٿي آنه، ڏس عبرت آنه جي،
آنه منجهان اظهار ٿئي، سندي نانڪ نانه،
آنه نصير نانه، ٻئي محو ٿيا موج ۾.

ڪين ڪٿي وڃ ڪين ڏي، تون ٻي ٿي ڪي ڪين،
ويندڙ وڃڻ وڃائي رک قلب ۾ ڪي ڪين،
ڪين نصيرا ڪين، ڪين ڪٿي گهڙ ڪين ۾.

نه اڳ نه پوءِ، نه هيٺ نه مٿ،
نه ننهن نصير سان، نه پير نه هٿ،
هي جا وير سندي وٽ، سا قلزم ڪارونپار جي.

جيءَ جتي گهورڻ جا، ڪن ڪاهوڙي ڪيل،
نينهن جا نصير چئي، اهي ناميان وجهن نيل،
تن ساجهر اچ سويل، سر گهوري صدقو ڪيان.

ويو هنئين ۾ هنڌ ڪري، سندو طلب تير،
بچڻ تن جو بخت تي، ٿيئڙن حال زهير،
نيئين وهائڻ نير، نصيرا هر حال ۾.

نيئين نند ڦٽاءِ، جي اٿي آتش عشق جي،
چڙهي حرص هوا سڀ، پير پرت ۾ پاءِ،
لنؤ لالڻ سان لاءِ، جي اٿي سڌ سڪڻ جي.

صورت سچڻ جا ٿيا، هائيس هر جا،
پاڻهي اچي پنهنجو، بره لاتائين برجا،
دوست چڙهي درجا، آيو نصيرا عام ۾.

اڃا اڃايل عشق کي، جاڻي آب اڪير،
محبوب منهن سان پياريو، شڪر ۽ شير،
پي پيالو پُر ٿيو، شوقئون شاه نصير،
شهناشاه شبير، رنگ حسن ۾ رنگيو.

شل موئن مٿي ماڳ، نه ته فراقن فاني ڪيو،
دلبر تنهنجي درد جا، هن دل منهنجيءَ تي داغ،
هاڻي ڪاهي اچ تون ڪاڳ، خبر لهي اچ خير جي.

رت جهڙي روج سان، چولي اٿم ڇڪ،
نينهن ۾ نصير چوي، نيٺ ٿيا اٿم نڪ،
هاڻي هر سان هڪ، ڳالهه سدا اٿم سور جي.

نصيرا ناحق ڪري، ويا دلڙي ڌتاري،
موٽائن نه منت سان، ويچاري واري،
محبت ٿي ماري، ٿا خوش وسن پنهنجي خيال سال.

خوش وتن پنهنجي خيال سان، رهن بي پرواه،
اسانڪي ڳاري وڌو، هت ڳاراڻي جي ڳالهه،
نيٺ نصيرا هنڌ ڪندي، سندي عاشقن آه،
ڪشش سندي ڪاه، شل موٽائي آئيندي ماڳ تي.

موٽي مٿي ماڳ، نه ته فراقن فاني ڪيو،
سڄڻ سڪ تنهنجي چولي ڪئي اٿم ڇاڪ،
فنا ڪيس فراق، نه ته اڳ نه هيس اهڙي.

موڪلائي ماڳ وٺين، جانب تون ڇاڪون،
ڪاٺڻ ٿئي نه خوشيءَ جو، طلب تنهنجي ٿاڪون،
چوري وٺين ڇپن سان، ڇٽ اندر ڇاڪون،
محبت جون ماڪون، ٿيون نهوڙن نصير کي.

آتش عشق فراق جي، جڻو ٿي ٻاري،
نينهن جو نصير ڇڻي، ٿو ڳاراڻو ڳاري،
سڄڻ کي ساري، مري وينديس مٺڙا.

رکين سڌ سڪڻ جي، ٿو سمهين ساري رات!
تو ۾ آهي ڪانه ڪا، برهم سندي بات،
مڪرڪرين ٿو ماڻهن سان، ڪانهي طلب تات،
اڳتي مٿان عشق جي، وائي ڪرين وات،
لنڻ سندي ڪا لات، نه ٿي نصيرا دل ۾.

سور ٿيا اٿم سامهان، ننڍاپي لاڪون،
جيڏيون منهنجي من ۾، ڪيائون اصل اوطاقون،
هينئر و هل حسن جي، ڦوڙي ڪيو ڦاڪون،
جيئن چوڪ ڏئي ڇاڪون، تيئن دل سورن ساڙي وڌي.

دل سورن ساڙي وڌي، ڇاڪون جيئن ڏئي ڇوڪ،
نيڻ نصيرا نار ٿيا، محبت لائي موڪ،
هاڻي ڪپ ڪوڙي وه نوڪ، آيو نصير اوچتو.

آيو نصير اوچتو، ڪري لال لبيس،
هڪ سڄڻ اڳيئي سهڻو، وِتر ڪيائين ويس،
هاڻي ٿيا هائيس، صورت سڄڻ يار جي.

پڇندي پوڻيدار، ڏينهن گهڻا ويا گذري،
مون سان جي محبوب، تو ڪيا قول قرار،
ڏيئي دلاسو دل ڪي، ويئي ڳڻيان وار،
قادر ڪندو ڪينڪي، دل منهنجيءَ کان ڌار،
هاڻي نينهن نصيرا نار، وهن ٿا واديون ڪيو.

نصيرا هر حال ۾، نيڻ وهن واديون،
هڪ سورن ساڙي وڌو، ٻيو طلب ڪيون تعديون،
شوقئون ٿين شاديون، جي موئين تون منهنجا پرين.

✓ صورت تنهنجي سچ، ويم سيني ۾ لڪجي،
تنهن طلب تاراج ڪيو، محبت ٻاريو مڇ،
هاڻي هيڏي اچ، ته ماڻهون ڏين مبارڪون،

هيڪر ويهه اچي، نوشهري ۾ نصير چوي،
سچ چوان ٿو سهڻا، ڄاڻج ڳالهه سچي،
رنگ تنهنجي ۾ رانول، ويو روح رچي،
تنهنجي ڪڏهن ڪچي، ڪنهن سان ڪندس ڪينڪي.

ڪنهن سان ڪندس ڪينڪي، تنهنجي ڪچي ڪا،
ماري ميخ محبت جي، هنيئي جتي ۾ جا،
سڄڻ تنهنجي سا، چڪائي ٿي چاڪڙا.

پُسيون خاطر پيٽ جي، اچن پنهور پٽيون،
ورڙا ڏين ويڙهين ۾، جيئن ڪوئيءَ ڪام پٽيون،
سڪ نه ستا سيجن تي، وڻين واه پٽيون،
رات نصيرا روچ ۾، منهنجون اڪيون ڪين پٽيون،
اهي پنهور پٽيون، ٻڌاند ڦٽ فراق جون.

سرُ سسئي

ڪٿي ٻاروڇو پيل، ويا جي وٽڪار ڏي،
پئم پئيءَ تون تن جي، پهچي ڪرين پيل،
ڏولاڪا ڏونگر جا، سهج صحيح سيل،
ساجهر هلج سويل، متان پير وڃائين پرڄو.

اٿي هاڙهي هل، ساجهر سنبري سسئي،
گهڙي ويهه نه گهرم، پرينءَ ريءَ هڪ پل،
چت رکي چل، ته پهچين پنهنونءَ ڄام کي.

ڏينديون باهه پنيور کي، جي پرتيون پنهل ساڻ،
پاهڻ منجهه پٿون ڪنديون، پرزا پنهنجو پاڻ،
ٻاروچل جو پاڻ، ويو هنئين ۾ هنڌ ڪري.

رڙهي راهن تي، هيءَ نيمـاڻي نذر،
سائين! سقـيم کي، اچي ڏي آڌر،
مران تي مردارڻي، پنهل ملج ڪنهن پر،
هيڏا هن مسڪين تي، ڪجن ڪين ڏمر،
موت مٺا مشتاق ڏي، والي ڪري واهر،
ههڙا ظلم زير، سهي ڪين سقيم تي.

وينديس پٺيءَ تن، ساعت نه سري جن ري،
سرتين سندي صلاح ڪا، ڪانه ڪنديس ڪن،
جيءَ منهنجي سان جن، نصيرا ناحق ڪيو.

ساهيڙيون سرتيون، مٿيون ڏيو نه مٺي ڪي،
گاهنديون سي ڪيچ ڏي، جي انهيءَ رنگ رتيون،
جي پنهل سان پرتيون، سي ڏينديون باهه پنيور ڪي.

ويا جي وٽڪار، پاروچو پيلهه ڪٿي،
وينديس پٺيءَ تن جي، ڇڏي ڪم ۽ ڪار،
پليو مون نه سرتيون، صاحب لڳ ستار،
ٿئي ساهه جتي ڪان ڌار، جيترو ڏسان نه انڪي.

جيترو ڏسان نه ان ڪي، ٿئي ساهه جتي ڪان ڌار،
آرياڻي نانءُ الله جي، مون ڏي موڙ مهار،
صاحب لڳ ستار، مڃ عرض مسڪين جو.

مڃ عرض مسڪين جو، مولا لڳ محب،
تن من تنهنجي تات آ، مونڪي تار طلب،
هائي هوت ملج منجهه حب، نه ته مران ٿي مردار ٿي.

سسئي کي سورن جي، کان پئي ڪا ڪل،
 جو پنڌي ٻاروڇا ويا، محب مٿيارو مل،
 صبح سنڀارڻ سان، ڪامي ويڙيس ڪل،
 هيس جيءَ جڻيءَ ۾ جل، جانب لئي نصير چئي.

سسئي کي سورن جي ڪل پئي ڪان،
 جاڳي نه جار ڪري، سرت رکيائين سان،
 پوءِ راهي ٿي رند سان، محبت جي ميدان،
 محب ملندءَ مان، ڪاه، نه موٽ نصير چئي.

سُر جوڳ

جوڳي چئي جوڳي نه ٿئين، جوڳ نه ڪمائين،
 منجهه آتش عشق جي، جان نه جلائين،
 ڇو سامي سڏائين، نصيرا نروار ٿي.

جي پائين جوڳي ٿيان، ٻار محبت جومڇ،
 هستيءَ جي حباب جو، پيڇ ڪاڻو ڪڇ،
 منجهه رمز رنديءَ جي، اچي رانول رڇ،
 چيريون پائي شوق جون بيهي ناڇو نڇ،
 سامي توکي سڃ، ڪنهن به چيو ڪڏهين.

جي پانئين جوڳي ٿيان، سڌون سيئي ست،
 اينما تولو فٿر وجه الله، اک آديسي پٽ،
 نينهن ۾ نصير چئي، جان جڻو تون ڦٽ،
 ڏنهن محبت منهن مر مٽ، ته وايون ٿين وصال جون.

عشق جو درياه تانگهو وهي نه سير،
 هل هنئين سان هوت ڏي، سڪ جو پيچ نه سير،
 سير چئي سڄڻ توکان، چئي نه سير،
 اڃا خام نصير، آهين اڳيان عشق جي.

ديدن جي درياه جو، تانگهو لنگهه نه سير،
 اڻڄاڻ آهين نصير، اڳيان عاشقن جي.

سُر سارنگ

اڄ پڻ اتر پار ڏي، ڪڪر ڪارايو،
 پري نين نصير چوي، هيس روئڻ جو رايو،
 سارنگ کي سعيو، سدا سنڌ وسڻ جو.
 موٽي لڌيون ملڪ جون، سارنگ سنپارون،
 رعد جي رڙين کان، ٿين طرحين تنوارون،
 پرور جي پارون، ساري سنڌ نهال ٿي.

اٺا مينهن ملير تي، ڪيون گاهن گلزاريون،
ڏسي مينگهه ملهار مون، هنجون ٿي هاريون،
اڪيون آتش عشق ۾، پيون وهن ويچار يون،
سانگين کي ساريون، جيءُ جڻو جُهر يو پوي.

اڄ اسانجي ڏيهه تي، ٿيا ڪڪر ڪارونپار،
بادل برساتيون سٿيون، جيئن سيفن ساڻ شڪار،
موتي مهر سان لڏي، سائين اسان جي سار،
وڃن وڌا وس ڪيا، چؤطرف چؤڌار،
هڪ طرف هنگاما ٿيا، گاجين جا گجڪار،
هاڻي ڇٽا نصيرنار، مينهن موڪان لائون.

مند آئي مينهن جي، ٿيا ڪڪر ڪارونپار،
سارنگ يار سنپار، موتي لڏي مينهن جي.

مند آئي مينهن جي، سارنگ ڪيا سامان،
ڪڪر ڪارونپار ٿيا، جهر جهنگ ٿيا گمسان،
اٺا مينهن ملهار ٿيا، ٿر بر ٿيا بستان،
رعد به ٿي رڙيون ڪيون، جوش وڌي جولان،
محبت جي ميدان، سارنگ سوليون ٿي ڪيون.

منجهه درد دلدار جي، ٿيا ڪڪر ڪارا ڪيس،
ڏسي روئڻ تن جو، ٿيو عالم کي هائيس.

رعد به ٿي رڙيون ڪيون، ڏنهن پرين جي پرديس،
رت وهائي روج کان، ڪيا وڃن لال لبيس،
مار نصيرا ميس، هووڻ جي هيڪار تون.

سر مارئي

من ڪا مهر ڪرين، مون جهڙي مسڪين تي،
پڪا پراهان ڪـڙـي، اورهان اڏين،
گولي مان گڏين، نيئي نذر نصير چئي.

اڃا اٿم آس، ته ملنديس ماروئڙن کي،
عـمـر! اباڻن جي، طلب وڃي نه تاس،
پنهوارن کي پياس، منهنجي ڪانهي ماڳ ڏي.

يا ملان ماروئڙن کي، يا وسري وڃي وجود،
جهڙو قيام قعود ٿئي، تهڙو رکوع سجود،
نصيرا نابود، ٿئي هي خيال خوديءَ جو.

سڪ ۾ سانگيئڙن جي، سڙي ويم سرير،
دل اندر اڌمان ڏيئي، نيڻين وهايا نير،
وسري مور نه دل تان، بنا موت ملير،
زهر برابر سومرا، پانيان ڪنڊون ڪير،
جيءَ اندر اٿم جهير، ميان ماروئڙن جي.

سرُ بسنت

آئي رتُ بسنت جي، ڪيون گلن گلزاريون،
سُڪيون سي سايون ٿيون، وڻن جون تاريون،
سهڻي کي ساريون، وهن نيڻ نصير چوي.

آئي رتُ بسنت جي، ٿا گلزاريون ۽ گل،
پونئرا واس وڻن پيا، باغن ۾ بلبل،
هر طرف هنگام ٿيا، قمرن جا قلقل،
برسي بوند بهار جي، ڪيا طوپين طرحين تل،
سرمنڊل ۽ سارنگين، ڪيا هر طرف هل هل،
طبلن ۽ تنبورن جا، ڪيا منجهان شوق شغل،
مردنگ چنگ اپنگ ٿيا، شوق منجهان شامل،
ڪانه پوي پي ڪل، نشي منجهه نصير چئي.

آئي رتُ بسنت جي، گلن ڪئي خوشبوءِ،
بلبل ۽ پونئر ڦرن، خوشي اندر خوءِ،
ڏسي رانول روءِ، ويتر من مستان ڪيو.

آئي رت بسنت جي، گل ڦل ٿيا گلزار،
غنچا کلي گل ٿيا، چمن ۾ چوڌار،
نغماساز سرود ڪيا، ببلن بيار،
خوشبوءِ جي هٻڪار ٿي، پونئرن جا پٿڪار،
راڳ رهاڻيون رقص ٿيا، منجهان باغ بهار،
محب آندو ماڳن تي، مالڪ تنهن مختيار،
دلبر جو ديدار، نصيرا نروار ٿيو.

آئي رت بنست جي، ٿي سانول سرهائي،
نافرمان نياز ڪيو، لالڻ لالائي،
رتنجوت رمز سان، دلڙي ريجهائي،
قرونو، نسرين، نازبو، جاءِ کلي جائِي،
چوڦيلو چو طرف، ٿي خوشي ڪيائي،
وري واڌائي، ملي هن نصير ڪي.

ڪافي

غمزن ساڻ غلام، ڪيو آ يار آسان ڪي،
يار آسان ڪي، دوست آسان ڪي،
ڪنهن ڪي دين مليو، ڪنهن ڪي دنيا،
عشق اصل کان انعام، ڪيو آ يار آسان ڪي،
غمزن ساڻ غلام.

سندَ سنڌ ۾ آ، مِيخ محبت جي،
لنؤ لنؤ منجهم لغام، ڪيو آ يار آسان ڪي،
غمزن ساڻ غلام.

سڪ ته نصير ڪي محب ملڻ جي،
ڪاڻڻ پيئڻ حرام، ڪيو آ يار آسان ڪي،
غمزن ساڻ غلام.

ڪافي

مارن ريءَ ماندي، ويٺي مان واٽ نهاريان،
وڇئون درد فراق جي، وٽ نه آهيان واندي،
گوندرڏينهن گذاريان.
چرخو درد فراق جو، پرت سندي پاندي،
تون هين تند تنواريان.
کوٽن ۾ ميان سومرا! تنهنجي ارادي آندي،
رويوراھ نهاريان.
تنهنجي نينهن نصير کي، برھ ڪيو باندي،
هه هه هنجون هاريان.

ڪافي

ڪري صورت وارو ويس، پاڻ کي پاڻ چپايو ٿي،
ڪاٿي نوڪر ڪاٿي چاڪر، ڪاٿي سڏائين رئيس،
هرجا حڪم هلايو ٿي.
ڪهڙي طرح آئين هن جڳ ۾، ڪيئن ڇڏي پنهنجو ديس،
رنگپور ۾ رنگ لايو ٿي.
ڪاٿي آما صدقنا ٻولين، ڪٿي سڏائين آديس،
جڻيو تلڪ لڳايو ٿي.
لکين عبرت ان آهن تنهنجون، اهو نصير هائيس،
آدم نام ڌرايو ٿي.

ڪافي

لاڳاپا ويا لهي لهي، شاه حسن جي شوق ۾،
بهشت دلا سو، دوزخ دڙڪو،
ڪوڙو قبر جو خالي ڪڙڪو،
دَپَ داءِ ويا سڀ ڊهي ڊهي.

دنيا دين ايمان، ڪفر جا،
قبر قيامت هل حشر جا،
وهر ويا سڀ وهي وهي.

عزرائيل کان اڳ هئاسي،
موتو قبلل مري جياسي،
سير ڪيو سي سهي سهي.

شاه نصير ميدان ان ۾،
صوفي واري صاف صحن ۾،
خان ايندا ڪي ڪهي ڪهي.

ڪافي

دلبر جي ديدار، وڌو من ماري،
چشم کڻي چوڌار، ڏٺئون هڪواري.
وجهن عشق عشاقن گهڻا، سر منصور جي سهراسهڻا،
سوريءَ تي سنگسار، سڳن ڪيائون ساري.
اچن اڙپنگ مست موالي، سورهيه سيف رکن هٿ خالي،
جنگين جا جهونجهار، وڙهن پنهنجي واري.
دام جنگيون جت عاشق جوڙن، مرد ميدان ۾ منهن نه موڙن،
سڀ کڻن سردار، راوت رت هاري.
هر دم شوق شهادت شاديون، ملن عشق مبارڪباديون،
هر هڪ سان اقرار، پرين پنهنجا پاري.
~~هڪ ڀيرو نه ڏٺو~~ غازي گوءِ کڻج پري گامان،
نڪري ٿي نروار، سري اختيار.

ڪافي

دوست دلا سوڌج، يار ملج، نه ته هيءَ ماندي مري ٿي،
پنهل پاڙيجيءَ جا، سڌڙا سڻج، ڳالهه ڳڻج،
رليءَ هيءَ روه رڙي ٿي.
هوت اچج هيڪارتون، پنبڙن پير ڌرج، کڻي کڻج،
توبن ڪانه سري ٿي.
سڄڻ منهنجا سپرين، گولي نيئي گڏج، ڪين ڇڏج،
سرهي صدق ڪري ٿي.
سڻي سوال نصير جو، منجهئون واٽ ورج، نال هيءَ نج،
په ٿي پير پري ٿي.

ڪافي

ڊولڻ تان قربان، جڻو منهنجو جيئڙو،

ڇاتيءَ ۾ جڏهن پاتم جهاتي، ”لا“ سنڊي ات لاتر ڪاتي،

هوش ٿيم حيران، پاتم جڏهن ليئڙو،

هٿئون جام ملير جڏهن ساقي، وسري وجود ويو تڏهن خاڪي،

مئي پي ٿيس مستان، نشي ۾ ڪيئڙو،

پاڻ کان جڏهن پاسي ٿياسي، خوف رجا کان لنگهي اڳ پياسي،

ناهي منجه ڌيان، ٻاجهئون ڪو پيئڙو.

ڳالهيون عشق جون ڪيان مان ڪهڙيون، وحدت ڪثرت پئي ويئڙيون

ناھ نصير گمان، ڇا مان ڇا ٿيئڙو.

ڪافي

پيٽم جڏهن جامر وحدت جو،

وجود ترڪ تڏهن ٿيڻو،

دستئون جڏهن جامر ڏنوساقي، ٿيم تڏهن سير آفاقي،

وڃي بالله ٿيس باقي، وڃون هن واٽ مون ويڙو.

نشو ٿيو نينهن جو غالب، پڃي پورا ڪيائين قالب،

رهيو مطلوب نا طالب، نظرم نام ڪو پيڙو.

جنهن سمجهو هي سر سارو، ماري اناحق سندو نعرو،

وڃايو واه تن وارو، صدق تن تان جڻو جيڙو.

اڙهي جڏهن ”لا“ سندي کاتي، تڏهن ٿيو عشق اثباتي،

رهيو ”نا“ ذڪر ڪو ذاتي، نصيرانا م نفي ٿيڙو.

ڪافي

وه وه واھ سڄڻ تنهنجون اکيون،
اڪيون رب رکيون.

ديدان دلبر تنهنجون درس دٺاليون،
خون ڪرڻ لاءِ پرين تو پاليون،
شهباز زري جان بڪيون،

دنالين کان دور وڙهن ٿيون،
منجهڙون ڏاڍي چوه چٽن ٿيون،
سي ته پئي اسان سان پڪيون.

ڏاڍو جادو منڊ چلائڻ،
جڏهن مون ڏي وري واجهائڻ،
سوين خون ڪرڻ سي سڪيون.

نيٺ نصير قريبن قهري،
ست ڏين جيئن باشا بحري،
وڻن اندر جون وڪيون.

ڪافي

ڏس عاشقن جوان صاف، ڏين سر گهوري گهوري،
عاشق سڀ ڪو نانءُ سڏائي، ڇا هڻن ٿا لاف،
اڃان پنڌ اوري اوري،
باهه برهم ڀر ڀرن ٿا عاشق، ٻاهر نه نڪري ٻاف،
چيائون نه چپ چوري چوري،
شاهه نصير عاشق اهي سڏجن، سينا جن جا صاف،
ڏين ڪنڌ ڪوري ڪوري.

ڪافي

جيڏيون جانب ريءَ ڪيئن جيان جيان،
ساري سڄڻ مران ته سون ٿيان.
هڪڙو سر سڄڻ اڳيان چاهي؟
ڏهه هجن ته به ڏيان ڏيان.
زهر پيالو درد فراق جو،
دم دم توريءَ پيان پيان.
جي اچين هڪ وار اڳڻ مــــــون،
آءُ ٿورائتي ٿيان ٿيان.
نينهن نصيرا جهڄڻ ۽ جهوري،
چڏ هاڻي تون هيان هيان.

ڪافي

مٺي ٻول سڀا جهڙي لات،
ڏي ڪانگ خبر ڪا خير جي.
ڏينهن سارو ٿو ڏک ۾ گذري،
رٿندي ساري رات.
منهنجي ملڻ جو پهه ڪيائون،
وائي اها هين وات.
بس اکين ڪي ڪين اچي ٿي،
برهه لائي برسات.
متان نصير ڪرين دل ماندي،
پرڻ ايندا پرڀات.

ڪافي

هيءَ ته نماڻي ڪي—ر،
مونڪي ڀرت پرايم پير.
واٽ انهيءَ جي واقف ناهيان،
مونڪي سڪ گهمائيم سير.
ڪلندي ڪلندي دل ڪسي وئين،
عشق ڪيو ته انڌير.
شاهه نصير سان رُس مَ راڻا،
زَنگ ڪڍي ڇڏ وِير.

ڪافي

چڏ ڳالهه شيعن ۽ سُنين جي،
رڪن حُب حسين، حسن جي.

احمد کي جيڪي عبد ٿا ڄاڻن،
خو ڏسو تن خامن جي.

عرش پڻي پيرن جي آهي،
مير سندي ماڻهن جي.

ٻانهي گولي ساڻ ادب ره،
پرتئون پنج تنن جي.

”هو“ کي هو حق ٿا ڄاڻن،
اها ڳالهه سچي صوفين جي.

عشق نصير جنين احمد جو،
طلب رڪن تون تن جي.

ڪافي

(پنهنجي والد عبدالحی جي صفت ۽ ساراھ ۾ چيل)

شاهه نقشبندي تون سرُ الاهي،
تنهنجي آهي قائم سيد بادشاهي،
تون صاحب ولايت ۽ شمس ولايت،
تنهنجو تاج تجمل فقره نهايت.
تنهنجو شش جهت ۾ وڃي طبل شاهي،
توتي مصطفيٰ ۽ علي شير راضي،
هتي نينهن نعرو ڪئي گوئي غازي.
فقر ۾ ٿي ظاهر تنهنجي ڪج ڪلاهي،
تون آهين اسان سان هر وقت حاضر،
فقر پنهنجي تي آهين پاڻ ناظر.
تنهنجو حڪم هر جا مٿي مرغ ماهي،
تنهنجي خاکِ قدم آ تاج سر جو،
تفاوت تنهن ۾ ناهي ڪو ترجو.
سپاهين جو آهين نصيرا سپاهي،

ڪافي

هيئن نه اڳ مون ڄاتو، يار ڪندو ويڃڻ جون وايون،
جڏهن لاڪون يار ڍولڻ سان، عشق آڻي مون لاتو،
تڏهن ويو دونهون درد دڪايون.
راتيان ڏينهان جيءَ اندر ۾، اٿم هي اوتاتو،
ويا نه ٻانيڻ سان ٻولايون.
پاسي پيچ پنهل هو مون سان، ڀرت منجهارون ڀاتو،
ڏير ڪري ويا ڏاڍايون.
نيٺ نڀائيندو يار نصيرا، نينهن سندو هي ناتو،
ورنديون وصال جون وايون.

ڪافي

ڪيها ڪيها ناز ڪرين ٿو،
هيٺي سان هاڻي.
عين ڪڍي ٿو آهوءَ جيءُ ان،
موهيو تنهنجي ماڻي.
دلبر تنهنجي در تي،
ورهيه ٿيا اٿم وڪاڻي.
دل هيءُ ڀر هڪ ڙو،
سڄڻ سڀاڻي.
جادوگر ڇڏو ڪري،
روح ورتو آ راڻي.
ناهي نند نصير ڪي،
تنهنجي سور ساماڻي.

ڪافي

مليو محبوب متوالو، جنهن ڪاڙ ڏيهه ڏورياسي،

اڪين سُر مون چين لالي، آهي ڪين خون کان خالي،

سدا اک عشق جي آلي، ڀرت کان ڪين سا پاسي.

عجم اجمير ايراني، يمن، يونان طهراني،

مليو سو دل اندر جاني، ناحق ٻيا ملڪ ماڻياسي.

نصيرا نينهن جو نعرو، سمجھ تون سرهي سارو،

مٿئون آيو تنهنجو وارو، ڪر سير سبحاني سي.

ڪافي

تنهنجي سيف ابرو ڪيئي ڪامل ڪٺا، صنعان ڪُجا، سليمان ڪُجا،
نه ڪا لذت حسن جي لکن ۾ اچي، نڪا چاش برهه جي چڪڻ ۾ اچي،
رڳو سبق سورن جو سڪڻ ۾ اچي، زبان ڪُجا، او بيان ڪُجا.
ڪهڙي رمز آدم رضوان ڇڏيو، ڪهڙي شوق عيسيٰ آسمان ڇڏيو،
ڪهڙي غرض يوسف غلطان ڪيو، ڪنعان ڪُجا، زندان ڪُجا.
ڪيئن موسيٰ ويو ڪوه طور مٿي، جاڳيو جوش طبع طور مٿي،
ڪيس ڪربل جو ٿيو ضرور مٿي، شه مردان ڪُجا، مروان ڪُجا.
ٻڌ ٻوڙا لنڪا ڪيئن لٽي، ڪنيو راوڻ کي پنهنجي خواهش ڪٽي،
اتي ديون جي ڪا دم مٿي، حيوان ڪُجا، انسان ڪُجا.
تنهنجي باغ حسن ۾ بهار سدا، نيبه نينهن نصير نروار سدا،
وڻيو حسن بازار جو واپار سدا، دڪان ڪُجا، سامان ڪُجا.

ڪافي

تنهنجي زلف ڏنگن جا زور زخم،
 نيزا بڙڇيون تفنگ طمنچا، خوبي خلعت خم خم خم.
 سهڻل توتان سئو سئو صدقي، سوسن سنبل سرو صنم،
 نافرمان نيلوفر نادان، تنهنجي عرق ۾ غرق ٿيو ڪل ڪلزم.
 تنهنجي تاب حسن بيتاب ڪيو، آفتاب شتاب ۾ آندو شرم،
 نورظهور چڪچور ڪيو، هڪ گهورسان چمي قمر قدم.
 منهن محراب مصلا، ابرو، قبلو بيت الحرم،
 عشق ادا ڪيون نينهن نمازان، فرض دوگانہ رندي رسم.
 وه شفتين سندي آشت، ڪوڙين ڪونين جا پانيان ڪرم،
 گل گلزاري عجب بهاري، عشق گلابي باغ ارم.
 ڪيو نينهن نصير ڪي نانگو، سڻ صدا اي ساقِيءَ بزم،
 حُب اوهان جي هر دم آهي، سيني اندر سا گرم گرم.

ڪافي

ڏينهن ٿيا ٿم گهڻان گهڻان،

خان پاروچي لئي.

دلڙي دلبر — ريار لتي ويو،

قهري هڻي ويم ڪٿان ڪٿان.

مون جهڙيون هت لکين هزارين،

آءُ ويچاري شل وٿان وٿان.

بار بره جو بيحد — بد بائي،

ساڻ خوشيءَ سر ڪٿان ڪٿان.

سڪ نصير سچڻ جي هر دم،

هٿ هٿ ڪيون هت هٿان هٿان.

ڪافي

جنهن سان جيءَ جي جڙ، منهنجو ڀلي آيو پيئر

ڪيچئون ڪوهيارو وريو،

ڪري ولهيءَ تي وڙ،

رڙيس ڄام پنهل لئي،

ڏونگر منجهه ڏڙه ڏڙه،

باسيم بار پنهل لئي،

پيرائيون ۽ پڙ،

نيبھ يار نصير ڪيو،

لڳي آهيان جنهن جي لڙه.

ڪافي

موتوا قبل جي سمجھي مام،
عاشقن سر آڙاهه اڙايا.

وره جنڪي ورتو ويڙهي، نينهن لڳو تن نامين نيڙي،
چوھ حسن جي نيا چيڙي، نفي ڪيو تن نرتئون نام،
انا الحق جا ٻول ٻولايو.

بانڪا ڪيڏن بره جي بازي، گوءِ کڻن ڪي گهنور غازي،
هر رضا ۾ رهن سي راضي، وره وڪوڙيا وير وريام،
خوشي سان تن ڪنڌ ڪپايا.

باهه بره ۾ جسم جلائڻ، عبدیت کان پاڻ ڇڏائڻ،
احديت جو طبل وڄائڻ، ڪپي لاهوتي ”لا“ جي لام،
گهير عشق جي عاشق آيا.

نسنگ نصير نينهن نپائڻ، قلزم ڪارونپار ۾ ڪاهن،
لاڳاپا سڀ لوڪ جا لاهن، آڏوتين مليو عشق انعام،
جيئري مري ميدان ملهايا.

ڪافي

هن عشق جي آتش کي ڏاڍو تڪ تاب آهي،
نالو ڳنهي جو نينهن جو، تنهن کي ڇڏي جلائي.
چاڻو عشق جو چڻي ٿو، شريعت کان منهن مٽي ٿو،
سر جي دعويٰ سٽي ٿو، ايندو ضرور ڦاهي.
گورا ۽ ترڪ غازي، توڙي هجن نمازي،
ڪرائي ٿو عشق آزي، سپه سالار چاهي.
اهڙوئي عشق آهي، قاضي ملان ڀلائي،
در در ڳلي نچائي، بيٺو حجاب لاهي.
نصيرا ٿي نانگو، پائي ڳلا جو گهانگو،
لانگهو اٿي اڙانگو، سر ڏي ته سوڀ آهي.

ڪافي

ڳالهه ڪيان مان ڪيهي، سڄڻ سورن جي

درد فراق منهنجي جون خبران،

ٻڌ ٻاروچل تون ويهي.

نرت نظر ڪرپاڻ ئي پيارا،

آءُ جيهي آهيان تيهي.

قرب سڃاڻي پنهنجو ڀرتئون،

آءُ پڪي منهنجي پيهي.

عشق جو اوکو پنڌ نصيرا،

نينهن نياهن نيهي.

ڪافي

حيران ڪيئي، حيران ڪيئي،
هن حيرت ۾ حيران ڪيئي.

ساڻ تلوار عطار مارائيئي، زڪريا سر ڪرڻ چيرائيئي،
ڪهڙا ڪم برهان ڪي ڪرائيئي، نينهن سندو نشان ڪيئي.

رانجهن تخت هزار ڇڏائيئي، ملڪ منجهان مور لودائيئي،
جهنگ سيال جو چاڪ چوايئي، هير مٿس حيران ڪيئي.

شاه منصور ڪي سوليءَ چڙهايئي، شمس الحق جي ڪل ڪلايئي،
بُلا شاه ڪي قتل ڪرائيئي، عشق مٿس عريان ڪرائيئي.

شاه عنايت فقر ۾ فاني، ڪسي ٿيڙو ڪامل قرباني،
هيڙو شاه حلاج جو ثاني، بره مٿس باران ڪيئي.

ڪر اعتبار نصير اهوئي، سهڻو آهي رنگ سپوئي،
لاهِ خيال دوئيءَ جا توئي، فرمودو فرمان ڪيئي.

ڪافي

اول نفي ڪر نام، پوءِ اثبات ڪر الله ڪي،
اصلون هيس رايو اهو، ڪيائين بناء ڪايو اهو،
ڪايي ۾ خود آيو اهو، جي تون سڃاڻين ساه ڪي.
تي جسم کان بيزار تون، ڪر ڌڙ سسيءَ کان ڌار تون،
ساڳيو آهين سردار تون، ڏس هر طرف همراه ڪي.
وحدت منجهان ڪثرت ڏسو، شه حسن جي حيرت ڏسو،
واه عشق جي عبرت ڏسو، هن دل سندي درياھ ڪي.
پنهنجو نصيرا ترڪ ڪر، هستي هئڻ سڀ غرق ڪر،
تنهن ۾ نه تر جو فرق ڪر، ڏس فثم وجه الله ڪي.

ڪافي

سڪندڙي ٿيڙم سال، نانءُ ڌڻي جي ڪرڪا ملڻ جي،

يارموهن ريءَ وي ميان! مرڻ موچارو آلو الو،

جيـــــــــــــــــئڻ آهي جنجال.

هي سر صدقي وڃي ميان! يار پنهنجي تان آلو الو،

گهوريان مڏيون مال.

ناد نفيلان وي ميان! آهن اندر ۾ آلو الو،

دردن لائي ڌمـــــــــــــــــال.

شاهه نصير کي وي ميان! عشق ملڻ جو آلو الو،

وهندي ڪرڪو وصال.

ڪافي

محبت چاڪ چَوايو،
منهنجي سر جو آ سائين.
چشم ڪُٽڻ سان چور ڪري دل،
ويترو وڻجهلي وڄايو.
من اسانجو مست ڪيائين،
گهور پهرينءَ سان گهايو.
هن جو ڳيٺڙي مَن منهنجي ڪي،
مُڙليءَ سان مڃايو.
سانگي اسانجي يار اسان وٽ،
پيلي ٿي ته ٻولايو.
تخت هزارِي جو مالڪ سائين،
نينهن نصير نوايو.

ڪاڻي

محصول ٿيئڙو معاف، سون مياڻيءَ تان سارو،

سولو راهه ني وي ميان! سچن کي شال جيوين،
ڪوڙن کي ڪوه ڪاف.

ڄام چلي آيو ني وي ميان!، گهر گندرين شال جيوين،
مونکي آ قسم مصاف*.

ڄام سڃاڻي ني وي ميان! نوري نماڻي شال جيوين،
تهدل ڪيو طواف.

شاهه نصير ني وي ميان! سڀ ڪنهن سان شال جيوين،
صلح رکي ٿي صاف.

* مصحف

ڪافي

اڪڙين جي آئي آئي، جنهن پهرين نظر نه گهٽڪي،
جهت پٽ چشمان چاڪ ڪرڻ دل،
چيٽڪ لائي چٽڪي.
ڪاريهر جيان آچن مالڪ،
ڪري قهر مان ڪٽڪي.
دل لٽي ويو دلبر سائين،
ڳالهه ڪري ڪا ڳٽڪي.
جان جسم تاراج ڪيائين،
ڏس ٻين تي لٽڪي.
ڪڏهن رهنديس ڪين سهيليون،
هاڻي هرگز هٽڪي.
جيڏيون جبل ڪندو ڇا تنهنڪي،
جيڪا سورن جي سٽڪي.
دل نصير ملڻ لئي ماندي،
جنهن سان چشمن چٽڪي.

ڪافي

مست اڪيون متوالڙيون، قتل ڪري دل ڪن ٿيون ڪبابُ

ترس نه تن کي ڪنهن جو ڪوئي،

اصل انهن جو ڪم اهوئي،

ماري ڏين پوءِ عشق عتاب.

بڪيون وتن ٿيون بازن وانگي،

طمع تي اچن طلب سان تانگهي،

شوخيءَ پئي شوخ شتاب.

عاشقن کي نت وتن وڪوڙيون،

نينهن جي نيزن ساڻ نهوڙيون،

ڏاڍو پڙهايائون بره جو باب.

ناز منجهان جڏهن نيڻ ڪڍي ٿو،

دل کي دلبر واه وڻي ٿو،

سجدو ڪرڻ آتنهن کي ثواب.

ڪيفي نيڻ نصير خماري،

وتن شوق منجهه شڪاري،

ترت رڪن آڻي ڏاڍو تاب.

ڪافي

تن مارن ڪاڻ عمر! روز نهاريان راهون،
من ڪو خاطي خبر آڻي عمر اوڏاهون.
دردمنديءَ جي دل ۾ اٿم اميدون آڃان،
آءُ ڪڏهن ويڙهي ڇڻ ڏي وڃان.
سڻ تون سومرا دردمنديءَ جون دانهون،
ويڙهي ڇڻ کان ويئي هيءَ ويڇاري وسري.
پوئواري ڪير ڪندو هن نذر جي نسري،
هٿ هٿ هاڻ ويون ويتر سڀ واهون.
اٿم اميدون مارو شل مون سان ملندا،
ويندا سـورلهي هو خوش ٿي ڪلندا.
دڪيءَ دل جون سڻي الله مان آهون،
قادر قرب ڪندو مارو مون وٽ ايندا.
نيٺ نصـيرا هي نماڻي نيندا،
هت چوري چني چپرڻ ڇڏيندا چاهون.

ڪافي

تن مارن لئي عمر لحظي لحظي لڄان،
ملڪ مليرون من پهچي ڪو پاندي،
گوندر غم ڇڏي هيڪر ٿيان هيڪاندي،
هڪ هڪ خبر پنهنجو وارن جي پڄان.

سڪ ساهيڙين جي سوزمنجهه سڙان،
ڳجهه اندر ۾ راتيان ڏيهان رڙان،
حاڪم تنهنجي هيبت کان ظاهر ڪين ڪڇان.

پلنگ پٿرڻيون ڪه پيون وڻن پيون واريون،
راتيان ڏينهن رٿان سانگين کي ساريون،
تنهنجي محلن کان لڳي باهه بڇان.

دم دم دل ۾ پور پنهنجو وارن جا پون،
اڌمان ڏئي اڪيون رت ٿيون روز رڻن،
نينهن نصيحتن لايون برهه بڇان.

ڪافي

صورت تنهنجي سوائي آ، عين تنهنجن اچائي آ،
رمزن تنهنجن روح کي ريهيو، محبت تنهنجيءَ من کي موهيو،
گهور تنهنجيءَ آهي دل کي گهويو، الفت تنهنجي اٿائي آ.

ياد پوين تون هر دم جاني، تو مت پايان ڪونه پيو ثاني،
رهندو باقي نام نشاني، هي سڀ جڳ هوائي آ.

محبت تنهنجي من ۾ سمايم، باهه برهه جي جيءَ ۾ ٻاريم،
نينهن نقارو سرتي چايم، اصلئون برسر آئي آ.

بحر برهه جو ڏاڍو باري، جنهن جي پيدا ناهه ڪناري،
تار تون ڪاڏي تاري، تو ۾ ڪاڻ نه ڪائي آ.

شوق اوهانجو آهي جاني، يار پسايو پاڪ پيشاني،
دلڙي نصير جي ڪيو ديواني، قسمت قيد ڪرائي آ.

ڪافي

شبروزمونڪي شوق آ تنهنجي ظهور جو،
تجلي پسان هڪ تار ۾، جاتي تماشو آ طور جو.
ڪر شمع تنهنجا ڪهن ٿا، هوت هينئڙي ۾ هزار،
هميشه حيرت ۾ پئي، ويو حوصلو هر حور جو.
ساراه صفت تنهنجي ڪجي، سيدا صحيح تنهنجي،
ماڻهو پڙهن جن و ملڪ، مصحف تنهنجي مذڪور جو.
زلف تنهنجي ناز جا، دم هوش بي هشيوار جا،
مس ملن مشهور ڪيو، سر سوريءَ تي منظور جو.
ناگه نظر جنهن تي پيو، سو هوش پئي طرف ويو،
وري حشر ۾ حوصلو، مس انهيءَ مذڪور جو.
طه تنهنجي تعريف جا، اهي آهن جوڙيا تو جبار،
توريت ۽ انجيل هو، ذڪر هوزبور جو.
ناز نرگس جا پسي، نيازسان آيو نصير،
سو گل وري پيو ڪيئن پسي، جو گهايل اوهانجي گهور جو.

ڪافي

ديدن دلڙي دٻائي آ، چشمن تنهنجن چائي آ،
عين تنهنجن عشق ڪمايو، پنبئين تنهنجن پاند اڙايو،
زلفن ڏاڍو زور هلايو، نينهن اوهاجي نوائي آ.
درد تنهنجي ۾ ڪيئي ديوانا، سر ڏئي ٿيا مست مستانا،
سي ڄاڻن برهه جا بانا، پئي ڪنهن ڪل نه ڪائي آ.
ابرو تنهنجا قوس ڪمانا، مارن تير ڪڇي تفيانا،
جيءُ ۾ آهن جن جا نشانا، برهه تنهنجي جي پلائي آ.
نوڪر اوهانجو نصيرنماڻو، در تنهنجي تي آهي وڪاڻو،
محب نه ڪر تون مونسان ماڻو، پلن سڀ پلائي آ.

مرثيو

(۱)

لا فتي جبرئيل چيو جنهنجي شجاعت شان ۾
انما آيت ٿي نازل جنهنجي حق فرقان ۾
سو حسين ابن علي آيو هلي ميدان ۾
جنگ جي ميدان ۾ ۽ سر ڏيڻ سامان ۾

ظلمتِ كرب و بلا ز حسن شاه شد روشن چو ماه
شد ز غم اهل حرم را روز مثلِ شبِ سياه

(۲)

ان من جنات نهرين تن تي پاڻي بند ٿيو
صاحبِ لولاڪ جي ڏهتن تي ڪوفين ڪوس ڪيو
اهليتن جي ٿيو اڃ کان ساه هڻو بربل رسيو
ري محمد مصطفيٰ صلعم وارث هو تن جو ڪونه ٻيو

آه دلهاي يتيمن شد ز بي آبي ڪباب
غير آبِ ديدہ خود ديگر نمي ديدند آب

(۳)

جڏهن روانو جنگ جي ميدان ڏي ٿيو پنهنجي سر
موڪلائي سڀ عيال اطفال کان ويو پنهنجي سر
تڏهن نڪو ساڻي نه سنگتي هيڪلو هو پنهنجي سر
۽ ورائي ذوالجناح کي رڻ ڏي شه ڪيو پنهنجي سر

اوچتو آواز ان کي طرف خيمي جي رسيو
يا حسين ابن علي! اصغر کي اڃ بيتاب ڪيو

(۴)

ڇا عمر پٽ سعد جي کي هوئي وسعت ڇا مجال
جو اچي موليٰ علي جي آل تي ڪاري قتال
پر هي اڇلائڻ هو سر جو منجهه بلا جذب و جلال
.....

هائ جو مظهر هو حق جو، سو وڃي حق کي رسيو
۽ جو قالب خاص تنهنجو سجده گاهِ عام ٿيو

(۵)

واءِ جڏهن خيمي طرف آيو هو صاحب انس و جان
جان ڏسي اصغر ته پيو آه اڃ ۾ بي تاب و توان
تڏهن چيائين اصغر ابا ڪيو اڃ توکي نيم جان
هاڻي هل مون سان ته پاڻي حوض ڪوثر پياريان
تڏهن کڻي هنج ۾ علي اصغر هليو حضرت امام
۽ عمر پٽ سعد سان ٿيو بالمشافه هم ڪلام

(۶)

چيائين عمر ڇا ظلم هي ڇا وير، ڇا بيداد آه
هاشمين جو خانہ ويران ۽ اوهين آباد آه
ڏس نظر ڪر خيمي طرف ڇا ناله و فرياد آه
اڃ اوهان ڪوفين ڪتن کان مصطفيٰ صه ناشاد آه

واءِ ڪلمون جنهن تي چئي تنهنجو عيال اطفال هي
اڃ کان هي دشتِ بلا ۾ ناله و زاريون ڪري

(۷)

هي ٻڌي ڪوفي جو لشڪر تير اڇلڻ ٿيو سڀو
ناگهاني تير هڪ اچي خلقِ اصغر تي لڳو
اوچتو اولادِ احمدِي تي اچي ڪو ڪوس پيو
غير زين العابدين جيڪو هو سو رڻ ۾ ڪٺو

وير هرگز ڪون هو پر عشق جو امداد هو
موت هو محبت سندو يا بره جو بيداد هو

(۸)

جڏهن ڏٺو حضرت حسين ابن علي اصغر جو موت
۽ اڳي تنهن کان ڏٺو هٿائين علي اڪبر جو موت
ياد آيس ان گهڙيءَ مولا علي حيدر جو موت
درد آئي ڏنڌ لائيس جنن ٿيو پيغمبر ﷺ جو موت
گفت از عشق تو باالله عالمي توبه نمود
عشق ما افزون زياده شد ازان سابق ڪم بود

(۹)

هئن چئي خيمي جي پاسي ڏنهن هليو حضرت امام
۽ اچي ٿيو بيهين سان بالمشافه هر ڪلام
چيائين ته اي اصغر وٺو جنهن پيتو اڃ ڪوثر جو جام
منجهه تنهن پيو حشر ڄڻ ٿيو دؤر دنيا جو تمام
واءِ اصغر واسطي ٿي صاحبن فرياد ڪيا
عرش ڪرسي ٿي ڪنبيا، ملڪن پٽيا ٿي منهن مٿا

(۱۰)

بعد تنهنجي ٿيو روانو جنگ جي ميدان ۾
ٿي ڪيائين حيدر جان حملا جوش ۽ جولان ۾
ماري ڪيئي سو ملحدن جا گڏا گهمسان ۾
سر مڃي صابر هوا اندر رضا سبحان ۾
تڏهن وري ڪوفي ڪتا چو ڦير ٿيا تنهن پير کي
متفق ٿي آيا سڀ ملعون مارڻ مير کي

(۱۱)

نيٺ سر شه جو ڪپي ڪيائون قالب کان جدا
نيزي تي چاڙهيائون سر شاه شهيدان ڪربلا
بعد تنهنجي ڪيائون غارت در خيامي مرتضيٰ
آه ان دم اهلبيتن ٿي فغان فرياد ڪيا
ڪاٿي آهين مير مرسل ﷺ ۽ علي شير خدا
ڏس ته تنهنجي آل تي ڪوفين ڪتن قتل عام ڪيا

(۱۲)

نالہ از آل محمد صہ برسرِ افلاک شد
هرک بشنید این صدا گریہ کنان غمناک شد
چون سرِ شاہِ شہیدان بر سرِ فتراک شد
این خبر وحشت چون نزدِ صاحبِ لولاک شد
گفت بعد از من چنان کردند با اولادِ من
طاقتِ نالہ ندارم چون کنم فریادِ من

(۱۳)

بعد تنهنجي منجه بهشت آيو محمدیڻي مير ڏي
چيائين اي مرسل مٺا اڃ آل کي دل ڏير ڏي
ڏس ته تنهنجي پياري ڏهتي حضرتِ شبير ڏي
۽ جي ان جي جان ۾ هن زخم تيغ و تير ڏي
سر کڻي نيزي تي نيائون شام کوفي جي کٽن
تنهن سوا پرڏيهه ۾ مڙه بي کفن ۽ بي دفن

(۱۴)

جان ٻڌو هي واقعو حضرت محمد مصطفي صہ
درد کان غمناڪ ٿيل اندوه غم کيا مبتلا
اوچتو پهتي خبر هي غم سندي خير النساء
تان ڪٺو رڻ ۾ حسين ابن علي شيرِ خدا
ان گهڙي روئندي آئي، آئي محمد صہ مير ڏي
اي ابا زين العبا کي ڪا وڃي دل ڏير ڏي

(۱۵)

اي ابا منهنجي حسين ابن علي ڇا ڏوه ڪيو
جنهن جي شامت ۾ سڏي اولاد سان ڪوفين ڪٺو
تنهنجي امت کان ابا اڃ مون تي هي ايذاء ٿيو
طفل پاڻيءَ کي ٽسائي، تير تارونءَ ۾ هنيو
سر ابا شاهن شهيدن جا مٿي نيزن سوار
اهل ۽ اطفال تن جا بند قيدين جي قطار

(۱۶)

اي ابا زين العبا كي طوق ۽ زنجير دَس
اي ابا اصغر علي جي حلق ۾ تون تير دَس
هائِ! سڀ اولاد پنهنجو روئندو نيئين نير دَس
سعد جو پٽ بيحيا باغي ٿيل بي پير دَس
اي ابا در ڪربلا بين قتل گاهي عام شد
قيد اولادِ علي از ڪربلا تا شام شد

(۱۷)

واسطي حضرت محمد ص جي رُنا سڀ انبيا
۽ مَلڪ جيڪي مَقرب هئا تنين فرياد ڪيا
۽ ولي الله خاطر ٿي رُنا سڀ اوليا
ٿي پٽيا حورن مٿا بهرِ دلِ خير النسا
گريه و افغان همانجا مثلِ محشر عام شد
ڪعب اسود پوش گرديده شفق خون نام شد

(۱۸)

ڪيائون زين العابدين ڪوفي جي لشڪر پياده پا
خورم و خندان اٿي ڪوفي جي پاسي ڏي هليا
جڏهن اچي زياد پٽ ملعون وٽ حاضر ٿيا
اٿي سڀ شاهن جا سر مردود وٽ حاضر رکيا
نيٺ جو چهڪ جو هو ملعون جي هٿ ۾ اٿي
سو هٿين پنهنجي هٿي ٿيو شاه جي سر جي مٿي

(۱۹)

سمهره بن جندب جو هو اصحاب مرسل ص مير جو
۽ هو اعليٰ قدر تنهن اصحاب پانو پير جو
هو انهي مجلس ۾ جت آندائون سر شبير جو
جان سڃاڻائين ته ان دم هوش ويوتنهن وير جو
گفت قطع الله يدڪ اي ابن مرجانه لعين
دور ڪن چوب از سرِ شاهِ شهيدانِ حسين

(۲۰)

در بغل صد بار این سر مصطفی صم را دیده ام
برکتف هم بارها خیرالوری را دیده ام
چند گه برشیت هم شیر خدا را دیده ام
بر سر این جان فدا خیرالنسا را دیده ام
این بگفت زد گریبان چاک، شد زاری کتان
در هم مجلس شده آواز فریاد و فغان

(۲۱)

اب نصیرا کیا کرون دل خام سا افکار هی
غنچم خاطر مین لگتا غم الم کا خار هی
نش شوق محبت مین سر میرا سرشار هی
روز شب اکهیون سی بهتا سوز مین یه نار هی
عاشق شه نیستم لاف محبت می زمر
ورنه از عاشق صدا نی آمد تا من منمر

(۲۲)

کیئن کریان اگتی بیان هی کربلا جو واقعو
سید المظلوم شاه مجتبی جو واقعو
صابر و شاکر رهیل راضی رضا جو واقعو
سرور شهدا حسین مبتلا جو واقعو
من "نصیرا" ام ز کمتر بندگانم ای شها
روز شب مدح و ثنا خوان تو یا شیر خدا
مارا بهر خدا جام شهادت کن نصیب
یا مقام من شود در کربلا نزدت قریب

مرثيو

(۱)

جهڙي دم جبرئيل آندي مصطفيٰ ص ڏي هي خبر
روئندو ۽ سر پٽيندو خون جگر کان چشم تر
ڪربلا جي ڪيائين اچي سڀڪا حقيقت سر بسر
يا محمد ﷺ ماريو اڃ تنهنجو حسين نامور
يا محمد ص تنهنجي اڃ اولاد تي ايذاء ٿيا
معويہ پٽ نا خلف تن سان هي ههڙا قهر ڪيا

(۲)

تنهنجو سڀ اولاد ڪيائون قتل يڪجا يا رسول ص
بعد ان جي پي نه ٿيا هرگز اهي ملحد ملول
زين عابد پياده پا ڪيو سر سفر شام قبول
سيد الشهداء جو سر نيزي تي آهي رت رتول
يا نبي ص ناموس تنهنجو قيد ڪيو ڪوفين کتن
تنهن سواءِ پرديس ۾ مڙه بي دفن ۽ بي ڪفن

(۳)

يا رسول الله ص مرڻ قاسم جو چوان، شادي چوان
رت روئڻ حرمن چوان يا خانہ بربادي چوان
تخت جو جلوو چوان يا رڻ وهڻ وادي چوان
يا شه مظلوم گهر نوشه جي دامادي چوان
يا چوان اڪبر جو مرڻو يا چوان اصغر جو موت
يا چوان عباس غازي شير نر صفدر جو موت

(۴)

هئن ٻڌي حضرت ويو هر حال ان دم هئن ز هوش
هائ هئ هئ پيو ڪري خون جگر کان پر خروش
جنت الفردوس ٿيو حضرت جي جوشون پُر ز جوش
عرش ڪرسي لرز لرزان، قدسيا بي تاب و هوش

خواجڻ هردوسرا ڪئي تعزي داري بجا
جنت الفردوس ۾ ان لاءِ وسي واري بجا

(۵)

تعزي داري انهيءَ تي ٿي ويو محشر پيا
جنت الفردوس ٿي ويو ڄڻ اتي قيامت جي جا
ساڙيا حورن هار ٿي، ملڪن پٽيا ٿي منهن مٿا
مصطفيٰ ص جو غم ڏسي، غمگين ٿيا سڀ انبيا

انبيا سڀ ماتمي ٿي اوڻ محمد ص مير جي
تعزي داريءَ ۾ ويٺا حضرت شير جي

(۶)

بعد ماتم جي چيو سڀني نبين هي سر بسر
اي اجها عالم جا حضرت مصطفيٰ خير البشر ص
گرچ اڄ مظلوم تنهنجو قتل ٿيو پيارو پسر
نانا آخر هن مصيبت ۽ بلا تي صبر ڪر

حضرت ختم النبي ٿي رت رنو ات زار زار
بين پي روئندي ٿي صبر ۽ شڪر جو ڪاريو شعار

(۷)

هئي اڃان هي گفتگو تان حيدر ڪرار آه
آيو منجهه مجلس اتي جي روئندو زاروزار آه
هه! اڄ هر هڪ ولي صدمي کان دل افگار آه
تاج لاهي سر کان چيائين قهر يا قهار آه

هه! اڄ معصوم منهنجا قتل ڪيا ڪوفين سڀي
يا نبي ص قيدي ڪري ناموس نيائون شام ڏي

(۸)

هئن چئي حضرت علي چيو هه هه هه اي ابا
هه ابا، هه هه ابا، اڄ توتي ٿيا جور و جفا
هه منهنجي آل تي اڄ ڏاڍا ڪوفين ڪوس ڪيا
جن تي حضرت دانهن ڪئي تن سڀ رنا ٿي اوليا.

شاه حسن المجتبيٰ تي رت رنو با چشم تر
رت جگر کان جوش پانيائون، ٿيا ات نوحه گر

(۹)

ڪيئن ڪريان اڳتي بيان هي ڪربلا جو واقعو
ناه طاقت جو چوان هي ڪربلا جو واقعو
آه سڀ ڪنهن تي عيان هي ڪربلا جو واقعو
ياد ڪيو هر دم رٿان هي ڪربلا جو واقعو

ناه طاقت جو ڪريان هي ڳالهه سڀ ساري تمام
جيڪي ٿيو مولا عليءَ جي آل تي ڏنهن اهل شام

(۱۰)

هائي جيڪي آهيو سڀ مومن محب مرتضيٰ
تعزئي داري ڪريو ماهِ محرم ۾ بجا
هي اهو ماتر ڪيو جو مصطفيٰ خير الوري ص
۽ اتي ماتر ۾ ٿيا هن متفق سڀ انبيا
تعزئي داري اها جا ملڪ ۾ ملڪوت ۾
سر وسي ٿي خاڪ، واري عالمِ لاهوت ۾

(۱۱)

شد سياه پوشاڪ ڪعبه را ز بهرِ غم حسين
داغ درد ماه را ز بهرِ غم حسين
شد شفق خون از براي سرورِ عالم حسين
پيرهن چاڪ! ست صبح از غمِ بني هاشم حسين
طاقتم از ماترِ شاهِ شهيدان طاق شد
چون مضمونش "نصيرا" درج در اوراق شد

مرثيو

(۱)

ڪربلا ڏي ڪاهيو اڃ ڪوفي جي لشڪر يا علي
سعد جو پٽ اهل گمراهي جو سرور يا علي
تنهنجو سڀ اولاد ڪيائون قتل يڪسر يا علي
سيد الشهداء جو ڪيو باغين جدا سر يا علي

(۲)

يا علي پهري پليتن تن تي پاڻي بند ڪيو
تان ڪ هي اهل حرم ۾ العطش آواز پيو
اهليتن کي ٿي اڃ کان ساه بر لب هو رسيو
بعد تنهن جي ڪيائون ٿي خسته به خنجر يا علي

(۳)

يا علي! اڪبر جو منهن جهڙو محمد ص مير جو
يا علي! اصغر پيارو هو پسر شبير جو
هو ڪو لائق زين عابد طوق ۽ زنجير جو
جنهن جي سر تاج امامت سڀ جو سرور يا علي

(۴)

يا علي! عباس غازي خضر آل مصطفي
جڏهن ڏنائين اهليتن کي ته اڃ بيتاب ڪيا
۽ ڪٺا ساڻي به سڀ وارو وڃائي پنهنجو ويا
تڏهن ڪٿي ويو مشڪ هو درياه جي ڀر يا علي

(۵)

جڏهن ڏٺو ڪوفين تڏهن ويڙهي وڌائون وير کي
متفق ٿي آيا سڀ ملعون مارڻ مير کي
پرزه پرزه ڪيائون تَت هُئ مومنن جي پير کي
هائ ٿيو عباس جو تن کان جدا سر يا علي

(۶)

يا علي! قاسم وني جي سبيج سينگاري چوان
يا علي! اهلِ حرم جي سر وسن واري چوان
سعد جو پٽ بيحيا ملعون مرداري چوان
جنهن ڪئي قاسم وني جي ماءُ مضطر يا علي

(۷)

يا علي! ڪوفين ڪتن تنهنجي اولاد کي قيدي ڪري
اهل عصمت جي به حرمت ڪانه ڪا هرگز ڌري
زين عابد پا پياده پنڌ ڏيهن جا پري
شام توڻي ٿي نئون سيني کي در در يا علي

(۸)

يا علي! اهلِ حرم ۾ روج ۽ زاري هئي
يا علي! تن جي سرن تي قيام چڻ ڪاري هئي
يا علي! سرور جي سر جي نيزي سر ساري هئي
سرخ پنهنجي خون ۾ هڙو سراسر يا علي

(۹)

ڏس ته هو ملعون هو توڻي ڪي ويري ساڻ تو
صلح ۾ صفين جي ٿي ڪيائين تو سان گفتگو
هو نهايت بي ادب، پر اهڙو هرگز ڪين هو
معيه واليءَ ڪيو جهڙو وير ويتر يا علي

(۱۰)

يا علي! زينب جو هٿ هٿ ڇا چوان هي حال هو
يا علي! بيبي مسافر جو جيئڻ جنجال هو
يا علي! خير البشر جو جيڪو ملڪ و مال هو
سڀ ڪسي ڪوفي لٽي ويا لعل گوهر يا علي

(۱۱)

يا علي! تون پنهنجي اڄ اولاد تي ايذاء ڏس
يا علي! نيزن ترارن جا تڪا هي تاء ڏس
يا علي! سرور جي سرگرزن جا هٿ هٿ گهاء ڏس
ڪوفي جي ڪانون ڪنو تنهنجو ڪبوتر يا علي

(۱۲)

ناه طاقت جو چوان هي ڪربلا جو واقعو
سيد المظلوم شاه مجتبيٰ جو واقعو
صابر و شاکر، رهيل راضي رضا جو واقعو
ظلم جيڪي ٿيو سو آه سڀني تي ظاهر يا علي

(۱۴)

يا علي! صدقي امامِ شبر. ۽ شبر جي
۽ صحابي مصطفيٰ مرسل محمد صم مير جي
۽ علي عباس غازي قتل ٿيل تقدير جي
ڪر منهنجا مطلب سمورا حل يڪسر يا علي

(۱۵)

يا علي تنهنجو ”نصيرالدين“ مداحي آ مدام
سيد الشهداء جي ڪمتر آ غلامن جو غلام
لڙهه لڳو دامن اوهان پنجن جي پيو آهه سام
ڪر شفاعت تنهنجي سائين روزِ محشر يا علي

سهڻا ڪر سينگار جڏاهين، نال خوشي گهنڊ ڪولن تي بهه ٻولن
پنڌ پيها پوي نه تڏان، چيهي توڙي چپ چولن تي بهه ٻولن
شيرين شعر اسادا پڙهه وت نال لبان دي تولن تي بهه ٻولن
صدقي ناز ”نصيرن“ ڪرن ڦورا ڪجهه نه قولن تي بهه ٻولن

سلام

مَحَبَنَ کي سدائين شاه جو ماتر ڪرڻ گهرجي
 خصوصاً جڏاچي محرم تڏهن سڀنيو پڻ گهرجي
 جڏهن اڃا اهليتن جي پوي ٿي ياد اي يارو
 تڏهن ڪئن محرم ۾ ٿڌو پاڻي پڻ گهرجي
 اسان امت جي بخشش لاءِ سنئون سختيون سر تي
 اسان کي سر پٿر، سڀنيو ڪٽڻ ۽ رت روئڻ گهرجي
 جڏهن سختيون شهادت جون پون ٿيون يادگيري ۾
 تڏهن خصمن خبيثن تي سدا لعنت ڪرڻ گهرجي
 جنهن ڪيو شاه جي اڳيان فدا سر با دل و ايمان
 تنهن حُرَن حضورن تي سدا رحمت گهرڻ گهرجي
 اسين نالو محبن جو رکي ٿا پاڻ سرمايون
 ڇڏي سڀ عيش دنيا جا زيارت لاءِ هلڻ گهرجي
 جڏهن سبطِ نبي چيو قبر منهنجي جي جنهن زيارت ڪئي
 شفاعت تنهن تي واجب آهي، مونکي ڪرڻ گهرجي
 تڏهن چو ٿا گذاريون هت اسين دنيا جي عشرت ۾
 ڇڏي لذت دنيا دولت سنڌي هيڪر هلڻ گهرجي
 جڏهن قاصد اچي ڪئي ڳالهه مسلم جي شهادت جي
 تڏهن لشڪر چيو سائين هتان هينئر ورڻ گهرجي
 سڀئي ڪوفي ٿيا لايوفي مسلم کي ڪهاڻائون
 اسان سان پي ڪندا اهڙي مديني ڏي هلڻ گهرجي
 چيو سبطِ نبي لشڪر کي اي منهنجا سڀئي ساٿي
 اسان کي هي شهادت جي سچي سختي سهڻ گهرجي
 جيڪو موٽي انهيءَ کي منع هرگز کانڪا آهي
 جنهن کي حُب دنيا جي هجي، تنهن کي وڃڻ گهرجي

گهڻا موٽيا ڇڏي شه کي هو بي ايمان بي غيرت
 رهيا معدود جي، جن تي سدا رحمت چوڻ گهرجي
 اچي خيما جڏهن برپا ڪيائون دشتِ بلا ۾ پوءِ
 يزیدن امر ڪيو پاڻي هنن کان سڀ پلڻ گهرجي
 جي ساقي حوض ڪوثر جا تنين تي بند ٿيو پاڻي
 عجب جهڙي آهي هي ڳالهه اي يارو روئڻ گهرجي
 آهي ڪوثر اسان لاءِ منتظر چيو شاه لشڪر کي
 مگر هيڪر شهادت جو هتي پيالو پيئڻ گهرجي
 تڏهن خوشنود ٿي حملا ڪيائون جنگ ۾ جيڪي
 هزارين ڪوس ڪيائون تن مٿي شابس ڪرڻ گهرجي
 ناهي طاقت شجاعت جو بيان شاڪر ڪري تن جو
 سپن جو هو اهو مطلب ته آخر سر ڏيڻ گهرجي
 ڏئي سر سرخرو ٿيا حيدر ڪرار جي اڳيان
 اسان کي تن جي نالي تان سدا صدقو ٿيڻ گهرجي
 اهي هوا حر حيدر جا، اهي پيارا پيغمبر جا
 ضروري آ تنين شينهن مٿي شابس ڪرڻ گهرجي
 شهيدن جا جڏهن ميت پيا ها خاڪ ۽ رت ۾
 اسان کي ڪيئن ڪٽولن تي ۽ پينگهن تي سمهڻ گهرجي
 نصيرا ناه طاقت جو لکان شه جي شهادت کي
 روئڻ گهرجي، پٽن گهرجي، ڀڙن گهرجي، مرڻ گهرجي

سلام

ٿيو رب پاڪ پاڻ ڏناگر حسين جو
جبرئيل خاص خادم ۽ چاڪر حسين جو

ارض و سماءَ ڪرسي عرشِ برين مٿي
ٿيو غلغلئ شهادت شاڪر حسين جو

سڀ اوليا خاڪ سندي پاڪ پير جي
سڀ انبيا کان صبر ٿيو برتر حسين جو

هو ابتلاءِ عشق جو ورنه يزد چاه
جو قتل ڪاري سيد سرور حسين جو

جنهن هر هر ٿي ڪئي سواري ڪلهي تي رسول ص جي
سو سر سنان تي سوار ٿيو انور حسين جو

ڪيو آيتِ طهارت جنهن گهر اندر نزول
تاراج ڪيائون سو گهر سرور حسين جو

بي آب تيغ پاڻي ته ڪيو بند لعنتين
هو آبدار اصل کان گوهر حسين جو

جڏه پائيتا ۽ پائيجا ٿيا قتل تنهن کان بعد
عباس ٿيو شهيد برادر حسين جو

ابن زياد عمر جون بي حرمتون ڏسو
تاراج ڪيائون خيمئ خواهر حسين جو

اولاد معويہ جي کي ٿيون فرحتون تمام
غمگين ٿيو نبي صم جدِ اطهر حسين جو

وئي مومن جي گهر مان تڏهن کون خوشي لڏي
ٿيو واقعو جڏهن هي سراسر حسين جو

منجهه ڪربلا ٿيو قتل پيارو پٽس وڏو
هٿ تشن لب شهيد ٿيو اصغر حسين جو

بيمار ناتوان پدر ڪشته وا اسير
سجاد پياده پا پٽ اطهر حسين جو

بيمار پياده پا ٿي هليو تا به شهر شام
ڪيائون قافلو تباه سراسر حسين جو

آتش فتاده در دل زهرا و بو تراب
جڏهن واقعو ٻڌائون سراسر حسين جو

شیطان لعنتون ٿو ڪري تن مٿي مدام
جن زوبرو وڍايو سندو سر حسين جو

غلماں حور ديو ملائڪ ۽ انس و جان
ڪن لعنتون تن اتي جو منڪر حسين جو

صدقو حسن جو سوال منهنجو ڪر خدا قبول
ٿيان آءِ غلام خادمِ لشڪر حسين جو

مشڪل ناه مراد ”نصيرا“ جي ٿئي تمام
ٿيان خاڪبوس قلب سندي در حسين جو

سرائیکی کلام

بيت

هیر کنون تدبیر ڳئي، تک تیر ماریا جنهن کون ماهي،
هوش حیاتي عقل شرم، وت کیتس آله واهي،
یار نصیر کڏان نه چٽي، جنهن کون پیڙي عشق دي قاهي.

هیر کنون تدبیر ڳئي، جنهن کون رانجهن چیتک لائي،
مردي توڙي سوا سهڻي دي مول مٽیس نه وائي،
باجهون نینهن نصیر سیائي بي وت کوڙ کمائي.

هیر کنون تدبیر ڳئي، جڏان بار بره دا آیس،
هوش کنون بیهوش ٿئي کائي رانجهن چیتک لایس،
طاقت طاق ٿئي هن اهندي نینهن نصیر نیایس.

هیر کنون تدبیر ڳئي، عشق رانجهو دي ماري،
ویکڻ سیتی یار سڄڻ دي هوش ڳیس هک واري،
بره بلا دي نصیر نمائي کون پئي ڳچي وچ ڳاري.

هیر کنون تدبیر ڳئي، لڳڙس عشق اڙانگا،
ویندي یار رانجهو دي طرف، ست سیوئي سانگا،
جیها تار نصیرا اس کون، تیها تنهن کون تانگها.

هیر کنون تدبیر ڳئي، تکبیر وهايس رانجهو،
دل چیريس عشق دي تیرتي وچ تقدیر لکایس رانجهو،
پن سیر وڃي پي نصیرا تي پڙھ کیر پلايس رانجهو.

هیر کنون تدبیر ڳئي، کائي لڳزيس میخ محبت دي،
آئي دل وچ اڙيس کائي، ساجن دي محبت دي،
نیهن نصیر نبیر گهتي، هن نديان تردي وتدي.

رانجهن سائين نال اسا ڏي، ڪردا بي پرواهي،
میڏي تیڏي نال پیارا، روز ازل کنون آهي،
لڳڙي ویسان نال نصیرا، چوڙ پاپاڻي شاهي.

رانجهن تخت هزار دا آيا، چال چوڳيان دي ڪرڪي،
میڏي کيتي سهڻا سائين، ڀرت دا پوش پهرڪي،
یار نصیر تڏاهين ملسني، جڏان ڏيکين جيئري مرڪي.

رانجهن تخت هزار دا سائين، آيا وچ سیالین ویکو،
چاڪان والا بیک بناکي، چلدا چالین ویکو،
هیر دي نال نصیر ڪریندا، ڳوڙهیان ڳالهیان ویکو.

رنگپور دي وچ سیر ڪریندا، صاحب تخت هزارا،
وچ سبالین آيا سهڻا، چوڙڪي سڀ پسارا،
چاڪان والي چالي چلدا، گهن کي ندي ڪنارا،
نینهن نصیر نهوڙيس، هن روندا زارو زارا.

جهوڪ سڄڻ ڏهون سڳيان سرتيان مول نه رهسان ويسان،
اڀڻي روز ازل دي سرتيان، ڪيتي قول پليسان،
مند سانوڻ دي يار نصيرا، مئن ساجن نال جليسان.

رانجهن سائين تيڙي ڪيتي مئن فراقڻ هوسان،
ڪتلي توڙي آب هنجهون دي نال سڄڻ منهن ڏوسان،
جتلي توڙي يار سڄڻ نه ملسين، ٻيئي نصيرا روسان.

ڇاڪ ساڙي دل ڇاڪ ڪيتي، حق پاڪ ڄاڻي غمناڪ ٿيان،
گهٽ گهور چهر دي چور ڪيٽس، مخمور خودي ڪنون دور ڳيان،
بن يار نصير قرار نه آوي، تار هڪي وچ زار سيان.

ڪيڙي پيڙي دي ويڙهي نه هووان، شالا رانجهو آوي مئڪون،
گهن وڃي انهان جهيڙيان وچون، اتي ڪول پلهايو مئڪون،
سڪ دا اهو يار نصير، سبق پڙهاوي مئڪون.

رانجهن تخت هزار دا سائين، کڙا بين بجاوي،
بار بره دا سر تي اڀڻي تي نال خوشي چم چاوي،
جوڳيان والي چال ڪراهڻ، ڪنان وچ ڪنڍل پاوي،
راڳ ڪريندا ناچ نچيندا، چشمان چيٽڪ لاوي،
جهنگ سارا قربان آهن تون جو بار بره بچاوي،
ويڪ نصير ڪم عشق دي، جو ڪيهي ڪيڏ ڪڏاوي.

عشق حسن جَدَّان هل ڪيتا، تڏن پل ڳيان تدبيران،
سانگا سَتَ عشاقان سردا، گهٽ نفي تڪبيران،
اٺ هير نصير هڪ آهي، اٺ ٿيان هيران.

گهڻڪن گهنڊ تنوارن ڪنڊيان، ميڙي دل اوڏاهين ترسي،
هڙي وي ڪلي ڪريسان، رڳان ڪران مئن رسي،
وال ماهي دي پوٽي هوون، جتي منجهان ڏيون گسي،
اي سر صدق ڪران نصير انهن تون جو جهوڪ رانجهن دي ڏسي.

ماڙي وچ محبوب، رک روپ، ڪڙا خوش ڪلدا،
ترس نه تنهن ڪون تل دا.

تلڪ دي چلڪ سיתי وا ه موهن ملڪ مريندا دل دا،
ترس نه تنهن ڪون تل دا.

اينجيه شمس نه قمر وکيو سي، واه شبیه شکل دا،
ترس نه تنهن ڪون تل دا.

درؤن دام دليان ڪون گهٽدا، زلف سياه سلسلدا،
ترس نه تنهن ڪون تل دا.

مشتاقان نون مُرڪ مريندا، ويکو قهر ڪجل دا،
ترس نه تنهن ڪون تل دا.

احمر خال دو ابرو وچ ڪردا ڪم قتل دا،
ترس نه تنهن ڪون تل دا.

طالب نهين طوبي دي تنهن ڪون پوڄا ڪر پل پل دا،
ترس نه تنهن ڪون تل دا.

هندو خال مسلم مسيتي، مول نصير نه هل دا،
ترس نه تنهن کون تل دا.

ماڙي وچ محبوب ڏنم جيوين گلشن در گلزاري،
بدل بهاري، حسن هزاري.
پانهين ٻڌ نيتي دل وه واه! جهالردی جنساري،
بدل بهاري، حسن هزاري.
سرها ويس مٿي تي سونهين، واه گج لائي گلزاري،
بدل بهاري، حسن هزاري.
نين نصير سچڻ دي ڪيوين، جيوين گل اناري،
بدل بهاري، حسن هزاري.

ماڙي وچ محبوب ويڪيم، واه جوين جواني
جنهن دل مست ڪيتي مستاني
هڪجهلڪ تنهن دي جلوي اتون، جند جان ڪران قرباني،
جنهن دل مست ڪيتي مستاني.
منهن مصحف سچڻ دا ويڪيم ساڳي ماه ڪنعاني،
جنهن دل مست ڪيتي مستاني.
چلدا چال نصير نهايت رک ڪر شغل شهاني،
جنهن دل مست ڪيتي مستاني.

دريء وڀون درشن ويڪيم، واه موهن متوالي،
بئسرو والي.

سرما سياه، ساه ڪيتا سوگها، واه لبان دي لالي،
بئسرو والي.

جهولڻ جوڙ سיתי وه جهومڪ، قهر ڪري ڪنمالي،
بئسرو والي.

لت نيتي جند جان موهن، ڪر اٽڪل استعمالي،
بئسرو والي.

نولڪ ناز نصيرا ڪردي، هر هڪ نين نرالي،
بئسرو والي.

تلڪ دي چلڪ تجلي جهلڪ وڪالي جمالي،
مشڪ ختن دا حال رکايا، منهن تي اهين متوالي،
قهر حسن دي شهر وچ ڪيتا ناظر نين نرالي،
خال دي خيال نصير ڪيتي، دل داغ جيوين گل لالي.

گليان زلفان يار دي رخ تي، جيوين ڪاريهر ڪالي،
وچ زهر دي آلي.

مشتاقان دي مارڻ ڪيتي، رخ تي دلبر پالي،
سهڻي تي متوالي.

ڪيا مئن نوڪ نينان دي آڪان، نيزي بڙچيان پالي،
ترڪان والي.

انهان ڪاليان بلايان دي وچ، ڪيوين نصير جالي،
من ماهي مڙ پالي.

ٻه ڪول ميڙي ڪجهه ٻول، موهن! گهنڊ ڪول، نه ته مئن مردِي،
قسم حيدر دي.

حسن تيڙي دي ڪيا وصف آڪان، نهين بات بشر دي،
قسم حيدر دي.

جان بلب هي جاني، رنگ ڳڏا رخ زردِي،
قسم حيدر دي.

آتش عشق ڳڏي جند ساري، نهين آتش دي،
قسم حيدر دي.

مئن گداگر ڪون نئن ڏٽري، شاهي شوق شهر دي،
قسم حيدر دي.

حيدر ڄاڻي مئن تان تيڙي در دي ٿئي آن بردي،
قسم حيدر دي.

آهان دانهان ڪاهان دي وچ، رات ڏينهان ڪردِي،
قسم حيدر دي.

لوڪان ڪون عزرائيل مريندا، مئن ماري نصير نظر دي،
قسم حيدر دي.

تير نينان تڪبير ڪرن، وهوا سيف ايراني،
قسم قرآني.

زلف زوراور زور سيهم، وهوا پاڪ پيشاني،
قسم قرآني.

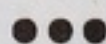
لال لبان دي وصف ڪيا آڪان، هن ياقوت رُماني،
قسم قرآني.

گوش موهن گل گلابي، بيني الف آڪان ني،
قسم قرآني.

بازو ساعد سيمين سهڻا واه پنج مرجاني،
قسم قرآني.

جاني تنهن نوراني تون، جند جان ڪران قرباني،
قسم قرآني.

خال خطيب وانگر ڪڙ ڪردا، رخ دي ثنا خواني،
قسم قرآني.

نال رقيب الاوي هولي، ڪري ريس جائِي جسماني،
قسم قرآني.

قلزم عشق دي موج ماري، ڏاڍي طلب ڪيتي طغياني،
قسم قرآني.

پيري دي وچ عشق لڳوسي، جيها جوش جواني،
قسم قرآني.

ڪڏان ملسين شاه نصيرا، ڪيتو فراقان فاني،
قسم قرآني.

بن بئسر بن بولي، موهن جاني نور آفشاني،
قسم قرآني.

لتک تنهين دي لوڏ، دل مست کيتي مستاني،
قسم قرآني.

ميلي ڪپڙي سونهن موهن کون ٻڌ کيتس دل ٻانهي،
قسم قرآني.

جي سينگار ڪري ميا ڪسائين، گهني حوران کون حيراني،
قسم قرآني.

ڪتا مهتاب دا شان اٿاهين، شمس نه جنهن دا ثاني،
قسم قرآني.

مستين روز ازل دا ڪيتا، جان جسم قرباني،
قسم رباني.

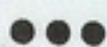
کشف ڪيتوني ڦيرانهان تي سڀ رموز نهاني،
قسم رباني.

وَهُوَ مَعَكُمْ اِنَّمَا كُنْتُمْ، هي فرمودا فرقاني،
قسم رباني.

رکين خيال وحدت والا، ڏوجهي نه ذکر زباني،
قسم رباني.

فکر فقيران ڪوئي نهين، ٻاجهون فکر فاني،
قسم رباني.

شاه نصير هر صورت دي وچ سير هويا سلطاني،
قسم رباني.

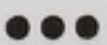
✓ کيڏون کيتوئي بيپرواهي دا، اي خيال خريدي،
قسم علي دي.

کڏين سپال نه لهندئين سهڻا، ميڏي دل جلي دي،
قسم علي دي.

کاتي نينهن نصير وهائي، کيتا شوق شهيدي،
قسم علي دي.

عشق حسن تاراج کيتي، عاشق دي مال جان ونهين،
کفر کنون آزاد رهن، چوڙيوني دين ايمان ڏونهين،
لال لبان دي وصف کيا آکان سرخ وتن مستان ڏونهين،
لب ڏند گڏ نصير سچڻ موتي تي مرجان ونهين.

نين موهن دي خاص خماري، کردي کيهي کام ڏونهين،
خونريزي دا خيال پيوني، ڦردي مست مدام ڏونهين،
زلفان نانگ وسيهر يا وت هن دليين دي دام ڏونهين،
نينهن نصيرا ايهن موهن دي، نفي کيتي ننگ نام ڏونهين.

ناز ڀري هن نين موهن دي، هر رنگ وچ رنگين ڏونهين،
 سهس سئين ڏي مارن طمع، شوقين وچون شاهين ڏونهين،
 صف مڙگان دي جوڙ ڪڙن، اهي انگريزي آئين ڏونهين،
 ديدان دور دوناليان مارن، ست ڏي ڪر سنگين ڏونهين،
 عاشق دي جند جان ڪرن، غمزي وچ غمگين ڏونهين،
 زلف معنبر تون ٿئي قربان، چين اتي ماچين ڏونهين،
 چهره صورت نور دو چشمان طله تي ياسين ڏونهين،
 ڏيک اهين ڪون هت منهن تي يوين شوم ڪنون شيرين ڏونهين،
 نولڪ ناز نصيرا ڪردي هر هڪ چين جبين ڏونهين.

•••

وچ جهاد اڪبر دي غازي، جڏان مرچي آڻ اڙاون،
 هٿ ڪر "لا" دي کاتي سورهي، ڪست وچون ڪڙڪاون،
 ٿيندي پاڪ شهيد نصيرا، جيندي جان جلاون.

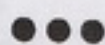
•••

سڻ ڪر موتوا قبل مريندي آندي مرد خدا دي،
 هر رضا وچ راضي رهندي، صاحب صلح صفا دي،
 هن نصير هميشه اهي غازي ڪرب بلا دي.

•••

هجر فراق تهاڏي سهڻا! مارگهتيا هي مينون،
 ڪيا مئن آڪ سٿاوان سائين! هي سڀ معلوم تينون،

درد فراق دي دانهن نصيرا آک سټاوان کينون.
بَرچيان نين سَقيلي آبرو، مئن تيغ بره دي کُنيان،
روز ازل کنون سر ميڏي تي بره ديان بوندان اُنيان،
چُم چُم چايم سيئي سرتي جگ ساري ديان جُنيان،
نينهن نصير نهوژ گهتيا، مئن چال موهن دي مٺيان.

✓ اسم تي جسم نفي ٿيا، تڏان عشق کيتي اثباتي،
موجودات فنا ٿئي سڀ، پاڇهون ذات صفاتي،
غير نظر نه آوي، ظاهر جلوا آوي ذاتي،
موت عشاقان اتي نهين، اهي جيندي بعد مماتي،
پيالا آب حيات دا پيتوني رهن هميش حياتي،
نانگي وتن نصير سدا، سانگ سسي دا چاتي.

جان جان آتش عشق دي پڙکي تان تان شعلي پاهر،
پون چڱگان، کنون وچ عالم دي ظاهر،
نيٺ نصيرا وچ عشق دي آخر ٿيسن ماهر.

رندان روز الست دا پيتا جام هٽئون گهن ساقِي،
فکر فنا کنون فارغ رهئي نال الهه دي باقي،

طلب دي وچ طالان ڪيتوني جان جسم دي طاقي،
اهي نصير مرد مولادي، مست وتن ميثاقي.

جڏان دنيا حرص هوا ڏهون پهلون منهن مٿيوسي،
نال توڪل تيشي "لا" دي دل دا ڪوه ڪنيوسي،
شاه نصيرا تڏان مليا، جڏان سانگا سر ستويسي.

●●●

عاشق عشق دي جنگ اندر، ڪڙ ونگ گهٽن جڏان ويڙهي،
ناموس نام ۽ ننگ ڪنون لنگهه آون وه ويڙهي،
سر چنگ اتي رڪ تنگ آون اهي وير وحدت دي ويڙهي،
وچ نينهن نصير ننگ اهي، شهونگ ڪڙي ول ويڙهي.

●●●

دل لٽڻ دي ڪيتي ڪردا ناز ادا سئو ناز ويڪو،
ڪالي وال وسيهر ول ول اڪيان بحري باز ويڪو،
ابرو نون، الف بيني، ميم دهان ممتاز ويڪو،
سرما سيف وانگر مڙگان، نيزي دور دراز ويڪو،
حسن دي بات بيان وچ نه آوي ويتر نازو نياز ويڪو،
غمزا ناز و ادا، ڪر شما عشوا ۽ اغماز ويڪو،
التـاـهين دي اتي رعنائـي دا راز ويڪو،
عشاقان دي اتان شاه نصير نال نياز نماز ويڪو.

●●●

سانون ڄام بره بي آرام ڪيتا، خيال خام ڳڻي سڀ رام ٻاجهون،
 جسمر جان نه ڪوئي ڪام ڪري، سمجهڻ مير دي مام ٻاجهون،
 صبح وصال دامول ٿيسين هجر فراق دي شام ٻاجهون،
 اي سر هرگز وچ سمجهه نه آوي، ”لا“ دي ڪڙي لام ٻاجهون،
 هر دو جهان وچ ڪجهه نهين ٿيوڻا هڪ عشق دي انعام، ٻاجهون،
 عاشق رهن لا قيد نصيرا هڪ زلف دي دام ٻاجهون.

●●●

پي پيالا پريم ڪا، پي هڏان ڪي مک،
 نينهن اڻاهين لا جڻان تلواريان دي تڪ،
 رمز اهائي سڪ صوفي شاه نصير ڪنون.

●●●

يار اساذ اڳڻ اساذي پير نه پاوي هرگز
 ڪي صبر ڪران وي يارو صبر نه آوي هرگز
 آتش عشق نصيرا جگر ڪيون نه جلاوي هرگز

●●●

شاه حسن جڏان هل ڪيتا، عقل ڳڏي وچ دوري
 سر عشاقان آندا بيشڪ ڏاڍا ظاهر زوري،
 راضي رهن نصيرا عاشق، وچ اهين رنجوري.

●●●

زلفان يار ديان مار ڻ ڪيتي ڏنگ مرينديان ڏاڍي،

هوڳي دام دليندا دل ڪون، ونگ گهٽينديان ڏاڍي،
نيٺ نصير سڄڻ دي ڪيوي رنگ رچينديان ڏاڍي.

عشق حسن رمل ڪيتا هڪ پل وچ هنگام ڏونهان،
عالم دي وچ شور ڪيتوني طرح طرح دا تمام ڏونهان،
زاري ڪيتي عشق دي اڳون ڪفر اتي اسلام ڏونهان،
آپي ڏتي نصير برهه هٿ دل تي روح زمام ڏونهان.

پي ڪر جام الستي عاشق، بي خود از خود ٿيندي،
پرت دا پيالا پير مغان دي هٿون هر دم پيندي،
ويڪ نصيرا مرد مولادي، موتو قبل مر، جيندي.

رات ڏينهان آرام نه آوي وچ جدائي تيڏي،
ظاهر هي وچ خلق دي جور جفائي تيڏي،
نال عشاقان هرگز ناهي، صلح صفائي تيڏي،
سوا صبر دي هي نصيرا ڪوڙ ڪمائي تيڏي.

عاشق مست الست ڪيڏن عشق دي الٽي بازي،
وچ ميدان محبت والي، ترڪ ٿيندي تازي،
مرد خدا دي رهن نصيرا، هر رضا وچ راضي.

جڏان ميڙي سردي اتي بار برهه دا آيا،
 عشق الهه داڪيا ڪجهه آڪان ڳاڳا ناچ نچايا،
 جڏان امبالڪ سر ميڙي تي بار برهه دا آيا،
 تڏان وجود وسار ڪراهڻ مٿن سارا مقصد پايا،
 آڪي نصير سر الهه دا آپ وچون آپ سمايا.

چهري صاف سڄڻ دي اتي خال سياهه هڻ آيا،
 يا وت روءِ بلوري اتي پيا خال سياهه دا سايا،
 ياوت آهان دردمنديان ديان ڪيتا ڪالا ڪايا،
 يار نصير مهر سיתי منهن ڪول نقاب وڪايا.

نام نصير ڳيوسي اڳي هڻ ڪون نصير آڪيندا،
 آپ الله آپ اتي سٺو سٺو نام ڌريندا،
 ڪٽ مسلم ڪٽ هندو ڪٽ فقير سڏيندا،
 ڪٽان ملان، ڪٽان قاضي، ڪٽ نصير بڻيندا.

هڪ ڏينهن پير مغان دي هٿون پيالا عشق پيتو سي،
 ڪيف اهين دي بهان ڪائي توڙي سر ڏٺوسي،
 اسم جسم تي فهم عقل دا تنهن دم ترڪ ڪيتو سي،
 آڪي نصير آپ وڃاڪي، عشق دي رنگ رتوسي.

سانگا سردا ست ڪراهن، مرشد ڪولون آوين،
 ڏونهان جهانان اتون هٿڙا هڪواري ڇا ڇاوين،
 نال تفنگ فنادي جهڙا جسم جسم وچ جلاوين،
 نفي اثبات ڪنون لنگهين تان سارا مقصد پاوين،
 مارڪي نعرا انا الحق دا، سولي سر چڙهاوين،
 سر معراج سوريءَ اوپر گيت احديت ڳاوين،
 شاه نصيرا هرگز پير نه پڇتي پاوين قدم اٿاوين.

جيندي مرڻ تي جيوڻ هويا ڦير نه مرسون هرگز،
 بعد فنا بقا هويا وچ قبر نه اڙسون هرگز،
 سواءِ نينهن نصير دي ٻاجهون، ٻيا سبق نه پڙهسون هرگز.

کافي

عشق ماهي دي مئن لٽيان، لٽيان، لٽيان،
عشق سڄڻ دي صبر وڃايا، سوز فراق دي ڦٽيان،
ديدان دناليان قتل ڪرينديان سيفابرو دي سٽيان،
جهٽ پٽ ويڪان يار مومن ڪون گهير لنگهه ڪي گهٽيان،
نينهن نصيرا هي جنهان ڪون، هر گز مول نه هٽيان.

کافي

نال خيال دي خيال، سمجهه ٿي خود خيال،
ڇوڙڪي هاسا مسلا تسبي ڪيهي منيدئين وال،
سمجهه ٿي خود خيال.
ڪر توڪل ترڪ ڏويجي، ڪيهي ميڙيندئين مال،
سمجهه ٿي خود خيال.
وفي انفسڪم سمجهه اشارا، ونحن نال وصال،
سمجهه ٿي خود خيال.
هر رنگ دي وچ سير ڪريندا، صاحب جذب جمال،
سمجهه ٿي خود خيال.
وچ ميدان محبت والي، ڪيڏن درد ڌمال،
سمجهه ٿي خود خيال.
عاشق نام نصير سڏاوين، ڇوڙ ڪوڙ ڦيل مقال،
سمجهه ٿي خود خيال.

کافي

کيتوئي دل ڪباب، رَمَزين غمزين والا يار،
درسَن وڪاوين، ڦيرا پاوين.
سجدا اساڏا ني ميان، طرف تِساڏي پَلا،
سائين داسُنهن هي ثواب.
دلڙي اساڏي ني ميان، سَه نَهين سگهڙي پَلا،
عِشق تِيڏي دا عذاب.
ملڪ دليان تي ني وي ميان، هر دم وسدا پَلا،
تِيڏا نينهن نواب.
دل نصير دي ني وي ميان، لَت ڪي نيتِي پَلا
ڪول نينا دا نقاب.

کافي

پيارا تِيڏي ڪردي ڪيفي نين ڪلور،
ڪنهن دي غرض نہ رکدي.
کالي وال وسيهر ول ول هن نِسورا نور،
ڪنهن دي غرض نہ رکدي.
حسن تِيڏي دي نال برابر نا پَري نا حور،
ڪنهن دي غرض نہ رکدي.
ڪٿون سڪئين سهڻا سائين! دِلين لَتڻ دا دستور،
ڪنهن دي غرض نہ رکدي.
نِگه نال نصير نون سهڻا ڪيتا چشمان چور،
ڪنهن دي غرض نہ رکدي.

ڪافي

چلدئين چاڪان والي چال، سهڻا بهون من پاوندين،
تخت هزارا چوڙڪي آئين، عشق دي سانگي سهڻا،
هيرڪون تير جگر وچ ماريئي، محبت دامن مهڻا،
چوڙ ڳئي قيل مقال.

ترڪ وطن داڪيتي موهن، چوڙيئي طول غيالي،
پيلي ٻاٻل داهن ڪي، ويون سڀ سيالي،
نينهن لايئي مئن نال.

خویش کنون دل ريش ٿئي آن، چوڙير ڪڙم قبلا،
هر دو جهان وچ ٻاجهون تيڏي، اور نهين ڪوئي وسلا،
پرت پيارل پال.

عشق تسادي يار پيارا، لائي اندر وچ لوري،
رمزين غمزي ناز ڪرشمي نال نيتئي دل زوري،
مهر پوئي مڙيال.

دوري تيڏي مول نه سهندي هڪ دم دل ويچاري،
نينهن نهوڙيس ڏاڍي محبت تيڏي ماري،
جانب مئن گڏ جال.

ڪافي

شاه حسن شهزوراهي، جنهن هر جا حڪم هلايا هي،
پنهل ڪيچ ڪنون ول آڪي، نال سسئي دي نينهن آڙاڪي،
اپناننگ ناموس پڙاڪي، ڏوٻي نام ڌراياهي،
شاه حسن شهزورا هي.
تخت هزار دا صاحب آيا، اوڻ نال ايسا رنگ لايا،
سڀ سيالين دم مچايا، رانجهن چاڪ سڏاياهي،
شاه حسن شهزورا هي.
شيخ صنعان هو يا زاهد لوڪان ليڪي مرد مجاهد،
پڙهدا ڪنز هدايا عقائد، جڻيا عشق جڙاياهي،
شاه حسن شهزورا هي.
نينهن نصير ڳڏي هي چاتي، قلب اندر ڪڙڪايس کاتي،
چوڙ ڳيا سڀ ذڪر ذاتي، جيرا جوش جلاياهي،
شاه حسن شهزورا هي.

ڪافي

جنهان ميخ لڳي محبت دي،
ڪيهي ڪاڻ ڪين قيامت دي،
جنهان ميڪ لڳي محبت دي.

همت حران ڪون هي هميشه،
مولا دي مدت دي،
جنهان ميڪ لڳي محبت دي.

اڻي انهان ڪون اصل اندر وچ،
عشق جيهي آفت دي،
جنهان ميڪ لڳي محبت دي.

ڪل نصيرا اڃا نهين تئينڪو،
عشق والي عبرت دي،
جنهان ميڪ لڳي محبت دي.

کافي

آڻ اکیان آڻکايئي صاحب تحت هزار دا،
کو کھیندا کھندا کوئي، اصل هير رانجهن دي هوئي،
منهن تي لڄ شرم دي لوئي، عقل ڳيس اختيار دا،
صاحب تخت هزار دا.

سڪ سيني دي وچ سَمَيس، بار بره دا سرتي چايس،
روز ازل ڪَنون شرم وچايس، نينهن لڳس نروار دا،
صاحب تخت هزار دا.

مئن رانجهي هوکي رهيان، سڻ رهيو تسان سڪيان سَهيان،
دل وچ ٻلديان برهين بهيان، بره لڳس بردار دا،
صاحب تخت هزار دا.

نينهن نصير اينجهانانگا، ست چوڙايس سردا سانگا،
لنگه پيا لڄ شرم دا لانگها، ٽوڙڪي ڏاڳا آر دا،
صاحب تخت هزار دا.

کافي

ميڏا موهن يار کڙا ڪرندا نظاري، راوي دي ڪناري،
سانگ اساڏي سهڻا سائين غمنام نال گذاري،
ميڏا موهن يار.
وڌڙي ويلي وارث ميڏا، ڪٿيان ترت تنواري،
ميڏا موهن يار.
تخت هزار چوڙيس ڪنهن سانگي چاهئون منجهيان چاري،
ميڏا موهن يار.
نگ نصيرا نپيسي ميڏا، لڳي هان جنهن دي لاري،
ميڏا موهن يار.

کافي

جوڳي ڪيڏون آيا، من ميڏي ڪون پهون سهندا،
جوڳي ڪيڏون آيا.
اهين جوڳي دي چال عجائب، دلڙي لت لت جاندا،
من ميڏي ڪون پهون سهندا.
مرلي وڃيندا چال عجائب، چشمان دي چوٽ چلاندا،
من ميڏي ڪون پهون سهندا.
ويس وٽاڪي پڳوين ڪپڙي، ڳلي ڳلي ڪڙ ڳاندا،
من ميڏي ڪون پهون سهندا.

مئن نه ڄاڻان ديس ڪهڙي دا، باري بره بچاندا،
من ميڙي ڪون بهون سهندا،
صحيح سڃاتم شاه نصيرا، آلا آسان ڏهون آندا،
من ميڙي ڪون بهون سهندا.

ڪافي

طعني تيڙي ڏيندا - راج سيالين دا سارا،
طعني تيڙي ڏيندا،
روح ميڙي وچ وي ميان، رهبر وسدا ڀلا،
نينهن نغارا وڃيندا، لايا عشق اوتارا
راج سيالين دا سارا،
سانگي ميڙي وي ميان! سرست ڀلا،
تخت هزار تڙيندا، لائيس نينهن نظارا،
راج سيالين دا سارا،
ڪڏان ملسين وي ميان! نال نصير ڀلا،
ڪڙا ڪوڪان ڪريندا، روندا زارو زارا،
راج سيالين دا سارا.

ڪافي

سانگين سيالين دي رانجهن سائين وو ميان!
چاڪ ٿي ڪٿيان چڙيندا صاحب تخت هزارا!
صاحب تخت هزارا

من ميڙي ڪون ڪڙم نه پانودا وو ميان
تخت هزار تڙيندا لڳا هن نينهن نظارا!
صاحب تخت هزارا

من ميڙي وچ يار پيارا ووميان
نيهن نغارا وڃيندا گهٽيا هم عشق اوتارا!
صاحب تخت هزارا

نال نصير دي ڪڏان وت ملسين،
پينا آهان ڪريندا روئڻ زارو زارا!
صاحب تخت هزارا

ڪافي

اهين چاڪ ديان سهڻيان چالڙيان وي
من موها ساڌڙا زوري وي
عشق ڪيٽس آسر امارا

چوڙڪي آيا تخت هزارا
پڇ پڇ جهنگ سيالڙيان وي
وسريس تخت تي چوڙيس شاهي
هويون آبي شاهه سپاهي
عجب تيڏيان بالڙيان وي
رانجهن وسدا جهنگل ٻيلي

مولا! سانون آڻ ڪي ميلي
روز ڪريان نت نالڙيان وي
دل نصير دي لڙڪي نيتس

پيچ پريت وچ قابو ڪيٽس
خم خم زلفين والڙيان وي

ڪافي

منت مڻيسان نه ڪائي
ويسان رانجهن نال
ويسان رانجهي نال

طعني تنڪي ڪيون ڏيندي هو
محبت مت منجهائي
ويسان رانجهي نال

باهه برهه دي پڙ پڙ ڀڙڪي
روزئون روز سوائي
ويسان رانجهي نال

روز آزل ڪنون عشق دي
مئن چمر ملامت چائي
ويسان رانجهي نال

مئن ته رانجهين هڪ ٿيوسي
منهن ڪيڙان دي چائي
ويسان رانجهي نال

هووئي خيال ملڻ دا نصيرا
ڪرين ولڻ دي وائي
ويسان رانجهي نال

کافي

کيسا جادو لايئي، مئن ته نمائي نون وي ميان!
تير نظر دي ميان ! قتل ڪريندي آلو
ويتر ڪجل پايئي، کيسا جادو لايئي
زلفان خم خم وي ميان ! دام عشاقان آلو
گل ڳچيءَ وچ پايئي، کيسا جادو لايئي
ابرو کالي وي ميان ! سيف ايراني آلو
ڪنڌ اتون ڪڙڪايئي، کيسا جادو لايئي
ڪت بلا شاهه وي ميان ! ڪتي نانڪ الو
ڪت سچل سڏايئي، کيسا جادو لايئي
نال نصير دي ميان ! يار پيارا آلو
ڏاڍا عشق آڙايئي، کيسا جادو لايئي

کافي

واه چشمان دي چالي - جنهن کيتا مست موالِي
چقمق چشمان چاڙه ڪراهن - مارن دورئون دنالي
مڙگان ويتر مفت مرينديان - ڏي ڪرعجب ڏکالي
بڪيان بحري بازان وانگر - ڏيون برهه دي بالي
جهت پت خون ڪر اهي ڪجليون ڪڍيان کيس ڪمالي
ديدان دنگ شراب دي پي ڪر - لعل وتن لا ابالي
دل لٽڻ دي ڪيتي ڪرديان - اٽڪل استعمالي

کافي

کيسا جادو لايئي، مئن ته نمائي نون وي ميان!
تير نظر دي ميان ! قتل ڪريندي آلو
ويتر ڪجل پايئي، کيسا جادو لايئي
زلفان خم خم وي ميان ! دام عشاقان آلو
گل ڳچيءَ وچ پايئي، کيسا جادو لايئي
ابرو ڪالي وي ميان ! سيف ايراني آلو
ڪنڌ اتون ڪڙڪايئي، کيسا جادو لايئي
ڪت بلا شاه وي ميان ! ڪتي نانڪ الو
ڪت سچل سڏايئي، کيسا جادو لايئي
نال نصير دي ميان ! يار پيارا آلو
ڏاڍا عشق آڙايئي، کيسا جادو لايئي

کافي

واه چشمان دي چالي - جنهن کيتا مست موالِي
چقمق چشمان چاڙه ڪراهڻ - مارن دورئون دنالي
مڙگان ويتر مفت مرينديان - ڏي ڪرعجب ڏکالي
بڪيان بحري بازان وانگر - ڏيون بره دي بالي
جهڻ پت خون ڪر امي ڪجليون ڪڍيان کيس ڪمالي
ديدان دنگ شراب دي پي ڪر - لعل وتن لا ابالي
دل لٽڻ دي ڪيتي ڪرديان - اٽڪل استعمالي

ڏند سڄڻ دي ڏاڙهون ڊاڻي - لب ياقوت مثالي
مرڪڻ نال موهن من ميڏا - لا لبان دي لآلي
ابرو خون ڪرڻ دي خواهش - تيغ رڪن هت خالي
زلف نصيرا نيش مريندي - جيوين بلا هي ڪالي

ڪافي

جڏان عشقي طبل وڄاياهي
تڏان علم عقل چپ جاياهي
سر صنعان دي ايوين آيا
گل جڻيا سر تلڪ لڳايا
ڪڏي ڳيا ڪنز هدايا هي؟
جڏان عشق طبل وڄايا هي

شام منصور تون صدقي جاوان
دم دم اهنديان ڳالهين ڳاوان
جنهن سولي سر چڙهايا هي
جڏان عشق طبل وڄايا هي

عشق جڏان آ پاتي جهاتي
چوڙ ڳيا سڀ ذڪر ذاتي
شوق وچون شه پايا هي
جڏان عشق طبل وڄايا هي

نينهن نصير اسان ڪني آڪر
رمان غمزان نال مناڪر
تا تا ناچ نچايا هي
جڏان عشق طبل وڄايا هي

ڪافي

اولا ڪر بني آدم آيا ،
رڪ شوق اهو هن شاهي دا .
جوڙ ميدان محبت والي ،
اندر مسجد ٻاهر چالي ،
هر صورت وچ ناز نرالي ،
ڪوئي عجب رنگ الاهي دا .
ذات صفات هڪ هڪ ڀاوين ،
ڪوڙي دليل ڪيهي پيا اڏاوين ،
الانسان چم ڪر چاوين ،
تون صاحب تاج ڪلاهي دا .
شاه نصيرا هر مظهر وچ ،
سارا سير ڪتا هر گهر وچ ،
سوئي آيا نور نظر وچ ،
ست غير سڀو گمراهي دا .

کافي

عشق جڏان ول آوندا - خون جگر دا کاوندا
ويک قضا دا ڪم ڪيها تخت هزار دي صاحب جيها
ڪيھي نام ڌراوندا

جس ڪي دل محبوب هي چاڻي ول ول تنهن ڪون جوش جڳائي
ڪيھي سهر چلاوندا

نال منصور دي ڪيا ڪيس - سر مبارڪ نيزي نيتس
ڪيھي ڪم ڪماوندا

نال نصير دي رک ڪرياري - هر دم ساڏي سهڻازاري
پھون من سڀياوندا

کافي

عشق داهي آزار ، عشق جڏان ول آوندا
اوڏون روز الست داسهڻا ايڏون او ڏهاڙا
ڪو وقت ٿيا هڪ وار وڪاوين، نال مهر دي يارا
ديدان دا دیدار، عشق دا هي آزار
عشق تيڏي وچ ساجن سائين، مست قران مستاني
رات ڏينهان قرار نه آوي ، بن دلبر ديواني
طلب تيڏي تڪرار، عشق دا هي آزار
عشق تساڏي يار پيارا ، لائي اندر وچ لوري

رمزان غمزان ناز ڪر شمان نال نيتئي دل زوري
 تن من تيڏي تار، عشق دا هي آزار
 عشق تيڏي وچ درد پرايم صبر قرار نه آوي
 سهڻل پاڇهون شغل شهانا، ڪجهه نه نصيرا پاوي
 روئڻ زارو زار، عشق دا هي آزار

ڪافي

وچ سيالين رانجهن سائين، ڪيها هل هلا وندئين
 مل سهيليان ويڪڻ آيان، ونجهلي بين وچا وندئين
 ڪيها هل هلا وندئين

هت وچ مرلي، پيرين گهنگهرون، ٿا ٿا ناچ نچا وندئين
 ڪيها هل هلا وندئين

سرتي تاج پڳوين ڪپڙي، گلي گلي ڪڙ ڳا وندئين
 ڪيها هل هلا وندئين

شاه نصيرا قسم رباني، گهوران ڏي ول گها وندئين
 ڪيها هل هلا وندئين

ڪافي

دل دست ڪيتي مهوال - دیدان گهت دوالیان
حسن اهين دي عبرت وچ میان - سارا جهنگ سیال
ڏیوین نت ڏکالیان ، دیدان گهت دوالیان
هیر سجاتا رانجهن سائین - جنهن دا قرب ڪمال
کيهي ڪل سیالیان ، دیدان گهت دوالیان
طلب چوڙايس تخت هزارا - باهه برهه دي ٻال
چلدا چاڪان والي چالیان ، دیدان گهت دوالیان
چاڪ سڏايم شاهه نصیرا ، لڳڙا برهه بحال
ویکو دلبر دیان نوبالیان ، دیدان گهت دوالیان

ڪافي

گولي ٿي گذریسان - هر رانجهو دي نال ویسان
مئن ته رانجهن هڪ ٿیوسي - کيڙي کڏ گهتیسان
گولي ٿي گذریسان
ویس مٿاڪي جوڳي ٿیسان - انگ پیوت رمیسان
گولي ٿي گذریسان
سهيان سرتیان یار رانجهن کون - رورو حال سٿیسان
گولي ٿي گذریسان
جاڪون جیسان یار نصیرا - سڪ دا سبق سکیسان
گولي ٿي گذریسان

ريحتي

مئن يعقوب سي حيران - يوسف وار ڪب آوي
 زليخان تو غم هئي، مصر بازار ڪب آوي
 تيري فراق ڪيا ايسا چون باخزان گل ڪو
 هميشه منتظر مئن هون پري ديدار ڪب آوي
 ڪهان قاصد سنيها ڪون، ڪهان ڪها اوئي ڪب
 اوئي رنجور ديوانه موري دربار ڪب آوي
 نهين آرام رات وڌن، نه دل ميرا صبر ۾ هئي
 اهو فرياد سن ميرا معصوم گلزار ڪب آوي
 اهو ڪوه طور سينا ڪا، تجلا نور ۾ پايا
 نصيرا وصال هئي مجھ ڪو حيدر ڪرار ڪب آوي

سي حرفي

الف- اي واري واري تئون هير آکيم نا خلف ٿي بد ذات ڪيھي
اھا رات نھين جائی گھر رھين ٻڌھاٿ چائبي ھيھاٿ ڪيھي
وائی وات تئون اھين چاڪ والي ھيھاٿ لڳي دن رات ڪيھي
سڪرات دي وچ ممات پاوين ڏينھن شالي ٻي بات ڪيھي

ب- بس امان بي وس ٿيان، بار برھ مڏي سر وس ڳيا
نس نس گھڻي بس بس ڪيتم پر روح رانجهي نال رس ڳيا
دس دس توڙي ڪيڏا وس ڪرين مڏا وس نھين بيوس ڳيا
رانجهو ھس ٿيو تان مئن ڳل گھتان جوئي ھس مڏي دل ڪس ڳيا

ت- تم ٿيون اھين دم ھيرا ايھي ڪم اجائي تو چائي ھي
اھين دم شلا تون تم ٿيون ڪيون شان شرم وچائي ھي
تڏي ھم الم تي غم مڏي ھڏ چم لحم سڪائي ھي
چوچڪ نال سڻ دي ڳالھ اتي جيھي ويڻ تڪي تون الائي ھي

ث- ثبت ميان دل ربط ايھو ڪيھي ڪبت ڪور الاوندي ھي
مڏي جان اڳي جل جل ڳئي، ول جلي نون ڪيھا جلاوندي ھي
چوچڪ باب توڙي سر ڪپ گھتي اھي سڪڻا ڪيا سڻاوندي ھي
مڏي سر نغاري تي پيرين وچن ناحق ڪڙي پئي ڪڙڪاوندي ھي

ج- جوش سيئي فراموش ٿيسن جڏان باب تڏي ايھا ڳالھ سڻي
ٻال ٻال دي وات ھي ڳالھ ايھا قيل قال ايھا اچ ڪالھ سڻي
سڻ نال ڪريسي زوال جڏان تڏي جواب تي مڏي سوال سڻي
ٻيلي جٽ ڪون مار اڦٽ گھتين تتي سدا اھي تال سڻي

ح- حال مٺڏا مهوال ڄاڻي چوڇڪ باب دي آڪ مجال هي ڪيا
رانجهي نال شلا مٺن نصير هوسان ڪيڙا پيڙا اهو خوڪ شغال هي ڪيا
تون تان منگ تهندي هين بي ننگ سجي ٿر پال اڻي لڄ مان ڏهون
ڪيا ريب ريب تون هير کاڌا اهين نفس نوان شيطان ڏهون

د- دير ڪنون پڇي هير آڪيا ڦند ڦير ڪيهي امان ڄاڻي ني
ڪيڙي پيڙي ڪيتي ول جهيڙي ڪرين اهي خام خيال پڪائي ني
مهڻي يار دي مٺن جهولي پاء جهلي، بار بدي دي اٺائي ني

ذ- ذڪر اهو چوڙ مقال اڻي، خام خيال ڪون هن ڇا ست مٺي
هين ٻال ڪو ايجهي مقال ڪري، اهين حال ڪنون ڪجهه هت مٺي
هنڌ تئڪون چاڪ چٽ ڪيتا پيلي چٽ ڪون مار اڦت مٺي
جوش نال سنگيان دي ره سدا چوڙ خام خيال نپت مٺي

ر- روح تئدي ڪون نه آتڻ پاوين پڇيان پوڻيان عشق اڏاريان جي
ڪيڙي ڪردا چرڪا پن گهتان، رانجهي يار دي تند تنواريان جي
پانديان ڏوريان ڪپاه ڪون آڳ لاوان خلل واليان اهي ڪاريان جي
رانجهي نال شالا مٺن "نصير" جالان، جنهن دي موه محبت ماريان جي

ز- زن نه هو بد ظن هيرا من گهن گهيلي ايها ڳالهه مٺي
ساري خويش قبيلي دي وچ هلي بد ڳالهه دي قيل مقال مٺي
اهين ڳالهه سٺ دي نال مڙين ٻڌ لڄ ڪنون هين ٻال مٺي
اڀي لمي دي وچ ڳالهه هل پئي مهڻي هاب ڪيتي سڀ سيال مٺي

س- سڪ امان چڪ چڪ نيتا عشق لڳا پڇي ارمان ڪيا
لوئي لڄ شرم دي له پئي شاه عشق اڳون ات شان ڪيا
جهڙي دل دي وچ نه عشق آيا، اهو آڪ امان انسان ڪيا
ڪائنات ڪڙي ساري عشق اتي بن عشق هي جملہ جهان ڪيا

ش- شوق وچون معشوق ڪيتا، انسان دا قرب ڪمال ويڪو
لقد خلقنا الانسان في احسن تقويم حق پاڪ دي قيل مقال ويڪو
ولقد ڪرنا بني آدم فرموده خدا ايهو قول سچا في الحال ويڪو
شاهد قول مٿي دا هي قول ايهو لولاڪ والا برحال ويڪو

ص- سُر وانگون لاوين زور ڪيڪر هي هور دي ڳالهه نه مول منين
ايها ڳالهه تڏي بدچال والي ساري وسطي دي وچ سڻائي رنين
ڪيڙا خان غيرت والا جوان هيئي وچ آخر پويئي اهندي ڳالهه ڪنين
هڪ فرري دي وچ مار زور سڀي ڪن ڪن ڪريئي نال ڪنين

ض- زار نزار فگار ڪيتا، محبت مار مٽڪون مسمار امان
ڪپ سر اٿان توڙي گهر رڪو ڌڙ سر ويسِي رانجهو پار امان
هر هر ڪيهي مٽڪون ڌڙ ڏيون نهن ڌڙ ڪنون تلوار امان
ڪيڙا ڪر اڻي ماءُ پيڻ ماري، جنهان يار ڪيتي لڪوار امان

ط- تير لڳي شالا هير ڪوئي، پيءُ پير اڻي ڪون خراب ڪيتي
چڻي ڏاڙهي دي وچ ايها چڪ لڳس آها آب والا بي آب ڪيتي
جهڙي هند جاسي ڪهڙي ڪنڌ چاسي ايجهي بدي جنهندي چا باب ڪيتي
تون تان ڪنوار هاوين شلا ڪنڌ پڄي پنجاب سارا مهڻي هاب ڪيتي

ظ- ظاهر آڪان تٽڪون سچ امان ڪيڙا ڪر آبي مقهور ٿيسي
تڏا عشق اتي اهين چاڪ والا حق پاڪ اڳون منظور ٿيسي
هند سنڌ ملڪ سيون عشق مٿي مت سيالياندا مشهور ٿيسي
نانءُ گهن مٿا جوئي جڳ ڳاسي قيامت تائين تنهن ڪون شوق شعور ٿيسي

ع- عام ڪيهي ڳل خام ڪيتي هي ڪهڙي ولي دي چائي سڄي
ڪڏان فرض نماز نه ڏيڪان تٽڪون ڪيتي ڪيهي تون ڪلمي ڪمائي سڄي
ڏينهن رات تٽڪون تات چاڪ والي بي وات نوي ڪا وائي سڄي
ناحق غيب واليان ٻيئي ڳالهيان آڪين تٽڪون لڄ نهن چڻي ڪائي سڄي

غ- غيب ڪنون تٽڪون عيب لڳا ايهو ريب نهوي سمجھ سچ امان
مٽڏا عشق حشر تائين ظاهر هوسين ايهو ڪوڙ نه ڪوئي ڪچ امان
لنگھ ننگ نون بي ننگ ٿيئان، پٺيان وچ محبت دي مچ امان
رڱڻ يار مٽڏي چاڙهي ماهي والي، ڪٺيان رنگ اهين وچ رچ امان

ف- فند ڪيهي رن ٻنڌ ٻيٺي جٿان بي بي بصري ڪنون آوندي هي
ساري رات ٻيٺي رب دي تات ڪري قلبي روي لطيفا ڪماوندي هي
سري خفي اخفا ڪنون لنگھ ڪڙي نفي اثبات دا بار اٿاوندي هي
آجي هن پلو جڻ عيب ڪنون رڳي ملامت سرچاوندي هي

ق- ڪوڙ نهين سچ من امان مٽڏي سڀئي لطائف ڪل پئي
وال وال مٽڏي لنو لنو اندر ذڪر الله الله دا هل پئي
ڪائنات ساري مٿن تون نفي ٿئي ڳئي هڪ جوال بره پر جهل پئي
مٽڏي عشق دي راه اتي امان بي بي بصري پي اٿان پل پئي

ڪ- ڪوڙ بدوڙ دي ڳالھ ويڪو رن شاه دي نال ٺاه ڏيندي
هڪ پل دي وچ عقل سڀي وچ بردي باغ بنا ڏيندي
گڏ ڳالهيان دي رن جوڙ ڪرڪي ول نال ڳالهيان اڏا ڏيندي
اڀي ڪوڙ بدوڙ ڪون جوڙ سڃي سچ واليان نون نيٺ سٺا ڏيندي

ل- لڙھ لباس دا ڪام نهين عشق عام جنهندي سر آوندا هي
هوسي نام والا بدنام ٿيسي جنهن ڪون جام عشق پلاوندا هي
توڻي هووي امام جماعت والا رام رام سبق پڙهاوندا هي
ساري تخت هزار دا رانجهو سائين وچ سياليندي چاڪ سڏاوندا هي

م- مسين مسين ماءُ بس ڪيتي، جڏان هير حياء ڪنون لنگھ ڪڙي
لج شرم عقل ڪون تان سٺ چوڙيس لنگھ ننگ ڪنون ٿي ننگ ڪڙي
ڪوئي انگ لکيا، تنهن دي انگ جيها اڙپنگ تڏان سر انگ ڪڙي
خطر خوف حياء دا له لڳس، تڏان سڀ دي نال لا جنگ ڪڙي

ن- نينهن نهين ڪيهر شينهن هي محبت مينهن لاوي وڃ سڀان مٺن هڪ ڪيها
توڙي مير امير وزير هووي نيٺين نير وهائي نڪ ڪيها
گهٽ پيچ عشاقان دي دليان نون ڪري غير ڪنون سک سک ڪيها
لا نينهن "نصير" نروار ٿيوين هن لوڪ ڪنون ول لڪ ڪيها

و- وس ڪنون بيوس ڪري ايهو شق هي اڙبنگ ڏاڍا
جڏان جنگ ڪيتي ٿي ننگ ڪڙي ڪيهر شينهن والا ماري جنگ ڏاڍا
ويڪو شاه رانجهي ڪون گدا ڪيٽس وه ويڙهه گهٽيس ڪوئي ونگ ڏاڍا
زهر چاڙهيا "نصيرا" ذوق والا هس نانگ والا ڪوئي ڏنگ ڏاڍا

ه- هر وهم الم ڳئي چوڙ غم جڏان همدم مليا
جنهن دي بره بسم عدم ڪيتا، سوئي يار سانون محرم مليا
ٿئي ٿم ختم رقيب سڀي همدم سانون سو صنم مليا
مخمور ڪيتا شاه عشق مئون چڻ جام "نصيرا" جمر مليا

ي- يار مليا غمخوار ماهي، جنهن دي سانون چڪ چور ڪيتا
چشمان چوڪ ڏيوي، نينان نوڪ ماري ڪاڪل بند ڪمند ڪلور ڪيتا
آڪ شڪر "نصير" جو شعر مٽڏا شاه ملڪين وڃ مشهور ڪيتا

”قصو هير رانجهو“

قصا عشق عجائب هي هڪ هير تي رانجهن وِالا،
 هڻ بيان ڪريسان سارا انشاءِ الله تعاليٰ،
 چوڙ آيا ڪيوين ملڪ خَزيِنا محبت وچ متوالا،
 بره چَلايس چوٽ جگر وچ، هر دم لڳڙيس هنيانءِ اندر وچ.

ڏيڏڻ نانءُ چوپاڙي آها شَهر هزارا اِهيندا،
 رانجهو ذات دا تخت هزارا سارا ملڪ تَهيندا،
 شوڪت شان والا شه رانجها مالڪ جان مَهيندا،
 بره لڳڙس ناگهاني، سڻ وي نصيرا عشق ڪهاڻي.

هڪ فقير بيراهي جوڳي تخت هزاري آيا،
 شفقت نال اِهين ڪون شَه رانجهي آڻ ڪي ڪول ٻلهايا،
 رانجهن سائين نال اِهين دي پيچ پريت دا پايا،
 آها بيراهي درد دا ماريا، گاهي ڪلدا گاهي رونداءِ.

هڪ ڏهاڙي رانجهن سائين آڻ ڪي حال پُڄايس،
 تڏان ويڏڻ دل اڀڻي دي رانجهن ڪون سَمجهايس،
 آڪيس هير سيالڻ مئڪون قهري ڪان چَلايس،
 عشق اِهيندي ماريا هاڻي، سڻ وي سائين: سچ آڪائين.

اها چوچڪ سيال دي ٻيٽي، هير سڏيندي نالا،
 ابرو قوس قزح هن جنهن دي چشمان وه گل لالا،
 ويڪي جو هڪوار اهين دي چشمان والا چالا،
 اهو اٿاهين رکيا هوسين، جنهن کون مڙگان تير مريسين.

نهن بيان ڪرڻ دا اهندي ڳالهه سڀائي،
 وچ تقرير نه آوي نا تحرير اهائي،
 زلفان نانگ وسهر وانگر لڙديان ڪرن لڙائي،
 ڪون تنهان دا تاب جهليندا، جوئي ڏيڪي سوئي مريندا.

رانجهن سائين تون جي ويڪين حسن اهو هڪواري،
 بيشڪ ٿئي خون جگر دا، جوش وچون ول زاري،
 روندا دانهان ڪردا وتسين آڀي حياتي ساري،
 مول نه لهسين صورت سائي، بيشڪ دل تي هوسين اهائي.

ڳالهيان سڻ ڪر هوش اهنندا اڏر ڳيا هڪواري،
 بيوس هويا اهين دم اٿان برهه آيس سر باري،
 سڻ سڀي طرف تهين تي ڪيٽس ترت تياري،
 چوڙيس ملڪ تي مال خزانا، سڻ نصيرا برهه بيانا.

تخت هزار لٽاڪي رانجهن جهنگ سيال پڇايا،
 ملڪ و مال تڏاهين اهندم ڏي ڪر آڳ جلايا،
 چوڙيا وطن ويچاري جنهن کون دونهان درد دکايا،

بيوس هويا وس ڪنون ڳيا - پڙ برهه دي وچ پيا.

رندا دم دم دانهان ڪردا تڏهان رانجهن سائين،
هوش ڪنون بيوس ٿيا جڏان پاليس برهي باهين،
اري عشق دي اندر آيا، سو ول چئي ڪڏاهين،
چوچڪ والا شهر پڇايا، انگ پپوت لڳايا.

تخت هزارا چوڙيا رانجهي آيا جهنگ پڇيندا،
لت ڪر مال خزان اڻا جهنگ سيال ڏي ويندا،
آيا ڀر درياھ ڇناهه دي رندا زاريان ڪريندا،
حال ڪنون بيحال ٿيا هن، پڙ برهه دي پياهن.

پيڙي چڙهي خون جگرڊا فواري جان چٽڪيس،
تاب ڪنون بيتاب ٿيا، ڪا اٿي اڪيان دي اٽڪيس،
عشقي هيردي جان جلايس هنيانءِ اندر وچ چٽڪيس،
ڪني مرغ وانگي پيا ڦٽڪي، برهي ڏٽرس ڏاڍي چٽڪي.

مل ملاحان آڪيس تڏهان ، ڪيا ٿيا جوان تسان ڪون،
اڻي حال بيحال دي ويدن ساري ڏس اسان ڪون،
آڪيس حال بيحال ميڙي دي ڪيهي ڪل ڪسان ڪون،
مئن تان تخت هزارون آوندا ، جهنگ سيال ڏهون هن جاوندا.

سڻ ڪر خبر حسن هير دي برهي باهه هي ٻالي،
تخت ڦراير، ملڪ لٽاير، وسريم ملڪ تي مالي،

سڀئي چالين ست نصيرا جاتم عشق دي چالي،
زلفان نانگ وسهر سيالين ، باهين بره جنهان دي ٻالين.

تڏان ملاح ٿئي حيران ڳالهه اها سڻ ڪرڪي،
سپنان آڪيا هير دي ڏيڪڻ سڀئي ويسين مَرڪي،
تاب حسن دا ڏيڪ ڪي ويسين، مانند شمع پگهر ڪي،
بره ڏاڍي چوٽ چلايس ۽ ڏاڍي دونهين درد دکايس.

ڪشتي ڪڍ ملاحان تڏان ي ڪناري،
ملڪ سيالين دا ڏيڪ ڪراهڻ ماريں نينهڻ دي نَري،
روندا دانهان ڪرڪي وچون پريت پڪاري،
حال اهيندي خبر اهين ڪون ، ٻيا نه ڄاڻي خبر تنهين ڪون.

هَل پيا وچ ڪُل سيالين سڻ ڪر ڳالهه اهاڻي،
ويڪڻ ڪيتي چليان رمل فوجان حسن چڙهائي،
ناز غماز سڀئي مل چليان عطر مشڪ ملائي،
چلوڙي سيان رانجهڻ ويڪون، آيا اسان ڪن تخت هزارون.

ناز غماز سڀئي چليان جوڙ عجائب ٽولي،
عشوه ادا ڪَشم سڀئي ٻولن مِٺڙي ٻولي،
لڳڙي يار نصيرا اٿاهين واه حسن دي هولي،
رَمزان غَمزان نال مرينديان ۽ آيان ني ماهي پڇينديان.

نَو لک ناز ڪرينديان رمل راوي دي ڪناري،
چلوڙي سيان ويڪون جو آيا ڪَنون تخت هزارِي،

ويڪڻ سיתי يار رانجهن دي هوش ڳيوني هڪواري،
ويڪ حسن حيران ٿيان ، حيرت عبرت دي وچ بيان.

سڀ سياليان وچون هير دي دلڙي کس ڳيا هن،
اڀا سام پي سنگ سיתי سوگها سڪ ٿيا هن،
رانجهن سيفل وانگڻ آڪي پردي پلڻ پيا هن،
ڏاڍا ڪيتا عشق امارا، بيوس هوڪي روندي زارا.

بيوس هوئي وس تون ڳئي هن هير نمائي ويچاري،
عشق آڙام مڇايس ڏاڍا بره آيس سر باري،
چُر ڪي چاتس نال خوشي دي خلقي والي خواري،
هوئي هير حيران اٿاهين ، بره ٻاليس دل وچ باهين.

عشق آڙام مڇايس ڏاڍا جان جگر ڳل ڳريس،
نال رانجهن دي پيچ پريت دا وه وام محڪم پيڙس،
حال ڪنون بيحال ٿئي ول حال عجب هڪ ٿيڙس،
عشق رانجهن دي ڪيتي اداسي، وتي بيرايڻ ملڻ دي پياسي.

آڪيس رانجهن ٻاڀل ديان تون منجهيان ٿي چاڪ چراوين،
پر درياھ چناب دي ڪنڌي ساڏا پاڻ وساوين،
ڪڏهان ڪڏهان اڳڻ اسادي پير پريت دا پاوين،
مئن تيڏي گولي ٿيسان ، ٻانهيان دي ول ٻانهي هوسان.

تيڏي نال هميشه هوسان جت ڪت هوسين پيارا،

ماهي نال مئن لڳڙي وٽسان چوڙ ڇيلا،
عشق تڙاڙي دلڙي ساڙي ڪيٽي پارا پارا،
تئين ڪنون ٿيسين شال نه دوري، هوسان تيڙي نال ضروري.

تيڙي نال هميشه هوسان جان جڳ دي وچ جيسان،
زهر پيالا عشق تيڙي دا نال خوشي مئن پيسان،
جي تون ميڏا ٿيسين تان ول مئن پي تبڙي ٿيسان،
شال نه ڪريسين رب جدائي، هوسون هڪ ٻئي نال سڏائي.

تڏان قبول ڪيتا شه رانجهي شڪر بره بيانا،
اڪيس تيڙي ڪيٽي چوڙيم تخت و ملڪ خزانا،
بخت وليوسي تخت چوڙيوسي يار ٿيا همخانا،
سگ سڏاوڻ تيڙي در دا، دل ميڙي ڪون بهون جو پاندا.

ڏيک نصيرا عشق ته ڪيهي ڪام ڪريندا،
ڪنھان ديان بادشاهيان لتايس، ڪنھان نون موت مريندا،
ڏيکو شان والا شاه رانجهو چاڪ ڪڙا سڏويندا،
عشق ايجهي چاتس چالي، محبت دي وچ اتهين مٽوالي.

ٻاجهون ڏيوڻ سڙي نصيرا يار نه ملسين هرگز،
غير خيال خطرسين جڏھان مول نه رکسين هرگز،
سوا سڙي راه بره وچ وڪ نه چڪسين هرگز،
برهين چائي سڙي بازي، گھيراهين وچ گھرسين غازي.

چوڙ خيال نصيرا ٻئي سڀ پير پرت وچ پاوين،
سوز تپش دا سرتي محبت مينهن وساوين،
ٻيان ڳالهيان چوڙ ڪراهن ڳالهيان عشق ديان ڳاوين،
عشق ديان ڳالهيان بهون من پاوندان - هنيان؛ جگر کون جوش جڳاوندان.

ڪيوين حضرت يوسف کون ول وچ بازار وڇايس،
ڪيوين هوت پنهل کون آڻ ڪي ڏوهي نام ڏرايس،
ڪيوين تخت هزارا صاحب منجهيواڻ سڏايس،
پير راوي دي مجهيان چاري، ڪڙا ڪريندا سير نظاري.

تخت هزار دي صاحب آ وچ جهنگ مهوال سڏايا وي،
عشق تنهن کون ڏاڍا چٽڪا چوٽ چلاياوي،
منجهيان داهڻ ماجهي هوڪي بهون ڪريندا سعيواوي،
وڏڙي ويڙي چوڙ جو ويندا، اڳلي پڇلي سڀ سنڀليندا.

رانجهن سائين تخت هزار دا ڪڙا بين بجاوي،
بار بره دا نال خوشي دي سزا اڻي چمر چاوي،
اڻا وطن وسارڪي سهڻا جهنگ سيالين آوي،
ڪيهان آڪان انهن ديان ڳالهيان، چاڪين واليان چلدا چاليان.

ڪڏان ڪڏان لنگه ويندي آهي هير ماهي دي جهوڪان،
نيزا نينهن اڙايس ڏاڍا چست ڏٽس ڇت چوڪان،
توڙي سڳيان سهيان جيڏيان لاهين لک لک ٽوڪان،
مول نه رهندي ويندي زوري، گهارڻ جنهن دا گهر ضروري.

هَل پيا وچ ڪُل سِيالين سڻ ڪر ڳالهه اِهاڻي
منجهي وال دي عشق هي هير ڪون ڏاڍي چيٽڪ لائي،
رات انڌاري وچ لڪ چپ ويندي وسريس ڀابل مائي،
رمل سِياليان ايجهي ڳالهه ڪرينديان، طعني تنڪي نال سڙينديان.

سڳيان سَهِيان آڪيس آ ڪجهه هير تون هوش ڪَريسِين،
ياوت منجهيان نال ٻيلي دي راتو ڏينهن چَريسِين،
ماءُ پيءُ خويش قبيلا ساڙيا هن سَپِيئي سِيال سڙيسِين،
ڪيهي بلا ا جو ٿيئي، حياءُ شرم ڪَنون جو ڳئيئي.

تڏان جواب ڏتا ول هير رُوندي رُوندي زارا،
سهيان ميڏا وس نه ڪوئي ماريا نينهن نغارا،
مئن رانجهو دي رانجهن ميڏا ڪيڙا ڪون ٻيمارا؟
عشق لاتي هن دل وچ لوري، ويندا چڪ چڪ زوران زوري.

ميڏي ڪيتي سِيان ويکو رانجهن چاڪ سڏايا،
ميڏي ڪيتي سِيان ويکو جهنگ پڇيندا آيا،
مئن پي باري بار برهه دا نال خوشي چُر چايا،
ماري مئڪون آهندي جڏائي، هوسون هڪ ٻئي نال سڏائي.

رانجهو ميڏا هو رهيا هي مئن پي آهندي ٿيان،
تسان ول وڃو من پل پڇون سڀ سڳيان سِيان،
شرم حيا دي ڳالهه نه ڀانوي ڏونهان ڪنون اڳ ڳيان،
نوڻي لاهيو لڪ لڪ ٿوڪان، ويسان يار رانجهن دي جهوڪان.

ويسان يار رانجهو دي جهوڪان رهسان مول نه ڪٽان،
 ڪيڙيان پيڙيان واليان سهيان چوڙيو رليان رٿان،
 عشقي آڱ اندر ڪيوين رهان ڪٽان،
 برها آيا هي سر باري، تنهن دي نال نصيرا زاري.

تڏهان ول چليان سڀ پڇي سڻ ڪر ڳالهه اهاڻي،
 سڀني آڪيا هير ڪون ڏاڍي برهه چوٽ چلاڻي،
 وسريس خويش قبيلا سارا چوڙيس شرم حياڻي،
 وات دي وچ هيس چاڪ دي واڻي، ڳالهه نه پانوس دل ڪون ڪاڻي.

هڪ ڏهاڙي هير ڳئي ول يار رانجهو دي جهوڪان،
 آڪيس مئن تان تيڏي هو رهيان وچ تان اهين لوڪان،
 توڻي سڳيان سرتيان مئن ڪون ڏيون دم دم چوڪان،
 تون تان ميڏي سردا سائين، ڪيا مئن تئن ڪون آڪ سٿائين.

رانجهن سائين مئن تان تيڏي روز ازل ڪنون ٿيان،
 توڻي ڏيون طعني مئن ڪون سڳيان سرتيان، سڀيان،
 چاڪ ڪيتي دل چاڪ ميڏي برهين لايان بهيان،
 جيڏي ويسين تيڏي ويسان، شال نه تسان ڪن دور ٿيسان.

جي تون ويسين تخت هزاري ته مئن پي لڳڙي ويسان،
 جي تون انگ پيوت رميسين تان مئن پي خاڪ مٿيسان،
 جهڙي ڳالهه دي وچ تون راضي ساڻي ڳالهه ڪريسان،

جٽان ڪٿان نال تيڏي هوسان، تنن ڪون چوڙڪي مول نه ويسان.

عشق ٿساڏي يار پيارا جيرا جگر جلايا،
محبت تيڏي مست جو ڪيتا ڏاڍا عشق آڙاهه مڇايا،
شايد روز ازل دي سَاقِي پيالا درد پلايا،
سڀي ڳالهين پل ڳيوسي، هڪا تيڏا نالا روح رهيو سي.

تانگها تن من دي وچ لڳڙيان مَست وٽان مَستاني،
هوش ڪنون بيهوش ٿيان دل درد ڪيتي ديواني،
ڏاڍي ماري عشق ٿساڏي ڪڪ اندر پيلي ڪافي،
ڪلي ڳالهين وسر ڳيو سي، صورت تيڏي دل رهيو سي.

تڏان جواب ڏتا شاهه رانجهي ڏيک ته ڪيوين بيچارا،
ڏسڪي رووي درد دا ماريا پرت ڪيٽس دل پارا،
مئن تان سانگ ٿساڏي سهڻا چوڙيا تخت هزارا،
شاهي ڪنون پاون پاڻي، تخت ڪنون چڱي جهنگ دي ٿاڻي.

مئن ڪون چاڪ سڏاوڻ تيڏا بهتر ڪَنون بادشاهي،
ساري راڄ تيڏي دا هوسان هڪ توڪاڻ نوڪر سپاهي،
ڪيا ڪرسين ملڪ خزانو شوڪت شان تي شاهي،
برهه ڪيتي ڏاڍي بي آرامي، ڦران تيڏي ڪيتي مَست مُدامي.

ڪڏان ڪڏان هوندا آها ايوين وصال اُنهان دا،
حال ڪنون بي حال ٿئي، ٿيا عَجَب حال اُنهان دا،
پيڙا خویش قبيلي دي وچ قیل مقال اُنهان دا،

هیر چاهي ڪيھي بدچالي ، حال ڪنون ٿئي بد حالي.

ڪيدو نانءُ پراءُ چوچڪ دا آھا هڪ حرامي،
سٿي ڳالھ اھين وت ايھا برھ سَندي بدنامي،
طعني مار چوچڪ ڪون ڪيتي اھين بي آرامي،
موت هيئي جيوڻ ڪنون چوڪا ، ٻڌ مرڻ تنھن ڪنون سوڪا.

ڪجھ نہ چوڙيا هير آسان وَت باقي ڪجھ نہ بچايس،
ٻيلي جَت آسا ڏا اھين دي نال اکين وچ لايِس،
اپنا نام ناموس وچايس شرم حياءُ ٻوڙايس،
ھڻ ڏونھان ڪون مار گھٽيجي، يا وت اھن ڪون لوڌ ڇڏيجي،

پُچ صلاح چوچڪ نون تڏھان ڪيتا ڪيدو منھن ڪالا،
نانءُ نورنگ تي ذات دا ڪيڙا حاڪم رنگپور والا،
اھن دي نال ڪيدو وچ ڪيتي هير دي نسبت نالا،
خوشيان ٿيان وچ سيالين ، هيرڪون باھين برھين ٻالين.

ٿيا انجام جڏاھين پورا جَچ ڪيڙان دي آئي،
لڳي سڀ سَمجھاوڻ تڏھان هير ڪون ٻاڀل مائي،
سمجھ ڪر ڏيا ڪر ڏيان ڪي ڪر سرت وچائي،
چاڪ ڪيتي ڪيئي بدچالي ، رورو حال ڪنون بيحالي.

رنگپور ساري دا اھو حاڪم تيڏي پلئ پيا هڻ،
نورنگ نام نشان دا صاحب تيڏا مرد بڻيا هڻ،
ڪر شڪرانا نال خوشي دي چوڙ تون خيال ٻيا هڻ،

روندي ڪيون زارو زارا ، هال وڃايئي رورو سارا.

تڏان جواب ڏتا ول هيري ڪجهه نه قبول ڪريسان،
نال ڪيڙيان دي قسم الله دي مطلق مور نه ويسان،
ڏني ٻاجهون يار رانجهو دي هڪ دم دي وڃ مرويسان،
رانجهي ڪنون ٿيوي نه دوري ، ڪس نيتي جنهن دلڙي زوري.

تڏان آڪيوني بزرگ قاضي نون ڪوئي سڏاوي،
شايد علم سونهاري دا ڪوئي مسئلا آڪ سڏاوي،
ٻيلي ڇت ڏهون نال تبرڪ اهن دا منهن مڏاوي،
ڪريس هدايت علم سونهارا ، جو هن روندي زارو زارا.

هت عصا دستار مڻي تي قاضي صاحب آيا،
ڪيئي لڪ تعويد پلايس ڪنهن دا درن دکايا،
ڪيئي مخرج نال مسالي انهن ڪون آڪ سڏايا،
چوڙ هيري تون اڻي چالي، حال ڪنون ڪيتوئي بيحالي.

آڪيس سڻ وي ملان مرتدڙي جو چا ڪتابان آيا،
عشق دي اڳون ڪيوين چلسن تيڏي ڪنز هدايا،
تو جيهي ڪتلي سو ملڙي حضرت عشق گنوايا،
ڪيڙا گهن وڃ اڻي گهر تون، مڪون ملا تنگ نه ڪرتون.

تڏان مار بجا ول چليا هير ڪون ملا پاڙي،
اوتان درد فراقين ماري ويتر سولان ساڙي،
روندي دانهان ڪردي ٻيئي راتو ڏينهن ڏهاڙي،

برهي ڏاڍي چوٽ چڪايس ، بار برهه دا سرتي آيس.

قصا ڪوتهه ٻانهين هيردي زوري ٻنڌ ڏٺوني،
سڻ وي نصيرا ڪاڻ رانجهن ڪيها ڦهر ڪٽوني،
زوران زوري ٻنڌ ڪراهڙ رنگپور ڏهون مٽوني،
ڪيوين ٿيسين ڳالهه اهائي ، ڪيوين جلسين وچ جدائي.

دم نه سهندي جو دوري ٿيا ڪيڏا ڦهر تنهان ڪون،
درد فراق و سوز تپش وچ پلڻل پهر تنهان ڪون،
سوا ڏيڪڻ هڪ ٻئي ٿيا جيوڻ زهر تنهان ڪون،
رונڊا دم دم آهان ڪردا ، گاهي جيندا گاهي مرڊا.

تڏان هير ڪيتا ول قاصد رانجهن ڏهون روانا،
تيڏا هجر هميشه ميڪون هي همدم هم خانان،
جلدي آءُ سيگهڙا ڪر ڪو عذر بهانا،
نا ته اٿاهين مٿن مرويسائين ، آءُ سگها ميڏي سردي سائين.

سڻ پيغام ڳيا شاهه رانجهن هوش ڪنون هڪواري،
رنگپور والي شهر ڏهون ڪيٽس ترت تياري،
رو رو ڏسڪي بهون پڪاري برهه ڪيٽس بيماري،
سڙ دا رهسان سولان دي وچ.

اهين وقت ٿيا او عاشق رنگپور ڏهون روانا،
ڪن وچ ڪنڍل مک وچ مرلي سر مٽڪي ڳل ڳانا،
آڻا ويس مٽاڪي آيا، ڪر جوڳيان دا خانان،

در در تي ٻيٺا بين بجاوي ، چشمان والي چوٽ چلاوي.

چاڪين والاچالا چوڙيس هويا جوڳي اداسي،
ملڻ ڪيتي هير دي رانجهن وتدا بهون پياسي،
عشق چوڙايس تخت هزارا هويا سامي سناسي،
برهه ڪيٽس بي آرامي ، شاهه رانجهن ول هويا سامي.

هڪ ڏهاڙي هير دي درتي رانجهن بين بجائي،
سڻ آواز اٿاهون هيري لڪ لڪ جهاتي پائي،
ويڪڻ نال سڃاتس ساڳي سهڻي صورت سائي،
درد جنهين آرام وڃايا ، عشق جنهين دي جيءَ جلاليا.

فال ڏيڪڻ شهه رانجهن دي ات هوش ڳيس هڪواري،
آهان دانهان ڪيٽس تڏاهان روڪر زارو زاري،
هي نصيرا نال برهه دي ساڏي زاري تي لڪ واري،
ڏيک ته ڪيهي ڪم ڪريندا ، عاشقان نون بي موت مريندا.

تڏان دانهان سڻ ڪر دوڙي هير ڏهون ول مائي،
آڪيس دانهن ڪيتي تون ڪيون ڪر جوش وچون هڻ جائي،
تڏان هير ولاڻي ڏتي سرت وچون هڪ سائي،
اٿان نانگ آيا هڪ ڪالا ، کاڌس مئڪون دم نه سنڀالا.

هڻ ڪوئي جوڳي مند چلاوڻ والا آلهه آڻيسي،
ڏٺي جنهن دي نال شفا ول هڪدم وڃ ٿيسي،
ناتان هير ويچاري سولان وڃ چڙ مر ويسي،

الله اهو اچ جوڳي آئي ، مند بره دا جو ڪوئي ڄاڻي.

تڏان ڳالهه اها سڻ ڪر مائي جوڳي اندر اڻايا،
درد ڳيا سڀ چوڙ هيري ڪون مولا محب ملايا،
آڪيس جوڳي بد بلا ڪنهن تن ڪون ڏنگ چلايا،
هن ته ڪريسان دارون اعليٰ ، انشاءالله تعاليٰ.

راتو ڏينهان هير ڪون جوڳي ٻيٺا مند چلاوي،
ڪرڪي ڳالهين ڏکان سولان ديان هير دي جان چلاوي،
درد فراق دي ڏينهان واليان ڳالهيان آڪ سڻاوي،
آڪيس هن چل اٿاهون ، رنگپور ڪون چاهون.

تڏي روانا تخت هزاري هير تي رانجهن ڏونهين،
بحران بران دي وچ گهمدي سوز تپش دي سونهين،
رنگپور جهنگ سيال چوڙيوئي بره ٻاليوني باهين،
آخر وچ وصال ٿيو ني ، تنهن ويلي رب دا شڪر ڪتوني.

عشق اهين ڪنعاني ڪون وچ بازار وچايا،
هويا مالڪ مالڪ مصر دا بردا ٿي ڪر آيا،
ٻيا وت ڪٿي عاشق حضرت عشق گنوايا،
سڻ وي نصيرا بره بيان، حضرت عشق دا اعليٰ شان.

چوڙ نصيرا خيال سڀي تون پير پرت وچ پاوين،
قلزم عشق دي اندر غوطا مار جيوين ٻڌجاوين،
جيوين حباب ٿيوين تون قلزم پڇي لهريان لاوين،
جيڏي ڪيڏي موج هي تيڏي ، جتان ڪٿان اوج هي تيڏي.

عشق اھين صنعان کون جڻيا ڳل ڳچي وچ پايا،
 عشق اھين شھ سرمدا سر، وچ بازار وڍايا،
 عشق اھين شھ شمس الحق کون زوران زور کلايا،
 ٻئي وت کٽلي عاشق مڙيس، کٽليان نون تعزير ڏوايس.
 جيون شھ منصور شھان دا سڀ دي سر دا سائين،
 عشق اھين سولي دي اوڀر جوڙ ڏٽس وھ جائين،
 کيئي هزار عشاق مڙيس سڻ تان سچ آکائين،
 زوراور هي عشق آڙانگا، لاه سڻيندا سر دا سانگا.

ٽيم اڪري داستان هير رانجهو

الف: آءُ ڙي هير سڻ ڳالهه ميري چوڙ اهو خيال بد چال دا ڙي،
 لاه شرم ٿئي ڌرم ڌيا ڪجهه مرم نهوين اهين ڳال دا ڙي،
 ننگ چوڙ ننگ بي ننگ ٿئي هڪ پيوئي مهوال دا ڙي،
 سڳها باب دي هٿان ٿيسين ڪجهه رک تون هوش حوال دا ڙي.

ب: بس ڪراهين بات ڪنون ميڏا وس نهين بيوس ٿيان،
 رانجهو هس ساڏي دل ڪس نيتي ڏاڍيان برهين لايان بيوس باهين،
 جهڙي شرم حياتي تون ڳالهه آڪين اهين ڳالهه ڪنون تان مئن ڳيان،
 سڄ آڪان تئن ڪون ويسان جهوڪ ڏهون توڙي ڪرين بد خواهين.

ت: توبه ڪر مٺي هير ڌيا ايها ڪيئي ڳالهه تون آلاوندي هين،
 لاه ننگ ٿئين بي ننگ ڌيا تيڏا ايجهي تون ٻول ٻلاوندي هين،
 ميڏي جان تيڏي ڏڪان جلا نهين هڻ حيلي تون ٻيئي هلاوندي هين،
 اهين وات اتي شل ڪات وهئي، جهڙي وات وال ولاوندي هين.

ث: ثابت آساني ماهي دل وچ ڪوئي غير خيال نه سمانداهي،
 ڪيڙا پيڙا جنهان ڪيتي جهيڙي ڪرين سوئي بد سانون نهين پاونداهي،
 هڪي خيال اهين باهه ٻال ڏتي ڏوجها مول نه دل تي آونداهي،
 سدا دل اندر رانجهو يار وسي جوئي سامه ميڏي ڪون سڀاونداهي،

ج: جل وچين من ٻل سڄي ول ول ڪيهان ڳالهيان چاوندي هين،
 ماءُ پيءُ ڏنا ور ست سڄي چاڪ دي نال ٺاه ٺاوندي هين،
 اهين چاڪ ڪيتي غمناڪ وتين هر هر ٻيئي غم ڪاوندي هين،
 گهن مت ميڏي ڪرپت ڌيا وچ ڪپت پير ڪيون پاوندي هين.
 ح: حيلي تون توڙ هزار ڪرين بيوس ٿيان ميڏا وس نهين،

جنهان کيڙيان پيڙيان واليان ڳالهين اکين انهان نال ته روح دا رس نهين،
جيون مٿيان ڏيون مٿن کون تيون ميڏي اهين ڪنن بس نهين،
لکيا لوح قلم دي ايوين، سا ميڏي ميٺڻ دي مس نهين.

خ: خوار شتاب ٿسين اجهو بات سٿي اهو باب تيڏا،
هڪ خطي دي اندر لاه گهتي سڃي لکين هزاري دا آب تيڏا،
آجان پي پرا ته نهوين سٿيا ول جذبئون جوش جواب تيڏا،
پڇي آبي لڳسين دل ڳالهه اها چوڙ ويسين اهو تڪ تاب تيڏا.

د: دل جنهن دي نال هل ڳئي نهين جهل مٿن کون اهين يار ڪنن،
پلپل تنڪون ڳل ڳل اها رهسين دل نه مول دیدار ڪنن،
ساري شاهي اڻي توڙ ٻوڙ آيا ميڏي ڪيتي جو تخت هزار ڪنن،
مٿن پي خواري اهني چم چاتي نهين ترس ڪوئي تلوار ڪنن.

ذ: ذڪر فڪر اهين چاڪ والا سיתי راتو ڏينهان ڪيها چاياهي ڙي،
هر هر تنڪون هر هر اها ڪيها جو چيٽڪ چاڪ چالاياهي ڙي،
ڪوئي هر اهين تنڪون چاڪ سڀي پڙم پرت ڊاڪر پلایا هي ڙي،
جنهن دي ڪاڻ رلي رورو رات ڏينهان آڻا حال احوال وچاياهي ڙي.

ر: روح ميڏي وچ رانجهو وسي اها چاڪ ڪيتي بي چاڪ ٿيان،
جنهن دي سانگ سردا مٿن سانگ سٿيا تنهن دي تانگهه امان غمناڪ ٿيان
لک وار گهٽان سر گهول انهان تون جنهن دي بره دي وچ بيباڪ ٿيان،
اينجها چاڪ نصيرا ڪوئي چاڪ ڪيتا جنهن دي پاڪ پيران دي مٿن خاڪ ٿيان

ز: زال تون چوڙ خيال اهو ڪيهي خام خيال تي سڳي ٿئي ڙي،
لاھ لڄ ٿئي بي لڄ ڏيا تڏان پي پراوان ڪنن پڳي ٿئي ڙي،
مت ماءُ دي مول نه گهندي نوي ڪيهي هيرن سنگ بي ننگي ٿئي ڙي،
سگها باب دي هٿان خراب ٿيسين ايوين ڏينهن کيڙي دي لڳي ٿئي ڙي.

س: سولان اڳي ساڙ ٻار گهتيا ڏوجهي ڏر ڏکي نون نه ڏس آمان،
سڀ هوش ويا بيهوش ٿيڻان ڏاڍا بره لڳا بيوس آمان،
جڏان جهوڪ ڏهون وڃ رانجهي ڏيکان تڏان لهي قلب دي گس آمان
ميڏا وس نهين بيوس ٿيان ناحق ڪردئين هل هنبس آمان.

ش: شان شعور تون ٻوڙ ٻيئي ڪجهه رکين ها ترس ايمان ڪنون،
نڪو خويش قبيل خوف تئنڪون نڪو صاحب رب رحمان ڪنون،
گهن مت ميڏي ڪرپت ڏيا ري ترس اپني جند و جان ڪنون،
ڪيها ريب فريب تو هير کاڌا اهين نفس نادان شيطان ڪنون.

ص: صاحب تخت هزاري والي زوران زور ساڏي دل لٽ نيتي،
چاڪ شان مان ايمان وڃايا ڏاڍي جوش وچون دل جهٽ نيتي،
اهين چاڪ عجب هڪ چوٽ لائي جنهن دي نال لاوڻ لٽ پٽ نيتي،
منجهيوال دي چال تان چور ڪيتا ول نال غمزي دل گهٽ نيتي.

ض: ضعيف ماءُ آئي هيردي سڳيان سهيليان ڏهين،
هير ڪون ڏاڍي بدهير لڳي گهندي ماءُ دي مولمت نهين،
رو رو اڻڻا حال بي حال ڪيتس ڏاڍا جادو لائس جادو گر ڪهين،
منجهيوال دي نال وتي راتو ڏينهان گهر ٻال وساريس خويش جهين.

ط: طلب لڳس تن من ڏاڍي بي چاڪ، وتي اهين چاڪ ڪيتي،
جنهن تي جوش سارا هوش نيتس غمناڪ، وتي اهين چاڪ ڪيتي،
نڪو پيءُ پراوان دا پڻو رکيس بي باڪ، وتي اهين چاڪ ڪيتي،
ڪوئي چاڪ سڃي ڏاڍا چاڪ لائس دل چاڪ، وتي اهين چاڪ ڪيتي.

ظ: ظاهر نهين اس ڳالهه اها جَل ڇٽي نون ڪا مت ڏيوو،
مَتان ڪنن چوڄڪ دي ڳالهه پوي سگهي ٿان ڪئي نون ڪا مت ڏيوو،
مَتان سَمجھي سڃي ڪر ڌيان ڪوئي ول ول ڦٽي نون ڪا مت ڏيوو،
رب ڪرم ڪري من مرم پوس اهين سيف نينان سَتي نون ڪا مت ڏيوو.

ع: عام نون ڪل نه ڪائي اها جنهن ڪون جامر عشق پَلاوندا هي،
هڪ لحظي دي اندر ٿوئي پرزي ڪر هوش حَيَاُ وڃاونداهي،
نڪا اڙ ايمان دي جهل اِهي ڪون جڏان زور بره آزماونداهي،
ڪنھان ديان بادشاهيان لٽايس ڪنھان نون مت مرواندا هي.

غ: غرق ڪيٽس گهڻيان غازيان نون ڪيڏي بازيان لڪ عَجَب ويڪو،
جيوين شاهه منصور سولي اتي چڙه ڪيتا سارا مطلب ويڪو،
ڪيئي ساري عمر طلب ڦرن ڪنھان زوري لَت پَلَت ويڪو،
اڳي موت مرڻ دل فاني ٿيوڻ نهين مرض تهين دا ڪوطلب ويڪو.

ف: فلڪان مار هير ڏهون رمل سهيليان آيان ني،
ڏاڍي تاب عتاب دي نال انھان قصا هوش حجاب چاين ني،
ماءُ پيءُ دا رک تون رايا چنڊي پيان ته ڪل آجاين ني،
ڪيوين شرم وڃايا تو هير ايوين ڪنھين جادواھوتڻ نون لاين ني.

ق: قطري قطري توڻي مار ڪرو رهسان مول نه رانجهن يار ڪنون،
توڻي ٽوڪان مئن تي لڪ لوڪ ڪري، نهين دل رهندي ديدار ڪنون
چاڪ ساڏي دل بيباڪ ڪيتي لنگهه پار ويسان ندي تار ڪنون،
تل تل ٿيوان تان پي جهوڪ ويسان نهين ترس ڪوئي تلوار ڪنون.

ڪ: ڪوڙي قصي ڪيھي ڪري رب پاڪ ڪَنون ڪجھ ڏردي نوي،
سارا جهنگ لڄاڀا لڄ ڪنون ري شرم حيا ٻڌ مردي نوي،
آڪ آڪ سڀ سھيان ٿڪ پيان تان پي توبھ تون ڪردي نوي،
ويندي جھوڪ ڏھون لڪ لوڪ لاهي ٿوڪ ٿوڻي تاپي سڃي مڙدي نوي.

ل: لٽ لباس توڙي لڪ ڪَرم تان پي جھوڪ ڪَنون نھين رھنديان ڙي،
ڏاڍا عشق آڙاھ مڇا ڏتا تڏان طعني تساڏي مئن سھنديان ڙي،
ڪيڙيان ٻيڙيان واليان ڳالھيان آڪو سي تان ٺاھ ڪھين نھين ٺھنديان ڙي
مئن تہ ملڪ تھين دي ھڻ ھو رھيان نين نديان جنھن دي ڪَيتي وھنديان ڙي

م: مل سھيان رمل آڪيا اھين ڳالھ ڪنون من پل سڃي،
چوچڪ باب نھين سڻي ڳالھ اھا نا تان ڪپ ڪريسي تل تل سڃي
مدي ڳالھ دي چال نہ لڳ رلي اھين واٽ ڪنون ھڻ ول سڃي،
اڪين ترس تلوار دا نھين تئنڪون پرنوي ڪسڻ دي ڪل سڃي،

ن: نانگ شل مئن ڪون ڏنگ ماري جڏان رھان ياري پار ڪَنون،
تڏان سرساڏي تلوار وھي جڏان رھي دلدار ڪَنون،
سھيان دل قاضي ڪر ويڪو چٽان ڪيوين عشق جيھي آزار ڪَنون،
مئن تہ رات ڏينھان بيٺي منگان مدت اھين دل دل دي ھسوار ڪَنون.

و: ولائيان ڪيھيان ھير ڏيوين گھندي نوي ڪاڻي مت ساڏي،
ٿوڻي لڪ حيلي تئنڪون ٻيٺيان ڪرون تہ پي نھين گھني ڏکي ڏت ساڏي
من پل سڃي اھين چاڪ ڏھون ھڻ ھير وڃا نہ پت ساڏي،
ڪر ھوش نہ ٿي بيھوش مٺي اھا پڇلي ھئي مت فقط ساڏي.

ه: هوش ڪنون بيهوش ٿيان ڏاڍا جوش برهي من ڪون جوڙ ڏتا،
 اهوخویش عزيزي ڪڙم والا ٽڳا عشقي ساڏا توڙ ڏتا،
 سڀئي ڳالهين اسان ڪنون چوڙڳيان جڏان درد ساڏهن منهن موڙ ڏتا
 رب پاڪ ڪري سُنهن اهين چاڪ ميڏا سڀ ننگاو ٻوڙ ڏتا.

لا: لا زور سڀي هير ڪنون من پل چليان ڀڄي سياليان ني،
 جيئي هير اول ڪنون ڳالهين ڪيتان هي توڙ توئي پاليان ني،
 ڏاڍا عشق دا ونگ ننگ پيس ول لائيس درد ڏماليان ني،
 سدا چاڪ ڪتي غمناڪ وتي سڀي وسريس طول نهاليان ني.

.. آءُ عشق جڏان آجهاتي پاوي تڏان شرم حيا سڀو ٻوڙ ڏيندا،
 خيما ڪوڙ جتان منهن موڙ بهي هڪدم ترڪي سڀي توڙ ڏيندا،
 جيوين جيوين ملامت ٿيوي تنهن ڪون اڳي ڪنون ڏوڙي جوش جوڙ ڏيندا
 اهين برهه دي تير تمام تڪي ول نهين نصير نهوڙ ڏيندا.

ي: يار نه قرار ڳيا ول طلب دي تار فگار ڪيتا،
 سوئي ملڪ الموت نه مول ڪري جوئي عشق والي ازار ڪيتا،
 وچ خواب غفلت بيتاب رهيو سي برهي آڻ بيدار ڪيتا،
 روٽان زار زار تي هنجون هزار ول ڏاڍا برهي ڏنڌا انداز ڪيتا.

الف: آزار اهو عشق والا نال خوشي چم سر چايا مئن،
 جن ملڪ فلڪ سڀ ڀڄ ڳئي باري بار برهه اڻايا مئن،
 اناعرض لامانت علي السموات والارض اي ڪم ڪمايا مئن،
 رمز اهين دا رايا ايوين سمجھ رمز تي رام ريجهايا مئن.

ب: بات مٺن ڪون نه ٻي وات وٺي ڏينهان رات اِيها تات يار والي،
پل ذات صفات دي ٻڌي ملي ذات طلب دي تار والي،
العشق نار يحرڪ ماسو المحبوب پڻ بات سڄي سَردار والي،
درد دل وچ نصير رڪن حب دل دل دي هَسوار والي.

ت: تاڪ حسن دي هاڪ ڪيتا حق پاڪ ڄاڻي چاڪ چاڪ ڪَران،
اهين چاڪ چولا ميڏا چاڪ ڪيتا بيباڪ وتان غمناڪ ڪَران،
طاقت طاق فراق دي تيغ ڪيتي بيدر يغ وتان جِيوان توڙي مَران،
توڙي ماڪ پوي توڙ مينهن وسي، خاڪ پاڪ چمان ندي تار تران.

ث: ثنا سڪ وچ سبق ڏتا نين نڪ ٿئي رو رو رَوَچ ڪَون،
چولا چاڪ هِوا بره پڪ پئي ڪاڻي ڪڙڪ افلاڪ دي اَوَچ ڪَون،
رورو جهڪ پٺيان وچ ٻُڌي اهين بحر بره دي مَوَچ ڪَون،
گهٽان پڪ تنهن ڪون جيڪو ٿڪ گهٽي شهنشاه حسن دي فَوَچ ڪَون

ج: جاني جڏان اڱڻ آوين سرسام ڪران قربان ميان،
ڪيا دين دنيا ايمان هووي ڪيا بهشت والا ته بيان ميان،
سانون طلب نهين ڪا طوبئي والي ٻن حوران تي غلمان ميان،
ملسين شاه نصير ڪون ڪڏان تيڏي درد ڪيتا ديوان ميان،

ح: حسن سهڻي دي ڪيا وصف آکان جڏان چلن ڪَر ٽولڙيان جي،
سهڻي ويس تي لال لبيس ڪرن سهڻي مرڪ تي مٺيان ٻولڙيان جي،
نظر ناز غماز دي نال ڪرن لاون حسن جمال ديان ٻولڙيان جي،
صدقي سهڻيان تون نصير جاوان ڏکان سوران جنهن دي ولڙيان جي.

خ: خون ميڏا تيڏي ڳل پوسي نهن آوندئين ساڏي ڪول ميان،
ڍول ڪول ميڏي گهنڊ ڪول آوين نال محبت چپ چول ميان،
گهول گهول ٿيون اتون ڍول تيڏي پڻ ڀول سهڻا ڪجهه ڀول ميان،
هول پڻ حيا دا ڀول پيارا گهونگهت نقاب دا ڪول ميان.

د: درد تيڏي رخ زرد ڪيتا آه سرد ڪيان وچون درد ميان،
درد مندان نون ڪل هي درد والي، بيدردان داسينا سرد ميان،
ڪو مرد اٿان آگرد ڪڙي وچ بحر فنادي فرد ميان،
اي درد چيز عشاقان ني ڪيتي اصل صاحب سپرد ميان.

ذ: ذوق عشا قان نون ڪيها لڳا شهادت تائين وچ شوق ڪڙي،
نهن شوق انهان ڪون ڪوئي شهادت والا وچ ذات صفات دي ذوق ڪڙي
بات شرع دي مول نه منن عشق دا ڳل پا طوق ڪڙي،
ميڏي يار اڻي نال تار هڪا پيڙي پونڪ ڪيڙي خرخوق ڪڙي.

ر: رنگ برنگ فرنگ اهين چنگ ماريا عشق اڙپنگ ميان،
انگ انگ توڙي ڪپ ڌار ڪرن ڳئي هان ننگ والي لنگهه دنگ ميان،
سيني ننگ عاشق اڙپنگ ڪڙن، جهلن ڏنگ ننگ تفنگ ميان،
لنگهه ننگ ڪون بي ننگ ٿي ان ورهه ونگ گهتيا ڪوئي ننگ ميان.

ز: زير عشاقان تي نه ڪرو متان صبر انهان دا هنڌ ڪري،
رانجهو يار آوي ميڏي پاڻ وسن سيئي سيال سڙن ڪيڙا خرمر،
پوي آه ڪيڙيان دي سر اتي، اهو شر ٿلي ميڏا بخت تري،
نال يار نصير مٿن هڪ هووان جنهن دي مار گهتيا مٿن ڪون ذوق ذري.

س: سوز مجاز تيڏي بي نماز ڪيتا غمساڙ سڄڻ ممتاز موهن،
 ڪر ساز ميڏي نال باز پورل روح راز رکين بي نياز موهن،
 ڪر ڪرم غريبان تي ڪريم سهنا مڙ پال وچون ناز موهن،
 غمزيان نال نصير ڪون مار مٺاڪر ظاهر اڻڻي اعجاز موهن.

ش: شهنشاهه نگاهه ڪرماهه موهن دل خواهه مٺن ڏهون گاهه گاهه ميان،
 تيڏي باهه برهه دي بناهه چوڙيا اڪي چاڪه ملين وچون چاهه ميان،
 سر ساهه تيڏي اتون گهول گهٽان راتيان ڏينهن پلينديان راهه ميان،
 ميڏي آهه من دلخواهه سڻي تڻڪون آڻي اٿان ته الله ميان.

ص: صبر ڪر وي ملان قاضيا عشق دي اڳون هي عقل دا ڪام ڪيا،
 دين ڪفر ڪنون لنگهه پار ڪڙي هي عشق اڳون اسلام ڪيا،
 پيالي پرت وچون هڪ سرڪ چڪيم سچ آ ڪان هي جمر جام ڪيا،
 ويڙهه مسلي ملان هڙ رکين عاشقان ڪون هي حلال حرام ڪيا.

ض: ضعيف ڪون غم هويا، اهين غم بزم عدم ڪيتا،
 دم دم پيئي همدم منگان جنهن دي خمر آبرو دي ختم ڪيتا،
 شمر شمر اڪيان چون نم وهي خمر خمر زلفان ڪيا ڪم ڪيتا،
 جام جمر نهين اينجها ڪم ڪري جيها ڪم پيالي پرم ڪيتا.

ط: طلب دي تير زهير ڪيتا نخچير وانگون دل چير ميڏي،
 ماهي مير مٺن ڪون پڙهه ڪير ڏتا جهڙي ڪير ٻڌي دل هير ميڏي،
 وڏا پير ڪري موهن مير سڀي رهه آوي سچي سير ميڏي،
 تقدير ميڏي وچ عشق لڪيا تدبير نهين ڪا نصير ميڏي.

ظ: ظاهرزارو زار فگار ڪيتا اهين عشق والي آزار ميان،
وار وار وچ تنوار اها آسین يار اٿان ڪيهي وار ميان،
وار وار ڪران سر ساهم اُتون جنهن وار آوين مٿن ڏهن يار ميان،
تيڏي فرق فراق قرار نيتا زار زار رون نيٺ نار ميان.

ع: عين وصال تڏان هووي جڏان غين وچون دل عين ڄاڻي،
ڪر قعود سجود دل اندر حج اٿان حرمين ڄاڻي،
تهدل ڪرين طواف تون دليون دل قاب قوسين ڄاڻي،
حب حيدر شاهه نصير رکين مرشد حسن حسين ڄاڻي.

غ: غرق وچ عشق تيڏي سرتنهن ڏوه ثواب والي،
هڪ گهور سانون چڪچور ڪيتا چوٽ لڳي نينهن نواب والي،
هڏ ماس ساڏي برهم باه ساڙي بوآندي خوب ڪباب والي،
صديان سڪ تساڏي وچ گذر ڳيان هڪوئي رات عذاب والي.

ف: فال آئي اڄ خوب خاصي آسي يار اساڏي ويڙهي جو،
رانجهن يار دي اوڻ نال اهي چڪ پوسن سيالين دي جهيڙي جو،
سيال سڙدي سڙديو يسن ڪپ ڪپ ويسن ڪيڙي جو،
ڪيوين تخت هزار نصير پچيسين يار وسي ميڏي ويڙهي جو.

ق: قيل قال ملان قاضي دي نهين دل ميڏي ڪون ڪو درد ڪري،
ڪنز قدوري تي شرع والي ڳالهه سينا آساڏڙا سرد ڪري،
اهو بحث مدرساتي علم سونهاري دا دل اساڏي آزد ڪري،
نهين فقه شريف نصير ڪري جوئي نينهن والي ڪجهه نرد ڪري.

ڪ: ڪڏان آسین یار اڳڻ میڏي مئن ته ڪڙي پلیندیان راہان میان،
میڏي جان کون صبر آرام نہین راتیان ڏینہان ڪریندیان اہان میان
ایجھی تار مئن کون ڪا یار لائي نین ناز ٿئي سمجھہ صُباحان میان
تسان موہہ ڳڏي دل یار میڏي اتي ڪيتي قابو نگاہان میان.

ل: لوڪ توڙي لک ٽوڪ ڪري میڏا روح رانجهن دي جھوڪ ڏھین،
پُونڪ پُونڪ توڙي ڪيڙي خوف ڪڙي میڏا خیال نہ ڪنھن رنڊ روڪ ڏھین
سڙ سڙ ڪيڙي ٽوڪ ٽوڪ ٿریئي نہین گوش پونڪا دي پُونڪ ڏھین
شب روز نصیرا خیال میڏا شاہہ حسن دي چَسمان چُونڪ ڏھین.

م: مند میلاپ دي ویک سھڻا مستان ٿئي آن بي گمان میان،
بن شاہہ حسین پاڻ پاڻ ناپاڻ وٿاڻ ویران میان،
اھین ونجلی دیاننہین ڦوڪان ھوڪان جنھن دل ڪيتي دیوان میان،
ڪر شاہہ نصیر نگاہ ملي سر سامہ ڪَران قربان میان.

ن: ناز وچون بي نیاز موہن ممتاز اکیان ڪر باز میان،
جیوین راہ حجاز دي حاجي وچن تیڏي جھوڪ هي مُڪون حجاز میان
راتیان ڏینہان ٿیوي مست میڏي، سڻ ونجلی دي آلاپ آواز میان،
اھو عشق مجاز نصیر ڏیوي گاهی سوز تي گاهی گداز میان.

و: ویرڪڙي مَتان پیر پچین تقدیر نہین ڪجھہ ٿلدي هي،
اھین ویر ڪيئي مھمیر ٻوڙي تدبیر نہین اٿان چَلدي هي،
اٿي دل ڪڏان ول ھت آوي دل اوڻ دي نہین ڪاوڏي هي،
اھا تیغ برہہ بیدریخ لڙي گویا تیغ نصیر آجل دي هي.

ه: هس ٻيٺا مس مس مٺا، سڻ شعر ميڏا رنگ رس جيها،
 بس بس آڪي هڻ وس ڪيٽي اهو بيت حسين هي هس جيها،
 قافيي مينهن وانگروس وس ڪڙي آڪي چاهه وچون ڏاڍي چس جيها
 لٿي مس مس نصيرا ڪس ميڏي جڏان جس ڪيٽس وڏي چس جيها

الف: اول دريا عشق دي موج ڪيٽي ڏاڍي ڪاڻي،
 ب: بحر ائين ديان لهريان چٽڪيان جوشان جاڻي،
 ت: تمام تڪير وهندا ساوڻ سياري سدائي،
 جتان آڪر رک رکيندا، نهن تڏانهن جهلڻ ڏيندا.

ث: ثبوت رڪين دل اندر عشق آله دآ يارا،
 ج: جيڏي ڪيڏي ڄاڻ ائيندا هر جا نينهن نظارا،
 ح: حضور هئي هر جا وچ مارتون نيهي نعارا،
 هر جا هل هنگاما جهيندا، جتان ڪٿان مقام تهيندا.

خ: خودي دي خيال سڀوئي "لا" دي نال تون لاهين،
 د: دوئي دا فڪر خطرا ناباڪوئي بچاوين،
 ذ: ذڪر تي فڪر ماهي دا جوشين نال جڳاوين،
 بيان ڳالهين سڀ وسارين، ول نه ڏيوين گوش ڪيڏاهين.

ر: رموز ائين وچ ريڏا وتين تون مرد يگانا،
 ز: زبان تي آڻ نه ٻي ڪا ڳالهه سواءِ جانا،
 س: سهڻا صحيح ڪر ويڪين يار وسي همخانا،
 ٻئي پاسي ڪيون ڏونڊيندڻن، اندر وچ ڪيون نه پڇيندڻن.

ش: شراب محبت والا پر ڪر پيالا پيسين،
 ص: صبر شڪر اهين وچون فارغ مول نه ٿيسين،
 ض: ضد نه ٿيسين ڪنهن دا جان جان جڳ وچ جيسين،
 ڀڄي نه مرسين مول ڪڏاهين، هوسين هر دم وچ نگاهين.

ط: طلب رڪن تن من اندر وچ عشق آله دي والي،
 ظ: ظهور ڪريسين آبي بام بره ڇا ٻالي،
 ع: اور نه پاوين دل ڪون ٻاجهون دي چالي،
 اهو اسانون بهون من پانوندا، جان جگر ڪون جوش جڳاوندا.

غ: غرق ٿي وين تون غازي بحر شهادت دي وچ،
 ف: فنا ٿي سير ڪرين وچ شهر شهادت دي وچ،
 ق: ڪس وچين هڪ واري نهر شهادت دي وچ،
 بقا اٿان آبي ٿيسين، فنا دا خيال چوڙڪي وسين.

ڪ: ڪمال محبت دي وچ غرق ٿي وين تون غازي،
 لا: لائين اٿائين سرتي بره والي بازي،
 م: محو ٿي ويسين آبي مستقبل تي ماضي،
 ڏاڍا ظهورا عشق ڪريسين، مرڻ ڪنون اڳ موت مرسين،
 ن: نصيرا نينهن ديان باتيان نويان ڪرتون يار بيان،
 و: ول متان پل پچون تي، هين شهر شھانا.

ه: هت ڪيون اٿاهين آ، ٿي وين نال چيان همخانا،
 ڪر پرواز تون وطن اڀي، بره والا جوش جڳاڪي.

ل: لادي نال ڪريسين جڏان اپڻا جسم وسارا،
 : اثبات تڏان جڙيسين نور نظارا سارا،
 ي: يار نصيرا آپ وچون ٿيسين خود اظهارا،
 آسان اهين وچ اهو اسان وچ، لوڪ پيا ڪوڙي طمع ڪي.

الف: اول دريا عشق دي موج ڪيتي مستي دي،
 ب: بهت ڪرايس وت پهلو هوش اتي هستي دي،
 ت: تن من وچ ول طلب نهين ويراني وستي دي،
 جتان جيها، تتان تيهه.

ث: ثبوت رهيا سيني اندر ذڪر فڪر ذاتي،
 ج: جدائي نه ره ڳئي ڪائي نفي نه ڪو اثباتي،
 ح: حضور هميشه دل وچ نه ڪجهه موت حياتي،
 نه ڪجهه مرڻا، نه ڪجهه جيوڻا.

خ: خودي دي خيال سڀوئي مطلق محو ٿيوسي،
 د: دوئي دا فڪر خطرا ناباقي بچ ڳيوسي،
 ذ: ذڪر تي فڪر ماهي دا تن من وچ رهيوسي،
 بيان ڳالهيان، سڀ وسر ڳيان.

ر: رموز اهين وچ ريڌا وتين تون مرد يگانا،
 ز: زبان تي نه آئي ٻي ڪا ڳالهه سواءِ جانا،
 س: سهڻا صحيح ڪر ويڪين يار سدا همخانا،
 ٻئي پاسي ڪيو ڏونڊيندئين.

ش: شراب محبت والا، پيالا پر ڪر پيوين،

ص: صبر شکر آهين وچون فارغ مول نه ٿيون.
ض: ضد نه ٿيون ڪنهن دا، تان تان جڳ وچ جيون.
پيا نه ڄاڻي، نه ڪوئي سڃاڻي.

ط: طبل وڄاوين دل وچ عشق آله دي وآلا،
ظ: ظهور ڪرسين آبي محبت وچون مَتَوَآلا،
ع: عاري جو عشق آله دي ڪَنُون، تَنهن دَا هي مَنهن ڪَآلا،
جيها اِٿان، تيها اِٿان.

غ: غرق ٿيون هڪ واري قلزم عشق دي اندر،
ف: فڪر وت نه ڪرين ڪوئي وت آويسين مول نه ٻاهر،
ق: قلزم ساڳي دا قطرا آهين يار سَراسر،
پيا نهوين، ساڳي توهين.

ڪ: ڪمال قلزم دا قرب آهيوئي مرد يگانا،
ل: لبو لب بحر آهين وچ ٿيون جَدَان همخانا،
م: مردان محو ٿي ويسين واءِ وصال دا وَاٿا،
فناد دي بات اها ٿي.

ن: نصيرا نينهن دِيان بَاتِيان نويان نَوِيان بَتاوين،
و: وره دي باه ڪون ول ول ٿوڪ ڪي مچ مَڇاوين،
ه: هميشه نال حضور دي ڳالهيان عشق دِيان ڳاوين،
ڳالهه نه پاوين عشقي باجهون.

ل: "لا" دي نال ڪَنهن ڪون "لا" به مول نه ٿيڍي.

۰: اثبات هڪو ٿيا سڻ ڳالهه اها مطلب دي،
ي: يار نصيرا هي وت اها سو بات عجب دي،
ڳالهه نهين ڏسڻ دي، نهين ڪرڻ دي.

الف: آوي يار جڏڻ اڳڻ ميڏي، تڏهن ٿيون بهون بهون شاديان جي،
اهي جهيڙي سياليان دي چڪ پون، ويڙهي ريڙهي مبارڪباديان جي،
سڀئي ڪيڙي خرخراب ٿيون، حاصل هوون من مراديان جي،
لوڪ واڌيان ڏيو مڪون، ٿيون ملڪ مناديان جي.

ب: بات مڪون نه ٻي وات وٺي طلب تارجناب دي پاردي ڙي،
جنهن دي تار مڪون بيقرار ڪيتا، خارخاهي وڻجلي تنواردي ڙي،
زار زار روڻان هنجهون هار پوان، اهو هار گهتان ڳل يار دي ڙي،
توڙي هاڙم پوي توڙي چيٽ رهان سرعشق دا يار اڍار دي ڙي.

ت: تانگهه مڪون سيني سانگ لائي، نانگ وانگ هو وره ولوڻيان مئن،
بازيگر وانگي شور شر سיתי، رسي عشق ڏينديئان ڏوڻيان مئن،
ڏوٽ اٿان لوٽ پوٽ هوڪي، هيئن عشق انگاس چوڻيان مئن.

ث: ساس ساڏا نهين ناس ڪيتا، طلب تاس لڳي بي قياس دي ڙي،
چڪ چاس پرم پيار والي، سپا آس لڳي آس پاس دي ڙي،
سردي راس نثار ديدار اتون، ڪران باس اها مئن باس دي ڙي،
دوزين ٻيلي والي وچون اوي مڪون، باس عطر عنبير دي واسڙي ڙي.

ج: جال جاني ميڏي ڪول سهڻا گهنڊ ڪول تي ٻول آلاءِ مئا،
اغماز تي ناز نياز سיתי، ممتاز تون چشمان چاءِ مئا،

جوش عشق دي جان جَلاءِ نيتي، هڻ جلي نون ڦير نه جلاءِ مِئا،
راتيان ڏينهان ڦران جهنگل ٻيلي، هوَ هوَ ڪران هاءِ هاءِ مِئا.

ح: حسن سڄڻ دي ڪيا وصف آڪان، جنهن دي چال مٺي متوالڙهي هي،
گيسو نا فنگ وسيهر وانگ وتن، ڪجل ريهه اکين ڪيهي ڪالڙي هي
رخ دي تاب بيتاب مهتاب ڪيتا، واه واه لبان وچ لالڙي هي،
اهين عشق دي وچ نصير مٺن تان، ڪيهي جال ڏڪان دي سوجالڙي هي.

خ: خيال دي خيال حدنگ ماريا، چاڙهه ابرو ڪمان تي چيلڙاجي،
نڪ دي وچ بيشڪ نهين، داڻا خال تي دام هي پيلڙاجي،
مزگان تير مٽڪون ڦٽڪبير ڪيتا، جگر چيز زهير ذيلڙاجي،
اهين عشق اڳون تان نصير ساڏا، نڪو هوش چلي نڪو حيلڙاجي.

د: دوش مٽڪون وچ گوش آيا، هڪ صاف آواز سروش ڏهون،
سڻ هوش ڪنون بيهوش ٿيس، ول حال آيا جڏان هوش ڏهون،
تڏهن سجهه سنڀال ڪيتر آهين خاص آواز خروش ڏهون،
آڪي چوڙ نصير بيان ڳالهين پئي رک خيال تون جذب تي جوش ڏهون.

ذ: ذڪر مٽڪون نه ٻيا فڪر وٺي، راتو ڏينهان ڪران ماهي ماهي ماهي
ڏاڍي دام دوالي گيسو والي، پئي ڳل ميڏي وچ ٿاهي ڦاهي ڦاهي،
شايد ڪرم ميڏي وچ عشق لڪيا، قسمت اول ڪنون اهي اهي اهي،
لهر عشق سانون هڻ لوڙه نيتا، يارو الله واهي واهي واهي.

ر: روح ميڏانهين ريجهي ڪٿان، مٽڪون قسر هي شاهه شهيد والا،
هڪي خيال اهين تي ڪپ ڪڙيٿان، ڪوئي درد لڳا ڏاڍاڍيد والا،

منهن ماهي دا ماه مثال ڄاڻان، ابرو يار هلال هي عيد والا،
اهو خام خيال نصير نهين، سودا عشق دي خاص خريد والا.

ز: زور ساڏا نه ڪجهه هور هلي، سانون برهين ٻن پروڙ نيتا،
هڪ سڪ لڳي تانگهه طلب والي، ساڏا محبت من مروڙ نيتا،
ڪجهه زلف نيتا ڪجهه خيال نيتا، ڪجهه جوڀن جواني جوڙ نيتا،
صدقي عاشقان تون يار نصير جاوان، جنان طلب اڻي توڙ نيتا.

س: سوز ميڪون شب روز لڳا، امروز دا نهين الست داهي،
اشڪ اکين عشاقين دا آب نهين، اهو خون تان خاطر خست داهي،
عقل ڪيا ڪري شه عشق اڳون، ڏاڍا زور اهين زبردست داهي،
سر ڏيوين تان يار نصير ملي، اهو سودا تا دست بدست داهي.

ش: شهر ميڪون نه بحر پاوي، ڏاڍا زهر برهه دا زور چڙهيا،
اهين لهر گيسو دي قهر ڪيتا، زنجير مثل ڪڙا قابو ڪڙيا،
ويڪو چهر چوڪ دي چاهي والي، رخ دي اتي جواهر وانگ جڙيا،
ابرو تيغ ايوين بي دريغ لڙن، جيون ”لام“ نفي نال ”مير“ لڙيا.

ص: صبر قرار بيڪار هويا، هڪا تار لڳي سهڻي يار والي،
وار وار دي وچ تنوار ايهه، عشق تار ڪڍي سڀا عار والي،
خار خار ميڪون بن يار نهين، سهيان عشق والي آزار والي،
مليسين يار ڪون يار نصير اها، پڻ ڪڻ رووڻ زار زار والي.

ض: ضرر نفعي دا غرض نهين، عشق لڳڻا آها سو لڳ ڳيا،
ميڏي جان اندر ڪوڪان لاکر، اهو ٺڳ ساڏي دل ٺڳ ڳيا.

عشق يار دا زار نظار ڪرڪي، وڙ جسم اندر لڳ لڳ ٿيا،
جهڙي خر ساڙي نال ڪهندي اهي، ساڏا صبر انهان اتي وڳ ٿيا.

ط: طلب لڳي قلب وچ ميڙي، ڏاڍ خال دي خيال خلل ڪيٿا،
ڪجهه زلف ڪيٿا ڪجهه خال ڪيٿا، ڪجهه ابرو دي تيغ عمل ڪيٿا،
مزگان تير ايڏون تڪبير ڪرن، خنجر ابرو اوڏون بسمل ڪيٿا،
زلف يار دي نال نصير ميڙي، ڏاڍا ظاهر زور ذلل ڪيٿا.

ظ: ظهر نماز قضا هوئي، دل پيچ زلف وچ ڦس ٿي،
ڏاڍي وس ولاڻ وٺ ڪيٿي ڪيتر، پروس ڪنون بيوس ٿي،
نه ڪجهه ايڙي ٿي نه ڪجهه اوڙي ٿي، ڪهن رمز ڏاڍي وچ رس ٿي
وچ قيد بره وچ صيد ٿي، ڪر عقل ڪنون بس بس ٿي.

ع: عين وصال تڏان هوئي، جڏان عين دانقطا غرق ڪرين،
پس پيش پجين، بين، زير، بالا چپ راست نه ڪوئي تون فرق ڪرين،
سمجهه ري ڏيان گمان وڃان، طلسمات ولا سڀو ترڪ ڪرين،
نحو صرف دا علم نصير چوڙين، درس دل دادل وچ درڪ ڪرين.

غ: غور ڪرين تون تان پيارا ! اڄڪلهه آسان ڪن آوڻا هيئي،
ڪر ڪرم نصير نمائي اتي، هڪ وار تان ڳل لاوڻا هيئي،
ڏاڍي مهرتين شفقت نال سهڻا ! ڦيرا اڳڻ اساي پاوڻا هيئي،
سڪ دا سبق اچڻ ميڪون ياد نهين هڪوار تان ڦير پڙهاوڻا هيئي.

ف: فراق فقير ڪيٿا، تدبير نهين ڪجهه آوندي هي،
سهڻي رمز لڳي سهڻي يار والي روزان روز سڪ سانون جانندي هي،

اهين خيال سانون باهه ٻال ڏٺي، ول محبت مڃ مڃاوندي هي،
اها نار نصير نينهن والي، مارڪي ڦير جياندي هي.

ق: قاف لاف گزاف دا ڪم نهين، اوڪا بار برهه دا اٿاڻا هي،
جيون نفي ٿيون اثبات ٿيون، اٿان الٽا ذڪر ڪماڻا هي،
بي سمع بصر، بي دست بي پا، ڏيري دوست والي وڃ جاوڻا هي،
بن باهه تين اخگر شعلي ٻاجهون، آڳ دي جسر جلاوڻا هي.

ڪ: ڪيهي بناڻي هي سهڻي، سهڻان ڇڪو برهه والي بازار ويڪو،
هٿ هٿ سودا ڪجهه گهٽ نهين، سرڪٽ والي ڪٽار ويڪو،
سودا سر ڏيوڻ دا سهڻان اٿان، ڏوجها وحدت دا واپار ويڪو،
ساري بازي سو نصيرا هار پيٽا، ڪيتا عشق دا جنهن انڪار ويڪو.

لا: لائي لبان وڃ لائي سهڻي، اهي ماهي مٺي متوالڙي جي،
ول حال ڪنون بي حال ڪيتا، اهي خال سيهه دي خيالڙي جي،
مڙگان زور زوردار جور سڀي، مارن دور بڙچيان تين پالڙي جي،
سانون هوش ڪنون بيهوش ڪيتا، ڪجل ريهه تي ڪاڪل ڪالڙي جي.

م: مند ميلاپ دي ماهي ! آئي الهه پاڪ تسن نون ڦير آئي،
شب روز رووان تيڏي سوزدي وڃ مولا علي ڄاڻي مولا علي ڄاڻي،
دل آب تي جگر ڪباب هويا، ڏيک ويران تيڏي پاڻي ٿاڻي،
هڻ ڪر ولڻ دي ڪائي وائي سهڻا! چوڙ نال نصير ماهي ماڻي.

ن: ناز وچون بي نياز سهڻا! هڪوار ماهي مڙ پال ميان،
رو رو حال ڪنون بي حال ٿيان، ايجهي عشق ڪيتي افعال ميان،
تو بن صبو آرام قرار نهين، ساعت ساعت ڄاڻان سڻو سال ميان.

دل داغ نصيرا لالي وانگن، ڪيتي خال سيهه دي خيال ميان.

و: وس ڪنون بيوس ٿيئان، رانجهو هس ساڏي دل گس ڳيا،
ڏاڍي وس تين هل هنبس ڪيتر، پروس ڪنون بيوس ڳيا،
بن يار نه پيا ڪو ڪم ڪار پانوي، روح رمز ڪهين وچ رس ڳيا،
شايد مينهن برهه دا سر ساڏي، اصل وسڻا آها سوتان وس ڳيا.

ه: هس سهڻا دي ڪيا وصن آکان، جڏان تهڪ چلن ڪر ٽوليان جي،
سونهي ويس تي لال لبيس ڪرن، سهڻي مرڪ تي مٺڙيان ٻوليان جي،
نگهه ناز غماز دي نال ڪرن، لاون حسن جمال ديان ٻوليان جي،
صدقي يار نصيرا سهڻا اتون، ڏڪان سولان جنهان دي مئن ڏوليان جي.

لا: لب سهڻي دي عجب ويڪو، ٻولا جهول ڪڙا اتي لب ميان،
ميڏي لب دي نال اهو لب ملي، ڪري رب ڪو اينجها سبب ميان،
اهين عشق والي آزار والا، تحقيق نهين ڪو طب ميان،
ره حب دي وچ نصير سدا، اهين شب ميلي شل رب ميان.

آ: اوھ ميڏا من موھ نيتا، انھان سھڻيان جھنگ سياليان جي،
ناز تي غمزي غماز سיתי، چوڪيان چوڪيان چلن اھي چاليان جي،
مارن نيش نصيرا نانگ وانگن، ڪاليان ڪاليان زلفان تي ڪاليان جي،
چوئي چنڻ سיתי جڏان سيند ڳنڌن، من موھن ميڏا متواليان جي.

ي: يار ميڏا غمخوار ٿيوين، تو بن هورڪوئي غمخوار نهين،
ڪر قياس پيارا دل قاضي ڪرڪي، ڪوئي عشق جيها آزار نهين،
انتظار جيها آزار ڪوئي تڪرار نهين، تڪرار نهين،
مرڻ هڪو نصيرا هي اول، بار بار نهين بار بار نهين.

